

FLUVIUS ECONOMISCHE GROEP

Geconsolideerde jaarrekening IFRS

Jaareinde 31 december 2023

Inhoud

FINANCIËLE OVERZICHTEN	4
Geconsolideerde winst- en verliesrekening	4
Geconsolideerd overzicht van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten	5
Geconsolideerde balans	6
Geconsolideerd mutatieoverzicht van het eigen vermogen	7
Geconsolideerd kasstroomoverzicht	8
TOELICHTINGEN BIJ DE GECONSOLIDEERDE JAARREKENING	10
1 Informatie over de onderneming	10
2 Belangrijke opname- en waarderingsregels	11
2.1 Conformiteitsverklaring en presentatiebasis	11
2.2 Consolidatiecriteria	11
2.3 Belangrijkste waarderingsregels	12
2.4 Samenvatting van de nieuwe standaarden die van toepassing zijn vanaf 2023	21
2.5 Gebruik van ramingen en veronderstellingen	21
2.6 Standaarden die werden gepubliceerd, maar die nog niet van kracht zijn	25
GESEGMENTEERDE INFORMATIE	26
3 Gesegmenteerde informatie	26
RESULTATEN VAN HET JAAR	32
4 Bedrijfsopbrengsten	32
5 Handelsgoederen, grond- en hulpstoffen	34
6 Diensten en diverse goederen	35
7 Personeelsbeloningen	36
8 Afschrijvingen, waardeverminderingen en wijziging in voorzieningen	36
9 Overige operationele bedrijfskosten	37
10 Regulatorische overdrachten	37
11 Financiële resultaten	38
12 Belastingen op het resultaat	39
ACTIVA	44
13 Immateriële activa	44
14 Materiële vaste activa	45
15 Gebruiksrecht en leaseverplichtingen	47
16 Investerings in joint ventures en geassocieerde deelnemingen	49
17 Overige beleggingen	52
18 Lange- en kortetermijnvorderingen, andere	52
19 Voorraden	53
20 Handels- en overige vorderingen	53
21 Geldmiddelen en kasequivalenten	56
PASSIVA	57
22 Eigen vermogen	57
23 Leningen op lange en korte termijn	62
24 Voorzieningen voor personeelsbeloningen	69
25 Afgeleide financiële instrumenten	78
26 Voorzieningen, andere	79
27 Kapitaalsubsidies	81
28 Handels- en overige schulden	81
29 Actuele belastingverplichtingen	82
FINANCIËLE INSTRUMENTEN	83
30 Financiële instrumenten: risico's en reële waarde	83

ANDERE INFORMATIE	91
31 Verbonden partijen	91
32 Verplichtingen en onzekerheden	92
33 Gebeurtenissen na balansdatum.....	94
34 Lijst van de ondernemingen opgenomen in de consolidatie	95
WERKEN IN EEN GEREGULEERDE OMGEVING	97
35 Elektriciteit en gas.....	97
36 Riolering.....	102
VERSLAG VAN DE COMMISSARIS	104

Financiële Overzichten

Geconsolideerde winst- en verliesrekening

(In duizenden EUR)	Toelichting	2023	2022
Bedrijfsopbrengsten	4	3.749.621	3.249.064
Opbrengsten uit contracten met klanten		2.325.920	2.400.414
Overige operationele bedrijfsopbrengsten		671.069	206.082
Geactiveerde, intern uitgevoerde werkzaamheden		752.632	642.568
Bedrijfskosten		-3.205.176	-2.824.971
Handelsgoederen, grond- en hulpstoffen	5	-1.246.733	-1.161.151
Diensten en diverse goederen	6	-756.476	-531.059
Personeelsbeloningen	7	-663.270	-662.017
Afschrijvingen en waardeverminderingen, wijziging in voorzieningen	8	-560.163	-551.306
Overige operationele bedrijfskosten	9	-121.462	-105.783
Regulatoire overdrachten	10, 35	142.928	186.345
Bedrijfswinst		544.445	424.093
Financiële baten	11	74.862	149.937
Financiële lasten	11	-245.007	-163.733
Aandeel in de winst (verlies) van geassocieerde deelnemingen en joint ventures		10.178	0
Winst vóór belastingen		384.478	410.297
Belastingen op het resultaat	12	-24.153	-64.549
Winst over de verslagperiode		360.325	345.748

Geconsolideerd overzicht van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten

(In duizenden EUR)	Toelichting	2023	2022
Winst over de verslagperiode		360.325	345.748
Baten en lasten rechtstreeks verwerkt in het eigen vermogen			
Elementen die niet kunnen verplaatst worden naar de winst- en verliesrekening			
Actuariële winsten (verliezen) op voorzieningen voor personeelsbeloningen	24	-153.538	278.114
Actuariële winsten (verliezen) restitutierecht op voorzieningen voor personeelsbeloningen	24	137.676	-198.553
Reële waarde overige beleggingen	17	-230.860	368.565
Uitgestelde belastingopbrengsten (kosten)	12	14.257	-9.865
Netto elementen die niet kunnen verplaatst worden naar de winst- en verliesrekening		-232.465	438.261
Totaalresultaat over de verslagperiode		127.860	784.009

Geconsolideerde balans

(In duizenden EUR)	Toelichting	2023	2022
Vaste activa		17.027.820	15.390.010
Immateriële activa	13	128.763	113.541
Materiële vaste activa	14	12.959.111	12.340.362
Gebruiksrecht activa	15	73.873	27.869
Investeringen in joint ventures en geassocieerde deelnemingen	16	847.657	2.017
Overige beleggingen	17, 30	2.667.078	2.789.354
Restitutierecht op voorzieningen voor personeelsbeloningen	24	141.291	15.461
Afgeleide financiële instrumenten	25, 30	0	1.890
Langetermijnvorderingen, andere	18, 30	210.047	99.516
Vlottende activa		1.595.715	1.852.487
Voorraden	19	190.475	163.720
Kortetermijnvorderingen, andere	18, 30	25.804	7.735
Handels- en overige vorderingen	20, 30	1.292.209	944.620
Actuele belastingvorderingen	29, 30	25.601	8.362
Geldmiddelen en kasequivalenten	21, 30	61.626	80.229
Activa aangehouden voor verkoop		0	647.821
TOTAAL ACTIVA		18.623.535	17.242.497
EIGEN VERMOGEN	22	7.784.725	7.823.207
Eigen vermogen toe te rekenen aan de aandeelhouders van de vennootschap		7.784.625	7.823.107
Inbreng buiten kapitaal, andere		2.786.536	2.762.203
Inbreng buiten kapitaal, uitgiftepremie		132.230	127.411
Reserves		2.094.767	1.768.794
Niet-gerealiseerde resultaten		1.738.939	1.971.404
Ingehouden winsten		1.032.153	1.193.295
Minderheidsbelangen		100	100
VERPLICHTINGEN		10.838.810	9.419.290
Langlopende verplichtingen		9.306.031	7.375.115
Leningen en overige financieringsverplichtingen	23, 30	8.063.135	6.335.497
Leaseverplichtingen	15, 30	74.815	21.055
Voorzieningen voor personeelsbeloningen	24	434.628	290.376
Afgeleide financiële instrumenten	25, 30	2.354	2.076
Voorzieningen, andere	24	9.371	9.425
Uitgestelde belastingverplichtingen	12	339.326	362.504
Kapitaalsubsidies	27	382.402	354.182
Kortlopende verplichtingen		1.532.779	2.044.175
Leningen en overige financieringsverplichtingen	23, 30	738.583	1.277.516
Leaseverplichtingen	15, 30	11.714	10.558
Handels- en overige schulden	28, 30	777.852	749.849
Actuele belastingverplichtingen	29, 30	4.630	5.687
Verplichtingen in verband met activa aangehouden voor verkoop		0	565
TOTAAL PASSIVA		18.623.535	17.242.497

Geconsolideerd mutatieoverzicht van het eigen vermogen

(In duizenden EUR)	Inbreng buiten kapitaal	Reserves	Niet- gereali- seerde resultaten	Ingehouden winsten	Eigen vermogen toe te rekenen aan de aandeelhouders van de vennootschap	Minder- heidsbe- langen	Totaal
Totaal op 1 januari 2022	2.876.660	1.734.714	1.533.143	1.102.744	7.247.261	100	7.247.361
Totaalresultaat over de verslagperiode	0	0	438.261	345.748	784.009	0	784.009
Terugbetaling aandeel in het eigen vermogen	-4.345	0	0	0	-4.345	0	-4.345
Uitgifte inbreng buiten kapitaal	17.299	-97	0	0	17.202	0	17.202
Dotatie/afname aan reserves	0	34.177	0	-34.177	0	0	0
Betaalde dividenden	0	0	0	-221.020	-221.020	0	-221.020
Totaal op 31 december 2022	2.889.614	1.768.794	1.971.404	1.193.295	7.823.107	100	7.823.207
Totaal op 1 januari 2023	2.889.614	1.768.794	1.971.404	1.193.295	7.823.107	100	7.823.207
Totaalresultaat over de verslagperiode	0	0	-232.465	360.325	127.860	0	127.860
Terugbetaling aandeel in het eigen vermogen	-3	-3.218	0	0	-3.221	0	-3.221
Uitgifte Eigen Vermogen	29.155	-307	0	0	28.848	0	28.848
Dotatie/afname aan reserves	0	329.635	0	-329.960	-325	0	-325
Betaalde dividenden	0	-137	0	-191.507	-191.644	0	-191.644
Totaal op 31 december 2023	2.918.766	2.094.767	1.738.939	1.032.153	7.784.625	100	7.784.725

Bovenstaande informatie werd opgenomen in de toelichtingen 'Eigen vermogen' en voor wat betreft de niet-gerealiseerde resultaten werden de bewegingen opgenomen in de toelichtingen 'Belastingen op het resultaat', 'Overige beleggingen', 'Eigen vermogen' en 'Voorzieningen voor personeelsbeloningen'.

De kolom 'Inbreng buiten kapitaal' bevat de inbreng buiten kapitaal, andere voor 2.786.536 k euro (2022: 2.762.203 k euro) en de inbreng buiten kapitaal, uitgiftepremies voor 132.230 k euro (2022: 127.411 k euro) (zie toelichting 'Eigen vermogen').

Geconsolideerd kasstroomoverzicht

(In duizenden EUR)	Toelichting	2023	2022
Resultaat over de verslagperiode		360.325	345.748
Afschrijvingen immateriële activa	8, 13	45.097	42.166
Afschrijvingen materiële vaste activa en gebruiksrecht activa	8, 14, 15	512.737	492.445
Mutatie voorzieningen (terugname -; toevoeging +)	8	-54	185
Waardevermindering op vlottende activa (terugname -; toevoeging +)	8, 30	2.383	16.510
Min-/meerwaarde op realisatie handelsvorderingen	4, 9	13.901	11.783
Netto financieringslasten		175.281	62.225
Aandeel in de winst (verlies) van geassocieerde deelnemingen en joint ventures	16	-10.178	0
Waardering naar reële waarde afgeleide financiële instrumenten	25	2.167	-41.590
Winst en verlies op vaste activa		-209.285	87.292
Wijzigingen kapitaalsubsidies	27	-7.303	-6.840
Belastingkosten	12	24.153	64.549
Mutatie voorraden		-28.620	-34.407
Mutatie handels- en overige vorderingen		-373.644	55.247
Mutatie handels- en overige schulden		2.389	-149.394
Mutatie personeelsbeloningen		2.560	3.107
Betaalde financiële lasten		-189.908	-146.160
Ontvangen financiële baten		63.313	88.905
Financiële korting op inkomende facturen	11	314	183
Betaalde winstbelastingen	12	-51.370	-83.010
Netto kasstroom uit bedrijfsactiviteiten		334.258	808.944
Ontvangsten uit de verkoop van materiële vaste activa		16.266	2.981
Verwerving van immateriële activa	13	-60.319	-37.694
Verwerving van materiële vaste activa	14	-1.211.898	-1.010.285
Verwerving van overige beleggingen, investeringen in ondernemingen	17	-116.318	0
Ontvangsten uit verkoop van overige beleggingen, investeringen in ondernemingen		0	5
Ontvangsten (verwerving) langetermijnvorderingen		-106	11
Ontvangsten kapitaalsubsidies	27	35.523	24.864
Netto kasstroom uit investeringsactiviteiten		-1.336.852	-1.020.118

(In duizenden EUR)	Toelichting	2023	2022
Uitgifte inbreng buiten kapitaal		29.155	17.202
Terugbetaling inbreng buiten kapitaal		-3	-4.345
Aflossing van leningen	23	-957.275	-710.574
Opgenomen bankleningen	23	500.000	599.650
Uitgifte obligatieleningen/leningen	23	1.427.225	695.381
Betaling van leaseverplichtingen	15	-15.186	-16.467
Mutatie financiële kortetermijnschulden	23	215.988	-165.717
Verstreking van langetermijnleningen		-32.000	0
Terugbetaling verstrekte langetermijnleningen		7.731	7.957
Betaalde dividenden	22	-191.644	-221.020
Netto kasstroom uit financieringsactiviteiten		983.991	202.067
Netto beweging geldmiddelen	21	-18.603	-9.107
Geldmiddelen en kasequivalenten - begin van de verslagperiode	21	80.229	89.336
Geldmiddelen en kasequivalenten - einde van de verslagperiode	21	61.626	80.229

* De rubriek 'Winst en verlies op vaste activa' bevat in 2023 ook de resultaten in het kader van de Wyre-transactie voor 286.827 k euro (zie toelichting 'Investerings in joint ventures en geassocieerde deelnemingen').

Toelichtingen bij de geconsolideerde jaarrekening

1 Informatie over de onderneming

De geconsolideerde jaarrekening van de Fluvius Economische Groep omvat naast de rekeningen van de **elf opdrachthoudende verenigingen** (OV's) Gaselwest, Imewo, Intergem, Iveka, Iverlek, Sibelgas, Fluvius West, Fluvius Limburg, Fluvius Antwerpen, PBE en Riobra ook de rekeningen van hun dochterondernemingen waaronder de werkmaatschappij Fluvius System Operator cv en diens dochterondernemingen, joint ventures en geassocieerde deelnemingen. In deze groep werd eveneens de opdrachthoudende vereniging Fluvius OV (Btw BE 0201.311.226) en Interkabel Vlaanderen cv (Btw BE 0458.440.014) (tot en met juni 2023) opgenomen. Het totaal van de rekeningen vormt de 'Economische Groep'.

De exploitatie van de opdrachthoudende verenigingen wordt centraal aangestuurd door de **werkmaatschappij** Fluvius System Operator cv. De werkmaatschappij en haar dochterondernemingen publiceert eveneens IFRS rekeningen: **Fluvius System Operator Groep**.

Alle ondernemingen van de Groep zijn gevestigd in het Vlaamse Gewest (België). De hierboven vermelde opdrachthoudende verenigingen worden **gereguleerd** volgens de bepalingen van het Vlaams Decreet over het Lokaal Bestuur van 22 december 2017 (zoals gewijzigd). Een opdrachthoudende vereniging is een intergemeentelijke samenwerkingsvorm met rechtspersoonlijkheid en met een beheersoverdracht vanuit de gemeenten die statutair vastgelegd is. De duurtijd van de OV's van de Fluvius Economische Groep is bepaald tot 29 maart 2037, voor Riobra werd de verlenging van de duurtijd tot deze datum goedgekeurd door de Algemene vergadering van 28 juni 2023.

Een distributienetbeheerder (DNB) heeft een erkenning als netbeheerder voor elektriciteit en/of gas door de Vlaamse energieregulator (zie toelichting 'Werken in een gereguleerde omgeving'). De onderneming Riobra is geen DNB, maar wel een OV.

De OV's hebben als **voorwerp** het netbeheer en het databeheer in de zin van de Vlaamse regelgeving (het 'Energiedecreet' met de technische reglementen) met betrekking tot de distributie van elektriciteit en gas, het vervoer van signalen langs openbare elektronische communicatienetwerken; de beheersing van het afvalwater en hemelwater en de zuiveringsbehandeling, het uitoefenen van elke nevenactiviteit, zoals de openbare verlichting, warmte, het beheer van (strategische) participaties en de infrastructuur op de openbare verlichtingsinstallaties. Per 1 juli 2023, werden de activiteiten gerelateerd aan de openbare elektronische communicatienetwerken, overgedragen aan Wyre bv (zie toelichting 'Investerings in joint ventures en geassocieerde deelnemingen').

Fluvius heeft gekozen voor een **rating** bij het ratingagentschap 'Moody's Investors Service Ltd.' (Moody's) en besloten om niet langer actief een rating na te streven bij 'Creditreform Rating AG' (Creditreform). Verdere informatie werd opgenomen in de toelichting 'Financiële instrumenten: risico's en reële waarde'.

Voor meer informatie bezoek onze website www.fluvius.be

Fluvius System Operator cv is actief in alle Vlaamse steden en gemeenten.

De Economische Groep stelde gedurende 2023 gemiddeld 5.831 personen tewerk.

Dit financieel verslag voor het boekjaar afgesloten op 31 december 2023 werd door het Managementcomité vastgesteld op 14 maart 2024.

2 Belangrijke opname- en waarderingsregels

2.1 Conformiteitsverklaring en presentatiebasis

De geconsolideerde jaarrekening werd opgesteld in overeenstemming met de International Financial Reporting Standards (IFRS), zoals gepubliceerd door de International Accounting Standards Board (IASB) en goedgekeurd door de Europese Unie. De Groep heeft geen enkele nieuwe IFRS Standaard, die pas na 2023 moet worden toegepast, vroegtijdig geadopteerd.

De geconsolideerde jaarrekening werd uitgedrukt in duizenden euro, zijnde de functionele valuta en de presentatievaluta van de Groep. Ze werd opgesteld in de veronderstelling dat de bedrijfsvoering wordt verdergezet en volgens de historische kostprijsmethode tenzij anders vermeld.

2.2 Consolidatiecriteria

De geconsolideerde jaarrekening omvat alle dochterondernemingen waarover de Groep zeggenschap heeft. Zeggenschap bestaat wanneer de Groep de macht heeft om het financiële en operationele beleid van de entiteit te sturen teneinde voordelen te verkrijgen uit haar activiteiten. Dergelijke zeggenschap wordt verondersteld te bestaan indien de moederonderneming, direct of indirect, houder is van meer dan de helft van de stemrechten van de entiteit. Het bestaan en effect van potentiële stemrechten die op dat moment uitoefenbaar of converteerbaar zijn, worden in overweging genomen bij de beoordeling of de Groep de macht heeft om het financiële en operationele beleid van een andere entiteit te sturen.

Dochterondernemingen worden volledig geconsolideerd vanaf de datum waarop de Groep feitelijk zeggenschap verkrijgt tot de datum waarop de zeggenschap eindigt.

Investerings in geassocieerde deelnemingen zijn investeringen in ondernemingen waarin een invloed van betekenis wordt uitgeoefend op het financiële en operationeel beleid, maar waarover geen controle is. Er is een weerlegbare veronderstelling dat er een invloed van betekenis wordt uitgeoefend wanneer direct of indirect 20% of meer van de stemgerechtigde aandelen wordt aangehouden.

Joint ventures zijn ondernemingen waarover een gezamenlijke controle wordt uitgeoefend. Deze investeringen worden verwerkt in de consolidatie volgens de vermogensmutatiemethode vanaf de datum waarop de invloed van betekenis of de gezamenlijke controle begint tot de datum waarop dit eindigt.

De financiële verslaggeving van de dochterondernemingen, investeringen in geassocieerde deelnemingen en joint ventures wordt opgesteld voor hetzelfde boekjaar als dat van de moederonderneming, gebruikmakend van dezelfde boekhoudprincipes.

De transacties tussen de dochterondernemingen van de Groep, balansposten en niet-gerealiseerde winsten en verliezen op transacties binnen de Groep worden geëlimineerd.

Minderheidsbelangen in de netto activa van de geconsolideerde dochterondernemingen worden in het eigen vermogen afzonderlijk van het eigen vermogen van de moedermaatschappij opgenomen. Minderheidsbelangen bestaan uit het bedrag van die belangen op de overnamedatum van de bedrijfscombinatie en het aandeel van de minderheid in de wijzigingen in het eigen vermogen sinds de datum van de bedrijfscombinatie. De gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten worden toegewezen aan de groepsbelangen en minderheidsbelangen zelfs indien dit zou resulteren in negatieve minderheidsbelangen.

Een lijst van de ondernemingen van de Groep is opgenomen in de toelichting 'Lijst van de ondernemingen opgenomen in de consolidatie'.

2.3 Belangrijkste waarderingsregels

De toegepaste waarderingsregels zijn consistent met de principes van vorige boekjaren.

a) Opbrengsten

Opbrengsten uit de verkoop van goederen en de verlening van diensten worden gewaardeerd op basis van de vergoeding waar de Groep verwacht recht op te hebben in het contract. De Groep boekt opbrengsten zodra de prestatieverplichtingen zijn nagekomen, namelijk wanneer de controle overgedragen wordt aan de klant. Specifiek volgt de opbrengsterkenning het vijfstappenmodel. Stap 1 in dit model is de identificatie van de contracten met de klant; stap 2 de identificatie van de prestatieverplichtingen in de contracten; stap 3 de bepaling van de transactieprijs; stap 4 de toerekening van de transactieprijs aan de prestatieverplichtingen en stap 5 opbrengsterkenning wanneer de prestatieverplichtingen zijn nagekomen.

Op basis van deze algemene principes worden de verkopen van goederen en de verlening van diensten opgenomen op het ogenblik dat de producten geleverd worden aan de klant, de klant de producten heeft aanvaard en de inbaarheid van de gerelateerde vorderingen redelijkerwijze verzekerd is.

Opbrengsten uit contracten met klanten

Distributie en transportnetvergoeding

De nettarieven voor elektriciteit en aardgas bestaan uit de distributienetvergoeding die de kosten dekt voor de aanleg en het onderhoud van het distributienet en, specifiek voor elektriciteit, de transmissiekosten die in cascade worden aangerekend door de beheerder van het Belgisch transmissienet voor elektriciteit (Elia) aan Fluvius.

De omzet van de netvergoeding (grid fee) is gebaseerd op de reële facturaties van netvergoeding van de opdrachthoudende verenigingen van het betrokken jaar.

De facturaties van de netvergoeding gebeuren aan de energieleveranciers en andere opdrachthoudende verenigingen aan de goedgekeurde tarieven die o.m. gepubliceerd worden op de websites van de onderscheiden opdrachthoudende verenigingen. De reële facturaties van netvergoedingen bevatten gefactureerde voorschotten (voor jaaropgenomen klanten), afrekeningsfacturen (van jaaropgenomen, manueel maandopgenomen en telegelezen toegangspunten), evenals de rectificatiefacturen geregistreerd in het betrokken kalenderjaar. Iedere maand worden de facturen uitgestuurd aan de leveranciers en worden de opbrengsten erkend.

Verkopen energie – Sociale functie (levering van energie)

Deze opbrengsten betreffen de verkopen van voornamelijk de leveringen van energie aan personen die wegens betaalmoeilijkheden geen leverancier van energie vinden op de markt.

De opbrengsten van deze klantengroep worden opgenomen – niettegenstaande de inbaarheid niet steeds waarschijnlijk is – en aangezien de Groep werkt in een gereguleerde omgeving kunnen de kosten van niet-inbaarheid opgenomen worden in het gereguleerd tarief.

Facturatie werken derden

De opbrengstenstroom uit de facturatie werken derden omvat diverse uitgevoerde werken voor derden in het kader van onder meer EDLB (Energie Diensten voor Lokale Besturen)/ESCO (Energy Service Company), openbare verlichting en voor grond- en kabelwerken. De EDLB/ESCO activiteiten worden aangeboden aan de aangesloten openbare besturen (steden en gemeenten) aan kostprijs ter ondersteuning van het lokale energiebeleid. Daarnaast is de Groep

verantwoordelijk voor het beheer van het openbare verlichtingspark van de gemeenten en voor grond- en kabelwerken.

De opbrengsten uit facturatie werken derden worden gewaardeerd op basis van de vergoeding waar de Groep verwacht recht op te hebben in het contract. De contracten omvatten geen variabele elementen. De EDLB/ESCO opbrengsten worden erkend op een bepaald punt in de tijd bij de voorlopige oplevering van de werken na aanvaarding van de klant. De opbrengsten uit openbare verlichting en uit grond- en kabelwerken worden tevens erkend op een bepaald punt in de tijd wanneer de prestatieverplichtingen zijn nagekomen.

Andere verkopen

De andere verkopen omvatten de omzet die de Groep behaalt uit de rioleringsactiviteit voornamelijk via de saneringsbijdragen. De saneringsbijdrage wordt door de watermaatschappijen aan de eindverbruikers aangerekend. Aangezien het rioleringsnetwerk eigendom is van de Groep, komt de gemeentelijke bijdrage aan de Groep toe. De facturatie aan de watermaatschappijen betreft het bedrag van de heffingen minus een af te houden kostenpercentage dat de logistieke kosten dekt. De omzeterkenning geldt voor het volledige bedrag met een opname van de kosten in de resultatenrekening.

De Groep levert een dienst aangezien de afvoer en inzameling van afvalwater over het rioleringsnetwerk gaat.

Ex-Infrac OV's en ex-Integan waren eigenaar van het kabelnetwerk. Dit kabelnetwerk werd in 2008 in erfpacht gegeven aan Telenet. Echter een deel van het netwerk kon gebruikt worden door de ondernemingen van ex-Infrac Groep om een beperkt aantal diensten te leveren. Deze diensten (Fluvius Net/Infra-X) werden geleverd aan de gemeenten voor het internet (internet provider) en telefonie (operator) waarvan de opbrengsten maandelijks worden opgenomen en erkend. Door de Wyre-transactie is deze erfpacht en dienstverlening vanuit de Groep stopgezet per 30 juni 2023.

Overige operationele bedrijfsopbrengsten

Diverse recuperaties worden opgenomen naar aanleiding van onder meer subsidies, dienstprestaties voor aansluitingen en premies. Voor de verlening van diensten worden opbrengsten opgenomen op het ogenblik dat de producten geleverd worden aan de klant, de klant de producten heeft aanvaard en de inbaarheid van de gerelateerde vorderingen redelijkerwijze verzekerd is.

Kapitaalsubsidies

Overheidssubsidies worden opgenomen in de balans van zodra er een redelijke zekerheid bestaat dat ze zullen ontvangen worden en dat aan de voorwaarden voldaan wordt die eraan verbonden zijn.

Subsidies die aan een actief verbonden zijn, worden in de balans als 'Kapitaalsubsidies' opgenomen en worden systematisch in de winst- en verliesrekening opgenomen gespreid over de verwachte gebruiksduur van het bijbehorend actief. Omwille van het onzekere karakter betreffende zowel de ontvangst, het tijdstip ervan en de grootte van de toegekende subsidie worden de kapitaalsubsidies met betrekking tot rioleringswerken geboekt bij ontvangst.

Subsidies als compensatie voor gemaakte kosten worden systematisch in de winst- en verliesrekening opgenomen als 'Overige operationele bedrijfsopbrengsten' in dezelfde periode waarin de kosten worden opgenomen.

De post *Andere* bevat éénmalige opbrengsten zoals meerwaarden van de realisatie van verkopen en diverse opbrengsten.

Geactiveerde, intern uitgevoerde werkzaamheden

Kosten gerelateerd aan investeringen worden periodiek verrekend en geactiveerd onder de post 'geactiveerde, intern uitgevoerde werkzaamheden'. Dit proces zorgt ervoor dat deze posten niet als opbrengsten uit de bedrijfsactiviteiten kunnen worden aangemerkt.

Financiële baten en ontvangen dividenden

Opbrengsten uit intresten worden geboekt wanneer ze verworven zijn en over de periode waarop ze betrekking hebben (rekening houdend met de effectieve rentevoet van het actief), tenzij er twijfel bestaat over de invorderbaarheid.

Rentebaten van derivaten en andere financiële baten worden opgenomen wanneer ze zich voordoen. Deze laatste betreffen voornamelijk ontvangen dividenden en de herwaardering aan reële waarde van de participaties en beschikbare aandelen.

Ontvangen dividenden worden opgenomen in de winst- en verliesrekening op het moment waarop ze worden toegekend.

De Groep boekt een verplichting tot betaling van een dividend wanneer de distributie goedgekeurd is en niet langer in handen is van de Groep. Een corresponderend bedrag wordt opgenomen in het eigen vermogen.

b) Kosten

De kosten worden opgenomen in de winst- en verliesrekening in het jaar waarin ze zich voordoen.

De Groep heeft de verplichting om *groenestroom- en warmtekrachtcertificaten*, die haar worden aangeboden door producenten van hernieuwbare energie, op te kopen aan een bepaalde prijs. Deze certificaten kan de Groep verkopen op een actieve markt. De waarde van de verkochte certificaten ligt meestal lager dan de aankoopprijs. De kost die hierdoor ontstaat, werd opgenomen onder de rubriek 'Handelsgoederen, grond- en hulpstoffen, Groenestroom – en warmtekrachtcertificaten' evenals de kost naar aanleiding van de waardering aan marktprijs en kosten in verband met solidarisering (zie toelichting 'Handels- en overige vorderingen').

De Groep ontvangt van de Belgische transmissienetbeheerder voor elektriciteit (Elia) *transmissiekosten*, die op basis van de tariefmethodologie goedgekeurd zijn door de Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en Gas (CREG). Deze kosten worden verrekend in de nettarieven van de Groep (zie onder a) Opbrengsten - Distributie en transportnetvergoeding).

De *financiële lasten* omvatten voornamelijk intresten van leningen, berekend volgens de effectieve rentevoetmethode, en bankkosten. Alle intresten en andere gemaakte kosten in verband met leningen of andere financiële transacties zoals indekkingsopties en leasing worden als financiële kosten geboekt wanneer ze zich voordoen.

De *belastingen* op het resultaat van het boekjaar omvatten de verschuldigde en uitgestelde belastingen. De belasting op het resultaat wordt geboekt in de winst- en verliesrekeningen tenzij ze betrekking heeft op transacties die direct in het eigen vermogen werden opgenomen. In dat geval worden de belastingen eveneens direct ten laste van het eigen vermogen geboekt.

De courante belastinglasten zijn de verwachte belastingschulden op het belastbaar inkomen van het jaar, gebaseerd op belastingtarieven die gelden op de balansdatum, en elke aanpassing aan belastingschulden aangaande voorgaande jaren. Voor de berekening van de winstbelastingen op het belastbaar inkomen van het jaar worden de op het ogenblik van afsluiting van kracht zijnde belastingtarieven (of belastingtarieven waarvan het wetgevingsproces materieel was afgesloten) gebruikt.

Uitgestelde belastingen worden opgenomen voor de tijdelijke verschillen tussen de fiscale waarden van de activa en de passiva en de boekwaarden voor financiële rapporteringsdoeleinden.

Vanaf 2015 zijn de OV's (met uitzondering van Inter-aqua en Riobra) onderhevig aan de vennootschapsbelasting zoals ook Fluvius System Operator, haar dochteronderneming,

deelnemingen in joint ventures en geassocieerde deelnemingen onderhevig waren aan de vennootschapsbelasting. Sinds 1 april 2019 is Inter-aqua deel van Fluvius Limburg dat ook onderhevig is aan de vennootschapsbelasting (zie toelichting 'Belastingen op het resultaat'). Voor de berekening van de uitgestelde belastingen werd rekening gehouden met de lopende ruling waarbij er geen uitgestelde belastingen worden gerekend op tijdelijke verschillen die ontstaan zijn in het verleden.

c) Immateriële activa

Immateriële activa worden gewaardeerd tegen kostprijs verminderd met eventuele gecumuleerde afschrijvingen en eventuele gecumuleerde bijzondere waardeverminderingen.

Kosten met betrekking tot onderzoekswerk dat werd uitgevoerd met het oog op het verwerven van nieuwe technische kennis en inzichten, worden opgenomen in de winst- en verliesrekening in de periode waarin ze zich voordoen.

Kosten met betrekking tot de ontwikkelingsfase, waarbij kennis verkregen door onderzoek wordt toegepast om te komen tot een plan of ontwerp voor de productie van nieuwe of aanzienlijk verbeterde producten en processen, worden opgenomen in de balans enkel als het product of het proces technisch en commercieel uitvoerbaar is, de entiteit de nodige middelen heeft om de ontwikkeling te voltooien, het waarschijnlijk is dat de verwachte toekomstige economische voordelen naar de Groep zullen toevloeien en de kostprijs betrouwbaar kan worden bepaald. Het geactiveerde bedrag omvat alle kosten die rechtstreeks toe te rekenen zijn aan het tot stand brengen, de productie en de voorbereiding van het actief zodat het kan functioneren op de wijze zoals door het management bedoeld.

Na de eerste opname van de ontwikkelingskosten als een actief, wordt het actief geboekt tegen kostprijs verminderd met eventuele cumulatieve afschrijvingen en cumulatieve bijzondere waardeverminderingverliezen. De afschrijving van het actief begint wanneer de ontwikkeling is voltooid en het actief beschikbaar is voor gebruik. Het wordt afgeschreven over de periode van het verwachte toekomstige voordeel. De afschrijving wordt opgenomen in de winst- en verliesrekening onder de post 'Afschrijvingen en waardeverminderingen, wijzigingen in voorraad'. Tijdens de ontwikkelingsperiode wordt het actief jaarlijks getest op waardevermindering.

Immateriële activa met een bepaalde gebruiksduur worden afgeschreven volgens de lineaire afschrijvingsmethode over hun verwachte gebruiksduur. Het afschrijven start vanaf het moment van indienstneming.

Indien de boekwaarde van een immaterieel actief groter is dan de realiseerbare waarde, dan wordt de boekwaarde verlaagd om de bijzondere waardevermindering te weerspiegelen.

Het jaarlijks afschrijvingspercentage op basis van de geschatte gebruiksduur is als volgt:

Licenties en soortgelijke rechten	
Software	10,00%; 20,00%
Kosten voor slimme projecten, clearing house en warmtenetten	10,00%; 20,00%
Exploitatierechten riolering	2,00%
Geactiveerde ontwikkelingskosten	10,00%; 20,00%

d) Materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden geboekt aan historische kostprijs verminderd met de tussenkomst van derden, de gecumuleerde afschrijvingen en gecumuleerde bijzondere waardeverminderingen. De historische kostprijs omvat de initiële aankoopprijs vermeerderd met andere directe aanschaffingskosten.

De kostprijs van zelfvervaardigde activa omvat materiaalkosten, directe arbeidskosten en een redelijk deel van de indirecte productiekosten. Deze indirecte productiekosten omvatten het gedeelte van de algemene administratie- en exploitatiekosten dat niet rechtstreeks kan worden aangerekend op geïdentificeerde investeringsuitgaven. Deze kosten (voor het grootste gedeelte

personeelskosten) worden onder de vorm van toeslagen aan de kostprijs van de investeringswerken toegevoegd volgens het systeem van interne doorrekening.

Wanneer materiële vaste activa bestaan uit onderdelen met een ongelijke gebruiksduur, worden deze als afzonderlijke posten onder de materiële vaste activa opgenomen.

De Groep neemt de kostprijs op van een uitbreiding of vervangingsonderdeel van dat materieel vast actief wanneer die kosten worden gemaakt, en indien het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen met betrekking tot het actief aan de Groep toekomen en indien de kostprijs van het actief betrouwbaar kon worden bepaald. Alle overige kosten worden als een uitgave opgenomen in de winst- en verliesrekening van zodra ze worden gemaakt.

Netwerken in uitvoering worden geactiveerd onder de rubriek 'Activa in aanbouw'. De investeringen opgenomen in deze rubriek worden niet afgeschreven.

Materiële vaste activa worden afgeschreven volgens de lineaire afschrijvingsmethode over hun verwachte gebruiksduur. Het afschrijven start vanaf het moment van indienstneming. De terreinen worden niet afgeschreven.

De afschrijvingspercentages op basis van de gemiddelde levensduur zijn als volgt:

Terreinen en gebouwen	
Constructie en administratieve gebouwen*	2,00%
Industriële gebouwen	3,00%
Installaties, machines en uitrusting	
Netten en leidingen	2,00%; 3,00%
Rioleringsnetten	2,00%; 3,00%
Overige distributie-installaties	3,00%
Dienstleidingen warmte en steunen openbare verlichting	3,00%
Technische installaties gebouwen*	4,00%
Warmtestations, kathodische bescherming (warmte)	5,00%
Afgiftestation warmte, digitale meters	6,67%
Hergebruikte uitrusting in cabines	6,67%
Glasvezel	10,00%
Elektronische meetapparatuur	10,00%
Installaties openbare verlichting, kabeltelevisie en andere	5,00%
Elektronische en mechanische uitrusting pompstations en bekkens, armaturen openbare verlichting	6,67%
Technische installaties riolering	7,00%
Inbreng openbare verlichting	8,33%
Meubilair en rollend materieel	
Meubilair en uitrustingen	10,00%; 20,00%
Inrichtingskosten gebouwen*	10,00%; 11,12%
Oplaadpalen voor elektrische voertuigen	20,00%
Overige materiële vaste activa	10,00%

*De met een asterisk aangeduide afschrijvingspercentages werden vanaf boekjaar 2014 gebruikt voor de nieuw verworven investeringen.

De verwachte gebruiksduur en afschrijvingsmethode worden ieder financieel jaar herbekeken en indien nodig prospectief aangepast.

Herstellings- en instandhoudingskosten die de toekomstige economische voordelen niet vergroten, worden als lasten in de winst- en verliesrekening genomen.

De opname van kosten in de boekwaarde van een materieel vast actief wordt beëindigd wanneer het actief op de locatie is en zich in de staat bevindt die noodzakelijk is om te kunnen functioneren op de door het management beoogde wijze.

Bijzondere waardeverminderingen

Voor de materiële vaste activa wordt op elke balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat een actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig zou kunnen zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, moet de realiseerbare waarde van het actief worden geschat.

Een bijzondere waardevermindering wordt opgenomen indien de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde. Bijzondere waardeverminderingen worden direct opgenomen in de winst- en verliesrekening.

e) Leasing

Gebruiksrecht activa

De jaarlijkse afschrijvingspercentages van leasing zijn als volgt:

Gebouwen	11,11% tot 33,33%
Installaties, machines en uitrustingen	20,00%
Meubilair en rollend materieel	20,00%

Leaseverplichtingen

Leaseovereenkomsten op korte termijn en leasing van activa met een lage waarde

De Groep past de vrijstelling voor de erkenning van huurovereenkomsten op korte termijn toe op de huurovereenkomsten met een huurtermijn van 12 maanden of minder vanaf de ingangsdatum en die geen aankoopoptie bevatten. Eveneens wordt de vrijstelling toegepast voor activa met een lage waarde van minder dan 5.000 euro.

Leasebetalingen op korte termijn lease en lease van activa met een lage waarde worden niet op de balans geactiveerd, maar als een huurkost ten laste genomen gedurende de leaseperiode.

f) Deelnemingen in joint ventures en geassocieerde deelnemingen

De investeringen in een joint venture en een geassocieerde deelneming worden volgens de vermogensmutatiemethode opgenomen en aanvankelijk aan kostprijs gewaardeerd. Ongerealiseerde winsten en verliezen die voortvloeien uit transacties tussen de Groep en de joint venture of geassocieerde deelneming worden geëlimineerd ten belope van het belang in de geassocieerde deelneming of joint venture.

De boekwaarde van de investeringen wordt aangepast om rekening te houden met wijzigingen sinds de overnamedatum in het aandeel van de Groep in de netto activa van de joint venture of geassocieerde deelneming.

Het aandeel van de Groep in de resultaten van een joint venture en een geassocieerde deelneming wordt opgenomen in de winst- en verliesrekening van de Groep en wordt gerapporteerd op het item "Aandeel in de winst (verlies) van de geassocieerde deelnemingen en joint ventures". Dit aandeel in het resultaat is geen onderdeel van de bedrijfswinst en vertegenwoordigt de winst/verlies over de verslagperiode van de joint venture en geassocieerde deelneming.

g) Overige beleggingen

Elk type belegging wordt geboekt op de transactiedatum.

Beleggingen in instrumenten van eigen vermogen omvatten deelnemingen in ondernemingen waarin de Groep noch zeggenschap noch een belangrijke invloed heeft. Dit is het geval bij ondernemingen waarin de Groep minder dan 20 % van de stemrechten bezit.

De beleggingen worden initieel gewaardeerd tegen reële waarde plus eventuele transactiekosten. De reële waardeveranderingen worden verwerkt in het resultaat ('fair value through profit or loss')

indien deze aangehouden worden voor handelsdoeleinden en via niet-gerealiseerde resultaten voor de strategische participaties ('fair value through other comprehensive income').

Een bijzondere waardevermindering wordt opgenomen indien de boekwaarde hoger is dan de verwachte realiseerbare waarde.

h) Voorraden

Voorraden worden gewaardeerd tegen aanschaffingswaarde die wordt bepaald aan de hand van de methode van het voortschrijdend gewogen gemiddelde.

Een waardevermindering wordt toegepast op voorraadartikelen die, gezien hun verouderde staat, niet meer voor exploitatie bruikbaar zijn of waarvan de geraamde verkoopwaarde lager ligt dan de boekwaarde. Indien voorraadartikelen meer dan één jaar niet gebruikt worden, wordt een waardevermindering van 100% toegepast.

Deze waardeverminderingen worden opgenomen als last in de winst- en verliesrekening.

i) Handels- en overige vorderingen

Handels- en overige vorderingen worden uitgedrukt aan hun geamortiseerde kostprijs.

In het geval van een faillissement of gerechtelijke reorganisatie wordt de vordering onmiddellijk afgeschreven en de belasting over de toegevoegde waarde teruggevorderd.

Vorderingen met betrekking tot uitgevoerde werken en geleverde prestaties, met uitzondering van enerzijds de schadegevallen die in behandeling zijn bij de juridische dienst en anderzijds de vorderingen op aangesloten gemeenten worden als dubieus beschouwd.

De Groep neemt een voorziening op voor verwachte kredietverliezen (Expected credit losses - ECL's) voor alle schuldinstrumenten die niet tegen reële waarde worden aangehouden met verwerking van waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening. ECL's zijn gebaseerd op het verschil tussen de kasstromen die volgens het contract verschuldigd zijn en alle kasstromen die de Groep verwacht te ontvangen, verdisconteerd tegen een benadering van de oorspronkelijke effectieve rentevoet.

Voor de vorderingen ingevolge energieleveringen door de distributienetbeheerder wordt jaarlijks een provisie voor oninbare vorderingen berekend en aangelegd op basis van de gemiddelde inningsgraad die resulteert uit de statistische gegevens inzake het betalingsverkeer die opgetekend werden sinds de vrijmaking van de energiemarkt voor de voornaamste klantencategorieën.

Vorderingen worden definitief ten laste genomen (afgeboekt) met aanwending van de hiervoor reeds eerder aangelegde provisie voor oninbaarheid van zodra op basis van attesten, aangeleverd door deurwaarders, advocaten of incassokantoren kan worden aangetoond dat er geen recuperatie meer mogelijk is en rekening houdend met de bekomen fiscale ruling.

Ook wanneer kan worden aangetoond dat de opbrengsten verbonden aan een mogelijke recuperatie niet opwegen (m.a.w. niet economisch verantwoord zijn) tegen de te maken kosten voor recuperatie, wordt een vordering definitief afgeboekt met aanwending van mogelijk reeds eerder aangelegde provisies.

Aanvullend op bovenstaande methode wordt er een analyse gedaan op basis van de verwachte toekomstige verliezen voor een periode van twaalf maanden en dit vanaf het moment dat de vordering ontstaat. Vorderingen waarvoor het risico op inning hoger ligt, worden op hun volledige looptijd geanalyseerd. Voor wat betreft vorderingen van energieleveranciers heeft de Groep gekozen om de 'simplified approach' te hanteren. Deze methode vertrekt van de afwaarderingen op de verkopen en de verhouding wordt toegepast op de huidige uitstaande vorderingen om zo tot de waardevermindering op vorderingen te komen.

Voor de sociale leveranciers werd een waardevermindering opgenomen van meer dan 50% van het totale openstaande bedrag. Omdat de Groep werkt in een gereguleerde omgeving, is het mogelijk dat de kosten worden gerecupereerd via de tarieven.

j) Activa aangehouden voor verkoop

De Groep classificeert vaste activa en groepen activa die worden afgestoten als aangehouden voor verkoop indien hun boekwaarde hoofdzakelijk zal worden gerealiseerd in een verkooptransactie en niet door het voortgezette gebruik ervan. Vaste activa en groepen activa die worden afgestoten, geclassificeerd als aangehouden voor verkoop, worden gewaardeerd tegen de laagste waarde van hun boekwaarde en hun reële waarde minus verkoopkosten.

Aan de criteria voor classificatie als aangehouden voor verkoop wordt alleen geacht te zijn voldaan wanneer de verkoop zeer waarschijnlijk is, en het actief of de groep activa die wordt afgestoten in zijn huidige staat onmiddellijk beschikbaar zijn voor verkoop. Uit de acties die nodig zijn om de verkoop te voltooien moet blijken dat het onwaarschijnlijk is dat er belangrijke wijzigingen in de verkoop zullen worden aangebracht of dat de beslissing tot verkoop zal worden ingetrokken. Het management moet zich verbinden tot het plan om het actief te verkopen en de verkoop moet naar verwachting binnen één jaar na de datum van de classificatie worden afgerond.

Materiële vaste activa en immateriële activa worden niet afgeschreven zodra zij zijn geclassificeerd als aangehouden voor verkoop.

Activa en verplichtingen geclassificeerd als aangehouden voor verkoop worden afzonderlijk gepresenteerd als kortlopende posten in de balans.

k) Inbreng buiten kapitaal, andere

De inbreng is vertegenwoordigd door aandelen met of zonder nominale waarde, naargelang de OV.

De aandelen zijn ondeelbaar en bestaan uit aandelen en/of winstbewijzen. Verder worden de aandelen benoemd naargelang de activiteit.

Dividenden worden als een verplichting opgenomen in de periode waarin ze worden goedgekeurd.

l) Leningen

Opgenomen rentedragende leningen worden initieel verwerkt tegen reële waarde verminderd met toerekenbare transactiekosten. Na de eerste opname worden rentedragende leningen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, waarbij een verschil tussen de kostprijs en het aflossingsbedrag op basis van de effectieve-rentemethode in de winst- en verliesrekening wordt opgenomen over de looptijd van de leningen.

m) Personeelsbeloningen

Pensioenregelingen en andere vergoedingen toegekend na uitdiensttreding

De bijdragen voor toegezegde-bijdragenregelingen worden ten laste van het resultaat opgenomen op het moment dat ze verschuldigd zijn. De voorziening voor toegezegde-bijdragenpensioenplannen wordt gewaardeerd volgens de Projected Unit Credit (PUC) methode zonder projectie van de toekomstige premie met een variabele rendementsgarantie. Voor het O.F.P. Enerbel wordt het patronale gedeelte berekend volgens de PUC-methode met projectie van de toekomstige premies. Het gedeelte van de werknemer wordt nog steeds via de PUC-methode zonder projectie van de toekomstige premies geëvalueerd gezien de werknemerspremie niet afhankelijk zijn van de anciënniteit.

Het in de balans opgenomen bedrag is het verschil tussen deze voorziening en de reële waarde van de fondsbeleggingen.

De verplichtingen van de Groep betreffende de toegezegd-pensioenregelingen en de kosten die eruit voortvloeien, worden gewaardeerd op basis van de PUC-methode. Het in de balans opgenomen bedrag vertegenwoordigt het verschil van de contante waarde van de omschreven pensioenverplichtingen (Defined Benefit Obligation) en de reële waarde van fondsbeleggingen.

Herwaardering omvat actuariële winst en verlies en het rendement op fondsbeleggingen (exclusief interest) die direct worden opgenomen in de balans en als winst of last in de periode waarin ze zich voordoen. Ze worden opgenomen in het overzicht van niet-gerealiseerde resultaten, die niet kunnen worden verplaatst naar de winst- en verliesrekening.

Pensioenkosten van verstreken diensttijd worden opgenomen in de winst- en verliesrekening gedurende de periode waarin de wijziging van het pensioenplan plaatsvond.

Netto rentekosten worden berekend op de netto personeelsverplichtingen door toepassing van de disconteringsvoet bij het begin van de periode.

Het bedrag in de winst- en verliesrekening bestaat uit de pensioenkosten (de aan het boekjaar toegerekende pensioenkosten, pensioenkosten van verstreken diensttijd, actuariële winst of verlies op andere langetermijnpersoneelsbeloningen alsook eventuele inperkingen en afwikkelingen) en de netto rentekosten.

De Groep rapporteert de eerste twee kosten in de winst- en verliesrekening op de lijnen 'Personeelsbeloningen' en 'Financiële lasten'.

Andere langetermijnpersoneelsbeloningen bevatten afscheids- en jubileumpremies en overgedragen verlof- of overuren.

Deze voordelen worden op dezelfde wijze behandeld als pensioenregelingen, doch de actuariële winsten en verliezen worden onmiddellijk opgenomen in de winst- en verliesrekening.

Alle personeelsbeloningen worden jaarlijks gewaardeerd door een erkende actuaris.

Restitutierecht op voorzieningen voor personeelsbeloningen

Het Energiedecreet van 2009 (zoals geamendeerd) bepaalt en de huidige tariefmethodologie bevestigt dat de gestrande kosten, die bestaan uit de lasten voor het niet-gekapitaliseerde aanvullend pensioen of het pensioen van de publieke sector in aanmerking komen voor opname in de tarieven. Aangezien het vrijwel zeker is dat deze zullen gedragen worden door derde partijen, werd hiervoor een restitutierecht op voorzieningen voor personeelsbeloningen opgenomen als een actief.

De restitutierechten worden bijgevolg opgenomen aan dezelfde waarde als de desbetreffende opgenomen voorzieningen voor personeelsbeloningen (i.e. reële waarde). De aanpassingen in de periode worden equivalent opgenomen in de winst- en verliesrekening en niet-gerealiseerde resultaten voor de veranderingen in de veronderstellingen of ervaringsaanpassingen.

n) Afgeleide financiële instrumenten

De Groep maakt gebruik van afgeleide financiële instrumenten (Linear Constant Maturity Swap – LCMS; Interest Rate Swaps - IRS en andere) om de renterisico's af te dekken die voortvloeien uit haar financieringsactiviteit. De afgeleide financiële instrumenten worden bij een eerste opname gewaardeerd tegen reële waarde. De winst of het verlies uit fluctuaties van de reële waarde wordt onmiddellijk opgenomen in de winst- en verliesrekening. De reële waarde van de renteswaps is het geschatte bedrag dat de Groep zou ontvangen of betalen om de swap op balansdatum te beëindigen, waarbij rekening is gehouden met de actuele rente, de waarde van de optie en de kredietwaardigheid van de tegenpartij van de swap.

Bij vroegtijdige afkoop ('unwind') van de renteswap worden de netto kosten gespreid over de resterende looptijd van de lening volgens de effectieve interest rate (EIR) methode.

De Groep past geen hedge accounting toe.

o) Voorzieningen, andere

Voorzieningen worden op de balans aangelegd wanneer de Groep een bestaande (in rechte afdwingbare of feitelijke) verplichting heeft ten gevolge van een gebeurtenis in het verleden, en het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen vereist is om de verplichting af te wikkelen en het bedrag van de verplichting op betrouwbare wijze kan worden geschat.

Wanneer de Groep verwacht dat sommige of alle uitgaven die vereist zijn om een voorziening af te wikkelen naar verwachting door een andere partij zullen worden vergoed, moet de vergoeding worden opgenomen als en slechts als het vrijwel zeker is dat de vergoeding zal worden ontvangen indien de entiteit de verplichting afwikkelt. De vergoeding moet als een afzonderlijk actief worden behandeld. In de winst- en verliesrekening wordt de last die betrekking heeft op een voorziening gepresenteerd zonder het bedrag dat voor een vergoeding werd opgenomen.

Het bedrag opgenomen als voorziening is de beste schatting op balansdatum van de uitgave nodig om aan de bestaande verplichting te voldoen, eventueel verdisconteerd indien de tijdswaarde van het geld relevant is.

p) Handels- en overige schulden

Handels- en overige schulden worden initieel gewaardeerd aan hun reële waarde en na eerste opname aan hun geamortiseerde kostprijs.

q) Belastingen

Actuele belastingvorderingen en -verplichtingen worden netto voorgesteld enkel en alleen indien de entiteit een in rechte afdwingbaar recht heeft opgenomen om de opgenomen bedragen te salderen en voornemens is om de verplichting op netto basis af te wikkelen of om de vordering te realiseren op hetzelfde moment dat de verplichting wordt afgewikkeld.

De uitgestelde belastingvorderingen en -verplichtingen geven de aftrekbare of belastbare tijdelijke verschillen aan tussen de boekwaarden en de fiscale waarden.

De uitgestelde belastingvorderingen en -verplichtingen worden gewaardeerd tegen de belastingvoeten die naar verwachting van toepassing zullen zijn in de periode waarin de vordering zal worden gerealiseerd of aan de verplichting zal worden voldaan, als deze belastingvoeten aangenomen of quasi aangenomen zijn op balansdatum.

De uitgestelde belastingvorderingen worden geboekt indien het waarschijnlijk is dat belastbare winsten zullen worden behaald waarmee de uitgestelde belastingvorderingen zullen kunnen verrekend worden.

2.4 Samenvatting van de nieuwe standaarden die van toepassing zijn vanaf 2023

De nieuwe standaarden en interpretaties die van kracht zijn vanaf 1 januari 2023 hebben **geen belangrijke invloed** op de geconsolideerde financiële staten van de Groep. Deze standaarden en interpretaties waren de volgende:

- Wijzigingen aan IAS 1 *Presentatie van de Jaarrekening* en IFRS Praktijkverklaring 2: *Toelichting van grondslagen voor financiële verslaggeving*
- Wijzigingen aan IAS 8 *Grondslagen voor financiële verslaggeving, schattingswijzigingen en fouten*: Definitie van schattingen
- Wijzigingen aan IAS 12 *Winstbelastingen*: Uitgestelde belastingen met betrekking tot activa en passiva die voortvloeien uit één enkele transactie
- Wijzigingen aan IAS 12 Internationale *belastinghervorming – Pillar 2 Modelregels*
- Wijzigingen aan IFRS 17 *Verzekeringscontracten*: Initiële Toepassing van IFRS 17 en IFRS 9 – Vergelijkende Informatie
- IFRS 17 *Verzekeringscontracten*

2.5 Gebruik van ramingen en veronderstellingen

Het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening in overeenstemming met IFRS vereist dat het management beoordelingen, inschattingen en veronderstellingen maakt die een invloed kunnen hebben op de gerapporteerde cijfers, zowel in de balans als de winst- en verliesrekening.

De inschattingen en hiermee verbonden veronderstellingen zijn gebaseerd op ervaringen uit het verleden en verschillende andere factoren die gegeven de omstandigheden als redelijk worden beschouwd. De hieruit voortvloeiende resultaten dienen als basis voor het nemen van beslissingen

over boekwaarden van activa en verplichtingen die niet op eenvoudige wijze blijken uit andere bronnen. De uiteindelijke resultaten kunnen afwijken van de gemaakte inschattingen.

De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend herzien. Herzieningen van boekhoudkundige inschattingen worden opgenomen in de periode waarin de herziening plaatsvindt in zover de herziening enkel die periode betreft, of in de periode van de herziening en toekomstige periodes indien de herziening zowel huidige als toekomstige periodes betreft.

Voorzieningen voor personeelsbeloningen

De kosten van de personeelsbeloningen en de contante waarde van de pensioenverplichtingen worden bepaald door actuariële berekeningen. Hiervoor worden verschillende veronderstellingen gebruikt die van de werkelijke ontwikkelingen in de toekomst kunnen afwijken. Als gevolg van de complexiteit van de actuariële berekeningen en het langetermijnkarakter van de verplichtingen zijn deze personeelsverplichtingen onderhevig aan veranderingen in de veronderstellingen. De belangrijkste actuariële veronderstellingen en een sensitiviteitsanalyse worden opgenomen in de toelichting 'Voorziening voor personeelsbeloningen'.

Gebruiksrecht activa en leaseverplichtingen

De Groep bepaalt de leaseperiode als de niet-opzegbare looptijd van de lease-overeenkomst, samen met eventuele periodes die door een optie de leaseperiode verlengen indien het redelijkerwijs zeker is dat deze zal worden uitgeoefend.

De Groep heeft de mogelijkheid om voor sommige van haar lease-overeenkomsten (huur gebouwen) de activa te leasen voor extra termijnen van drie tot vijf jaar. De Groep past een oordeel toe bij de beoordeling of het redelijkerwijs zeker is om de optie tot verlenging uit te oefenen. Dat wil zeggen, de Groep houdt rekening met alle relevante factoren die een economische stimulans vormen voor het uitoefenen van de vernieuwing. Na de ingangsdatum beoordeelt de Groep de leaseperiode opnieuw als er een belangrijke gebeurtenis of verandering in omstandigheden is die onder controle is en van invloed is op haar vermogen om de optie om te vernieuwen uit te oefenen. Indien de uitoefening van de verlengingsoptie redelijk zeker is, dan wordt deze mee opgenomen in de leasetermijn.

Cloud toepassingen

Als het management kosten maakt gerelateerd aan de implementatie en configuratie van cloud toepassingen, dan maakt het inschattingen of deze kosten kunnen geactiveerd worden als immateriële vaste activa. Er wordt een eerste inschatting gemaakt of er controle wordt verkregen over de software. Hierbij wordt er rekening gehouden met de beslissing van het 'International Financial Reporting Interpretations Committee' (IFRIC) van maart 2019 over het recht van de klant om toegang te krijgen tot de software van de leverancier, die gehost is in de cloud. Vervolgens wordt ingeschat welke implementatiekosten en configuratiekosten in aanmerking komen om gekapitaliseerd te worden. Hierbij wordt er rekening gehouden met de beslissing van het IFRIC van april 2021 die voor verduidelijking zorgde betreffende deze kosten.

Reële waardebeoordeling financiële instrumenten

De volgende methodes en veronderstellingen worden gebruikt voor het schatten van de reële waarde (Zie toelichting 'Financiële instrumenten: risico's en reële waarde'):

Geldmiddelen en kortetermijnleningen, handelsvorderingen (na aftrek van voorzieningen), handelsschulden en overige schulden benaderen hun netto boekwaarde grotendeels wegens de korte looptijd van deze instrumenten.

De reële waarde van de beleggingen uit een niet-genoteerde markt is gebaseerd op de laatste beschikbare jaarinformatie, met onderscheid voor volgende beleggingen:

- ✓ Publi-T: reële waarde gebaseerd op laatste beschikbare balans met aanpassing voor de aangehouden investeringen in Elia door opname aan de aandelenkoers van Elia
- ✓ Publigas: reële waarde gebaseerd op extern waarderingsverslag
- ✓ Aandeel Elia: reële waarde gebaseerd op aandelenkoers van Elia

- ✓ Andere ondernemingen: reële waarde gebaseerd op laatste beschikbare jaarinformatie

De reële waarde van de GSC en WKK wordt opgenomen aan het gegarandeerd bedrag, zoals bepaald in het besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het Energiedecreet.

De afgeleide financiële instrumenten zijn interestswaps. De toegepaste waarderingstechnieken zijn swapmodellen die gebruik maken van actuele waarde berekeningen. De modellen bevatten diverse soorten input waaronder termijnkoersen, rentecurves die worden bekomen op basis van de marktrente en afgeleiden uit marktprijzen van verschillende financiële producten die opgevraagd worden aan verschillende marktpartijen.

De reële waarde van genoteerde obligatieleningen is gebaseerd op de indicatieve noteringen op Bloomberg (Bloomberg is een vooraanstaande nieuwssite voor zakelijke en financiële markten, het levert wereldwijd economisch nieuws, koersen van futures, aandelenkoersen e.a.) op datum van rapportering.

Waardeverminderingen handels- en overige vorderingen

Voor de berekening van de verwachte toekomstige verliezen op handels- en overige vorderingen maakt de Groep gebruik van een provisiematrix waarin vertrokken wordt van de historische afwaarderingen op de verkopen van de afgelopen drie boekjaren. Aanvullend wordt toekomstige indicatieve informatie toegevoegd, zoals bijvoorbeeld de economische omstandigheden, die een mogelijke impact hebben op de activiteiten van de Groep. Op elke rapporteringsdatum dienen de historische afwaarderingen en toekomstige indicatieve informatie geanalyseerd te worden (zie ook verder: energiecrisis).

Uitgestelde belastingen

Uitgestelde belastingen worden opgenomen voor de tijdelijke verschillen tussen de fiscale waarden van de activa en de passiva en de boekwaarden voor financiële rapporteringsdoeleinden.

Vanaf 2015 zijn de OV's (met uitzondering van Inter-aqua – nu Fluvius Limburg - en Riobra) onderhevig aan de vennootschapsbelasting zoals ook Fluvius System Operator, haar dochteronderneming, deelnemingen in joint ventures en geassocieerde deelnemingen onderhevig waren aan de vennootschapsbelasting. Sinds 2019 is Inter-aqua en in de toekomst eventueel Riobra ook onderhevig zijn aan de vennootschapsbelasting (zie toelichting 'Belastingen op het resultaat'). Maar voor de berekening van de uitgestelde belastingen werd rekening gehouden met de lopende ruling waarbij er geen uitgestelde belastingen worden gerekend op tijdelijke verschillen die ontstaan zijn in het verleden.

Conflict in Oekraïne

De Groep heeft geen activiteiten in Oekraïne of Rusland waardoor er geen rechtstreekse financiële gevolgen zijn.

Als gevolg van de oorlog in Oekraïne werd de energietransitie versneld, waardoor de vraag naar materiaal en uitrusting toeneemt en het aanbod afneemt. Fluvius spant zich in om goede afspraken te maken met leveranciers en aannemers en streeft naar een langetermijnperspectief.

Energietransitie en klimaatdoelstellingen

Tijdens de internationale klimaatop (eind 2019) heeft de Europese Commissie een 'European Green Deal-plan' uitgewerkt. Dit plan heeft de ambitie om tegen 2050 Europa klimaatneutraal te maken. Dit plan vormt dan ook 'de' grote uitdaging van de toekomst.

Om te voldoen aan deze ambitieuze doelstellingen wenst Europa de volgende stappen te zetten: het uitwerken van een klimaatwet, de klimaatdoelstelling aanpassen naar minstens 50% minder koolstofdioxide-emissie tegen 2030, de klimaatrichtlijnen en energiebelasting herzien, het uitwerken van een circulaire economie en het invoeren van een koolstofarifiering.

In België werd de federale beslissing genomen om de fiscale aftrekbaarheid van bedrijfswagens vanaf 2026 te beperken tot elektrische wagens. In Vlaanderen werden twee beleidskaders ontwikkeld om de klimaatdoelstellingen te behalen: de klimaatstrategie 2050 met een visie om te

evolueren naar een klimaatneutrale samenleving en het Vlaams Energie- en Klimaatplan zoals het eind 2022 door de Vlaamse Overheid werd uitgewerkt met concrete sectoriële maatregelen (m.b.t. mobiliteit, verwarming, industrie,...) om tegen 2030 de uitstoot van broeikasgassen te reduceren. De Vlaamse overheid zet voornamelijk in op elektrificatie.

In dit kader heeft Fluvius haar activiteiten geëvalueerd en op **8 juni 2022** een investeringsplan 2023-2032 uitgewerkt, vertrekkende van de hierboven geschetste maatschappelijke context. De extra investeringen in het elektriciteitsnet worden geraamd op vier miljard euro voor de periode 2023-2032 bovenop de geplande investeringen die zonder de energietransitie noodzakelijk zijn. Voor wat betreft gasdistributie zal het distributienet nog amper uitbreiden en zullen klanten op termijn dienen over te stappen naar alternatieven (groene gassen – biomethaan, groene waterstof – en power-to-gas). De investeringen in gas worden daarom beperkt om tegen 2032 bijna te halveren tot 88 miljoen euro op jaarbasis.

Na een publieke consultatie in 2022 heeft de Vlaamse energieregulator VREG op 31 maart 2023 het investeringsplan 2023-2032 van Fluvius goedgekeurd, met enkele verduidelijkingen voor de volgende editie van het investeringsplan.

Op **7 juni 2023** werd de jaarlijkse update van het investeringsplan 2024-2033 ter consultatie gepubliceerd. Uitgangspunten zoals de verwachting van 1,5 miljoen elektrische voertuigen in Vlaanderen tegen 2030 en een versnelling in de groei van zonne- en windenergie, zijn een jaar later nog altijd valabel. Hiervoor voorziet het plan nog steeds een aanpassing van 40 procent van het laagspanningsnet, en 13 procent van het middenspanningsnet tegen 2032. Bijkomend wordt verwacht dat er tegen 2030 veel meer windturbines en zonnepanelen zullen zijn dan een jaar geleden werd voorspeld. De impact op het investeringsplan (van Fluvius) kan beperkt blijven door de duidelijke innovatie die het bedrijfsleven toont, door het optimaliseren van het eigen energieverbruik en de inzet van zelfgeproduceerde energie uit zon en wind in combinatie met batterijen.

Fluvius beklemtoont drie cruciale elementen voor de impact van de energietransitie op de distributienetten: nauw overleg met alle belanghebbenden, digitalisering en tijdige versterking van de elektriciteitsnetten in het licht van de evolutie van hernieuwbare energie.

Voor de gasnetten voorziet ook dit investeringsplan 2024-2033 geen grote uitbreidingen meer. Het blijft uiteraard van groot belang dat de bestaande infrastructuur veilig en van goede kwaliteit blijft. Fluvius verwacht door onder andere het stopzetten van aanleg in verkavelingen een verdere daling van de jaarlijkse investeringen in gasinfrastructuur naar 63 miljoen euro in 2033. De Vlaamse overheid nam al een aantal beleidsmaatregelen die tot een daling van het aardgasverbruik zullen leiden, maar er zijn geen wettelijke indicaties richting een volledige uitfasering van het aardgas. De toekomst van het gasnet hangt af van toekomstige beleidskeuzes. Fluvius onderzoekt verschillende scenario's om de technische en financiële impacten voor de gasactiviteit in kaart te brengen en hiermee in overleg te gaan met belanghebbenden. Fluvius blijft ook budget reserveren voor onderzoek en deelname aan pilotprojecten op het gebied van nieuwe CO2-neutrale gasvormen, zoals biomethaan en groene waterstof.

Na de publieke consultatie die liep tot en met 23 juli 2023, werd dit plan in oktober 2023 ingediend ter goedkeuring bij de Vlaamse energieregulator VREG - [Investeringsplan-2024-2033](#).

Economische volatiliteit

De economische omstandigheden, met hoge inflatie en rentestijgingen in 2022, hebben gevolgen op de rente voor (her)financiering. De impact op de in het verleden afgesloten interestswaps heeft een positief effect in 2022 en is gestabiliseerd in 2023.

De Groep heeft rekening gehouden met de effecten van hoge inflatie en hoge rentetarieven op onder meer de voorziening voor personeelsbeloningen.

2.6 Standaarden die werden gepubliceerd, maar die nog niet van kracht zijn

De standaarden, wijzigingen aan standaarden en interpretaties die op de datum van publicatie van de geconsolideerde jaarrekening van de Groep waren gepubliceerd maar nog niet van toepassing waren, zullen naar verwachting geen belangrijke impact hebben op de geconsolideerde jaarrekening van de Groep. De Groep is van plan de nieuwe en gewijzigde standaarden en interpretaties toe te passen zodra deze van toepassing worden.

- Wijzigingen aan IAS 1 *Presentatie van de Jaarrekening* – Classificatie van schulden op korte of lange termijn, van toepassing (de 2020 en 2022 wijzigingen) per 1 januari 2024*
- Wijzigingen aan IAS 7 *Het Kasstroomoverzicht* en IFRS 7 *Financiële Instrumenten: Toelichtingen*, van toepassing per 1 januari 2024*
- Wijzigingen aan IAS 21 *De gevolgen van wisselkoerswijzigingen*: Gebrek aan inwisselbaarheid, van toepassing per 1 januari 2025*
- Wijzigingen aan IFRS 16 *Leaseovereenkomsten*: Leaseverplichting in een Sale and Leaseback, van toepassing per 1 januari 2024

* Nog niet goedgekeurd door de EU per 20 december 2023

Gesegmenteerde informatie

3 Gesegmenteerde informatie

Het Managementcomité, verantwoordelijk voor het dagelijks bestuur en de operationele werking van Fluvius System Operator (Fluvius SO), diens dochteronderneming, joint ventures en geassocieerde deelnemingen en de Vlaamse opdrachthoudende verenigingen, wordt geïnformeerd over de financiële data op basis van een rapportering volgens de Belgische boekhoudnormen.

Deze rapportering is voor de OV's opgesteld per energiecomponent elektriciteit en gas, aangezien dit de beste voorstelling is om de aard en het financiële profiel van de activiteiten te duiden. Deze segmentatie reflecteert eveneens het kader waarbinnen gerapporteerd dient te worden naar de regulator VREG en vormt tevens de basis voor de bepaling van de distributienettarieven voor de activiteiten elektriciteit en gas. Hierdoor onderscheiden deze componenten zich van elkaar en hebben ze ieder hun eigen costdrivers en ook andere accenten en risico's. De OV's rapporteren eveneens een segment 'Andere' waarin de niet-gereguleerde activiteiten zijn opgenomen zoals de activiteiten die hun oorsprong vonden vóór de liberalisering van de energiemarkt (2003); de activiteiten voor de Energiediensten voor Lokale Besturen/Energy Service Company (EDLB/ESCO); de activiteit warmte (binnen het toegelaten wettelijk kader) en andere activiteiten (de zogenaamde spin-ins zijn projecten in Consulting, Netten Derden, Openbare Verlichting, Openbare Elektronische Communicatienetwerken (Kabelnetwerken tot eind juni 2023) en Verticale Infrastructuur) maar sinds de overname van ex-Infrax eveneens de activiteiten water en riolering. De OV's zijn per regio georganiseerd en passen elk een afzonderlijk netwerktarief toe. Deze informatie per juridische entiteit kan geconsulteerd worden in de afzonderlijke jaarrekening van de DNB's via de balanscentrale bij de Nationale Bank van België.

De activiteiten van de werkmaatschappij Fluvius System Operator en diens dochteronderneming, joint ventures en geassocieerde deelnemingen worden afzonderlijk in de kolom 'Fluvius SO geconsolideerd' gerapporteerd zonder segmentatie per energiecomponent. Alle kosten van deze ondernemingen worden doorgerekend aan kostprijs aan voornamelijk de OV's waar een uitsplitsing per activiteit op basis van een allocatiesysteem wordt uitgevoerd. De resultaten van de werkmaatschappij (Fluvius System Operator Groep) zijn steeds 'nul', met uitzondering voor de participatie in Wyre Holding bv voor de activiteit openbare elektronische communicatienetwerken.

Op 31 december 2023 en 31 december 2022 rapporteerde de Groep in overeenstemming met IFRS 8 de volgende financiële informatie gegroepeerd per segment en op basis van de Belgische boekhoudnormen (BE-GAAP).

Alle transacties van de Groep vinden plaats in Vlaanderen, België.

Voor de resultatenrekeningen 2023

(In duizenden EUR) - Belgische GAAP	Elektriciteit	Gas	Andere	Fluvius SO, geconsolideerd	Geaggregeerd totaal
Omzet	1.743.273	595.151	229.678	2.364.198	4.932.300
Andere opbrengsten	343.210	34.445	102.583	73.930	554.168
Bedrijfskosten	-1.962.899	-470.422	-421.654	-2.417.214	-5.272.189
Bedrijfswinst (verlies)	123.584	159.174	-89.393	20.914	214.279
Financiële opbrengsten	-2.484	9.287	165.891	736.732	909.426
Financiële kosten	-127.978	-54.343	-15.269	-170.230	-367.820
Winst/(verlies) van het boekjaar voor belastingen	-6.878	114.118	61.229	587.416	755.885
Onttrekking aan/Overboeking naar de uitgestelde belastingen	32	3	764	0	799
Onttrekking aan/Overboeking naar de belastingvrije reserves	92	1	1	0	94
Belastingen op het resultaat	-7.378	-33.600	16.820	-8.916	-33.074
Te bestemmen winst/(verlies) van de periode	-14.132	80.522	78.814	578.500	723.704

Voor de balans 2023

(In duizenden EUR) - Belgische GAAP	Elektriciteit	Gas	Andere	Fluvius SO, geconsolideerd	Geaggregeerd totaal
Immateriële & materiële vaste activa	7.188.144	3.815.909	2.152.213	1.626	13.157.892
Financiële vaste activa	1.232	494	1.036.243	951.584	1.989.553
VASTE ACTIVA	7.189.376	3.816.403	3.188.456	953.210	15.147.445
Vorderingen op lange termijn	34.756	16.648	82.844	6.709.125	6.843.373
Voorraden	0	0	46.188	190.475	236.663
Vorderingen op korte termijn	610.200	147.011	235.160	603.907	1.596.278
Geldbeleggingen & liquide middelen	-508	6	15.193	66.348	81.039
Overlopende rekeningen	300.912	168.076	4.447	236.971	710.406
VLOTTENDE ACTIVA	945.360	331.741	383.832	7.806.826	9.467.759
Totaal Activa	8.134.736	4.148.144	3.572.288	8.760.036	24.615.204
Inbreng buiten kapitaal, andere	945.513	622.715	1.224.700	497.767	3.290.695
Inbreng buiten kapitaal, uitgiftepremie	109.127	0	23.103	127	132.357
Herwaarderingsmeerwaarden	719.836	345.635	28.701	0	1.094.172
Reserves	815.366	447.947	463.744	495.880	2.222.937
Overgedragen resultaat en resultaat van de periode	58.607	93.656	67.440	20	219.723
Kapitaalsubsidies	125	51	333.336	0	333.512
EIGEN VERMOGEN	2.648.574	1.510.004	2.141.024	993.794	7.293.396
BELANG VAN DERDEN	0	0	0	100	100
VOORZIENINGEN	3.773	9.691	68.474	153.342	235.280
Schulden op lange termijn	4.537.936	2.744.451	909.975	6.564.501	14.756.863
Schulden op korte termijn	803.472	-147.098	446.964	961.384	2.064.722
Overlopende rekeningen	140.981	31.096	5.851	86.915	264.843
SCHULDEN	5.482.389	2.628.449	1.362.790	7.612.800	17.086.428
Totaal Passiva	8.134.736	4.148.144	3.572.288	8.760.036	24.615.204

De reconciliatie van bovenvermelde gegevens van 2023 volgens Belgische GAAP naar de IFRS is als volgt:

(In duizenden EUR)	Activa	Eigen vermogen en Belang van derden	Voorzieningen en Schulden	Winst / (Verlies) van de periode
Geaggregeerd totaal BE-GAAP	24.615.204	7.293.496	17.321.708	723.704
Eliminaties van balansen en transacties	-7.874.217	-517.165	-7.357.052	-97.539
Herclassificaties	-33.383	-333.512	300.129	0
Opname overige beleggingen en langetermijnvorderingen tegen reële waarde	2.017.471	2.017.471	0	-272.047
Aanpassingen voor personeelsverplichtingen	-94.702	-366.179	271.477	13.259
Opname uitgestelde belastingen	0	-339.326	339.326	8.921
Andere waaronder aanpassingen afgeleide financiële instrumenten, provisies en waardeverminderingen en huurcontracten	-6.838	29.940	-36.778	-15.973
Totaal IFRS	18.623.535	7.784.725	10.838.810	360.325

Voor het segment elektriciteit waren er twee klanten die samen 60% van de omzet behaalden en voor het segment gas waren er twee klanten die samen 60% behaalden van de omzet.

Voor de resultatenrekening 2022

(In duizenden EUR) - Belgische GAAP	Elektriciteit	Gas	Andere	Fluvius SO, geconsolideerd	Geaggregeerd totaal
Omzet	1.880.264	573.419	252.688	1.938.299	4.644.670
Andere opbrengsten	111.721	10.884	74.647	109.637	306.889
Bedrijfskosten	-1.745.840	-406.759	-363.550	-2.034.664	-4.550.813
Bedrijfswinst (verlies)	246.145	177.544	-36.215	13.272	400.746
Financiële opbrengsten	1.589	1.810	88.286	114.557	206.242
Financiële kosten	-97.261	-45.083	-9.750	-120.599	-272.693
Winst/(verlies) van het boekjaar voor belastingen	150.473	134.271	42.321	7.230	334.295
Onttrekking aan/Overboeking naar de uitgestelde belastingen	32	3	757	0	792
Onttrekking aan/Overboeking naar de belastingvrije reserves	91	2	2	0	95
Belastingen op het resultaat	-46.155	-38.624	3.758	-7.230	-88.251
Te bestemmen winst/(verlies) van de periode	104.441	95.652	46.838	0	246.931

Voor de balans 2022

(In duizenden EUR) - Belgische GAAP	Elektriciteit	Gas	Andere	Fluvius SO, geconsolideerd	Geaggregeerd totaal
Immateriële & materiële vaste activa	6.759.927	3.799.011	2.056.503	2.357	12.617.798
Financiële vaste activa	1.224	494	438.148	1.570	441.436
VASTE ACTIVA	6.761.151	3.799.505	2.494.651	3.927	13.059.234
Vorderingen op lange termijn	45.035	21.757	332.979	5.140.800	5.540.571
Voorraden	0	0	27.891	175.523	203.414
Vorderingen op korte termijn	655.956	165.097	169.237	1.251.013	2.241.303
Geldbeleggingen & liquide middelen	808	6	14.941	82.410	98.165
Overlopende rekeningen	239.354	106.906	3.343	210.354	559.957
VLOTTENDE ACTIVA	941.153	293.766	548.391	6.860.100	8.643.410
Totaal Activa	7.702.304	4.093.271	3.043.042	6.864.027	21.702.644
Inbreng buiten kapitaal, andere	945.205	622.715	1.218.841	1.284	2.788.045
Inbreng buiten kapitaal, uitgiftepremie	109.127	0	18.298	127	127.552
Herwaarderingsmeerwaarden	742.376	356.264	29.532	0	1.128.172
Reserves	863.557	450.964	473.068	86	1.787.675
Overgedragen resultaat en resultaat van de periode	76.248	82.851	27.320	20	186.439
Kapitaalsubsidies	128	59	313.149	0	313.336
EIGEN VERMOGEN	2.736.641	1.512.853	2.080.208	1.517	6.331.219
BELANG VAN DERDEN	0	0	0	100	100
VOORZIENINGEN	4.877	9.746	60.929	154.869	230.421
Schulden op lange termijn	3.238.398	2.512.738	650.465	5.105.240	11.506.841
Schulden op korte termijn	1.546.640	22.264	241.685	1.526.574	3.337.163
Overlopende rekeningen	175.748	35.670	9.755	75.727	296.900
SCHULDEN	4.960.786	2.570.672	901.905	6.707.541	15.140.904
Totaal Passiva	7.702.304	4.093.271	3.043.042	6.864.027	21.702.644

De reconciliatie van bovenvermelde gegevens van 2022 volgens Belgische GAAP naar de IFRS is als volgt:

(In duizenden EUR)	Activa	Eigen vermogen en Belang van derden	Voorzieningen en Schulden	Winst / (Verlies) van de periode
Geaggregeerd totaal BE-GAAP	21.702.644	6.331.319	15.371.325	246.931
Eliminaties van balansen en transacties	-6.697.820	-27.044	-6.670.776	-3.774
Herclassificaties	-67.520	-313.336	245.816	0
Opname overige beleggingen en langetermijnvorderingen tegen reële waarde	2.520.378	2.520.378	0	37.456
Aanpassingen voor personeelsverplichtingen	-235.971	-363.576	127.605	2.244
Opname uitgestelde belastingen	0	-362.504	362.504	23.702
Andere waaronder aanpassingen afgeleide financiële instrumenten, provisies en waardeverminderingen en huurcontracten	20.786	37.970	-17.184	39.189
Totaal IFRS	17.242.497	7.823.207	9.419.290	345.748

Voor het segment elektriciteit waren er twee klanten die samen 56% van de omzet behaalden en voor het segment gas waren er drie klanten die samen 58% behaalden van de omzet.

Resultaten van het jaar

4 Bedrijfsopbrengsten

(In duizenden EUR)	2023	2022
Distributie- en transportnetvergoeding	1.985.494	2.153.323
Verkopen energie	207.098	110.560
Facturatie werken derden	52.079	28.774
Andere verkopen	81.249	107.757
Totaal opbrengsten uit contracten met klanten	2.325.920	2.400.414
Diverse recuperaties	343.077	178.390
Andere	327.992	27.692
Overige operationele bedrijfsopbrengsten	671.069	206.082
Geactiveerde, intern uitgevoerde werkzaamheden	752.632	642.568
Totaal bedrijfsopbrengsten	3.749.621	3.249.064

Totaal opbrengsten uit contracten met klanten

Opbrengsten uit contracten met klanten bedragen 2.325.920 k euro op 31 december 2023 en 2.400.414 k euro op 31 december 2022, een daling van 74.494 k euro.

De opbrengsten uit de distributie- en transportvergoeding en de verkopen van energie worden op maandbasis erkend. De opbrengsten uit de facturatie werken derden worden erkend op een bepaald punt in de tijd. De andere verkopen voor de activiteit riolering worden opgenomen enerzijds voor de prestatie-erkenning voor het onderhoud op het moment in de tijd en anderzijds voor de investeringen gespreid over de periode. Hierdoor worden de saneringsbijdragen over de periode van de uitgevoerde werken opgenomen.

De Groep behaalde het gros van haar opbrengsten uit de vergoeding voor het transport van elektriciteit en gas via haar distributienetten. Deze opbrengsten moeten samen met de regulatoire overdrachten en saldi worden geëvalueerd. De distributie- en transportnetvergoeding worden vastgelegd op basis van de tariefmethodologie opgesteld door de VREG voor de periode 2021 tot en met 2024 (zie hoofdstuk 'Werken in een gereguleerde omgeving').

De totale distributie- en transportnetvergoeding bedraagt 1.985.494 k euro op eind 2023 en 2.153.323 k euro op eind 2022.

De distributie- en transportnetvergoeding voor elektriciteit bedraagt 1.564.188 k euro op eind 2023 en 1.700.504 k euro op eind 2022.

De distributienetvergoeding voor gas daalt en bedraagt 421.306k euro op eind 2022 en 452.818 k euro op eind 2022.

Op 21 november 2022 heeft de VREG de distributienettarieven voor 2023 bekendgemaakt. Deze tarieven voor elektriciteit en gas, die het toegelaten inkomen van de distributienetbeheerders bepalen, stijgen ten opzichte van 2022 (zie toelichting 'Werken in een gereguleerde omgeving'). Deze stijging is voornamelijk toe te schrijven aan de stijgende inflatie gedurende 2022. In 2023

speelt het effect van de eindverbruiker die zuiniger omgaat met het energieverbruik, waardoor er minder distributienetvergoeding werd gefactureerd dan voorzien.

De verkopen energie zijn voornamelijk de leveringen van energie aan personen die wegens betaalmoeilijkheden geen energieleverancier vinden op de markt. Deze post kende een stijging op eind 2023 van 96.538 k euro tegenover eind 2022 omwille van een nog toegenomen opname door Fluvius van klanten die door een energieleverancier werden bediend die in betalingsmoeilijkheden kwam door de hoge energieprijzen. Eveneens speelt hier het effect van de inflatie en de hogere energiekost.

De facturatie werken derden omvat voornamelijk de werken uitgevoerd voor Energiediensten aan Lokale Besturen en Energy Service Companies (EDLB/ESCO) en openbare verlichting.

De contracten met klanten bestaan in het algemeen uit drie beloften. De eerste belofte is het uitvoeren van een studie naar mogelijke energiebesparingen. Na deze studie worden de werkzaamheden gestart en staat de Groep in voor de projectcoördinatie en de uitvoering. Deze drie beloften vormen één prestatieverplichting aangezien de Groep een significante dienst van integratie levert om deze beloften te bundelen tot een gecombineerd project voor de klant.

De prestatieverplichting is voldaan bij voorlopige oplevering en de betaling is gemiddeld genomen verschuldigd tussen 30 tot 60 dagen na de voorlopige oplevering.

Een waarborgperiode van twaalf maanden wordt toegestaan aan de klant. Dit is een standaardgarantie die niet beschouwd wordt als een afzonderlijke prestatieverplichting.

De contracten met klanten voor de openbare verlichting bestaan in het algemeen uit twee beloften. De eerste belofte is de afbraak van de huidige openbare verlichting. Na de afbraak wordt de nieuwe openbare verlichting opgebouwd. Deze beloften worden beschouwd als twee afzonderlijke prestatieverplichtingen. De prestatieverplichtingen zijn voldaan bij oplevering en de betaling is gemiddeld genomen verschuldigd tussen 30 tot 60 dagen na de oplevering.

De andere verkopen bevatten de opbrengsten uit de rioleringsactiviteit (2023: 79.217 k euro; 2022: 71.081 k euro) die de aanrekeningen van de gemeentelijke saneringsbijdrage door de drinkwatermaatschappijen weergeven (zie hoofdstuk 'Werken in een gereguleerde omgeving').

Ingevolge de Wyre-transactie zijn er in 2023 geen opbrengsten meer van de activiteit distributie kabeltelevisie (2022: 31.251 k euro). En zijn er enkel voor het 1ste semester nog opbrengsten met betrekking tot Infra-GIS en Infra-X-net (2023: 2.032 k euro; 2022: 5.426 k euro)

Overige operationele bedrijfsopbrengsten

De diverse recuperaties bedragen 343.077 k euro in 2023 en 178.390 k euro in 2022. Deze post bevat de vergoedingen aangerekend voor exploitatiewerkzaamheden bij klanten (2023: 45.356 k euro; 2022: 65.418 k euro), terugbetalingen van algemene onkosten door aannemers, verzekeringen of diverse operationele subsidies en recuperaties bij het personeel evenals de recuperaties bij VEKA voor REG-premies (2023: 269.844 k euro; 2022: 63.717 k euro) (zie toelichting 'Diensten en diverse goederen') en voor de minimale leveringen elektriciteit en aardgas aan personen in betaalmoeilijkheden (2023: 5.877 k euro; 2022: 1.710 k euro).

De andere operationele bedrijfsopbrengsten bedragen 337.850 k euro op eind 2023 en 27.692 k euro op eind 2022 en bevatten voornamelijk vergoedingen voor schadegevallen en recuperaties van kosten voor netgebonden kosten en openbardienstverplichtingen voor 13.940 k euro op eind 2023 (2022: 12.036 k euro). Verder worden hier recuperaties opgenomen van tijdens vorige periodes opgenomen kosten van handelsvorderingen (1.535 k euro in 2023 en 347 k euro in 2022) alsook meerwaarden op de realisatie van materiële vaste activa (11.472 k euro in 2023 en 2.285 k euro in 2022). En voor 2023 ook het resultaat 286.827 k euro op de inbreng van de Groep in Wyre bv van hun HFC-netwerken, erfpachtrechten en overige activa gerelateerd aan kabelinfrastructuuractiviteiten en de verkoop van 2,1% van de aandelen Wyre bv aan Telenet (zie toelichting 'Investerings in joint ventures en geassocieerde deelnemingen').

Geactiveerde, intern uitgevoerde werkzaamheden

Alle kosten met betrekking tot distributienetactiviteiten werden als bedrijfskost geregistreerd. Periodiek werd een afrekening gemaakt en werden bepaalde kosten m.b.t. investeringen geactiveerd via de rubriek geactiveerde, intern uitgevoerde werkzaamheden. Bijgevolg kan deze opbrengst niet beschouwd worden als een exploitatieopbrengst. Deze rubriek bevat ook de opbrengst in het kader van tussenkomsten ontvangen van klanten (154.910 k euro in 2023 en 152.856 k euro in 2022) die eveneens als een geactiveerde kost in mindering wordt opgenomen (-154.910 k euro in 2023 en -152.856 k euro in 2022).

5 Handelsgoederen, grond- en hulpstoffen

(In duizenden EUR)	2023	2022
Transportnetkosten	379.837	400.418
Aankopen energie	124.734	53.836
Aankopen handelsgoederen	323.494	253.448
Aankopen netverliezen	118.705	51.901
Groenestroom- en warmte-krachtcertificaten	299.963	401.548
Totaal	1.246.733	1.161.151

De stijging van de handelsgoederen, grond- en hulpstoffen is het gevolg van de stijging van kosten voor de aankopen energie, netverliezen en handelsgoederen.

De kosten voor de opkoop van de certificaten (groenestroomcertificaten (GSC) en warmtekrachtcertificaten (WKC)) dalen van 401.548 k euro op eind 2022 naar 299.963 k euro op eind 2023 of -101.585 k euro.

De kost voor groenestroom- en warmtekrachtcertificaten daalt tegenover eind 2022 omwille van lagere opkoop in 2023 en omwille van de beslissing van de Vlaamse regering in 2022 en 2023 om de kosten van de openbare dienstverplichting in de elektriciteitsfactuur voor de eindklant te verminderen met 117 miljoen euro in 2022 en 148 miljoen euro in 2023. In 2022 gebeurde dit door de opkoop van 147 miljoen euro groenestroomcertificaten (aan 93 euro boekwaarde) en deze uit de markt te halen (Energiebesluit 6.4.14/2 §2). In 2023 werd 148,0 miljoen euro rechtstreeks in mindering gebracht van de kosten voor opkoop van groenestroomcertificaten (Energiebesluit 6.4.14/2 en 6.4.14/3). Hierdoor dalen de kosten bij de distributienetbeheerders en de doorrekening naar de eindklant (zie toelichting 'Handels- en overige vorderingen').

Verder werd de kost opgenomen van het aantal aangekochte certificaten (in 2023: 2.046.367 GSC en 4.160.494 WKC; in 2022: 2.682.717 GSC en 4.296.034 WKC) en het resultaat op de verkoop van certificaten (zie toelichting 'Handels- en overige vorderingen').

De kosten voor aankopen energie elektriciteit en gas voor de sociale en gedropte klanten en de aankoop voor netverliezen stijgen met respectievelijk 70.898 k euro en 66.804 k euro als gevolg van de gestegen energieprijzen, alsook door het gestegen aantal klanten voor de aankopen energie.

De stijging van de aankopen handelsgoederen met 70.046 k tegenover eind 2022 is het gevolg van de stijgende aankoopkost en toegenomen investerings- en exploitatieactiviteiten in het kader van de energietransitie en openbare verlichting.

6 Diensten en diverse goederen

(In duizenden EUR)	2023	2022
Aannemerskosten voor aanleg en onderhoud netten	154.090	126.650
Directe aankopen voor exploitatie	33.388	33.886
Vergoedingen waaronder gebruik installaties en retributie	67.788	68.064
Advertentie, informatie, documentatie, receptie e.d.	10.715	8.401
Premies voor rationeel energiegebruik (REG)	268.910	94.269
Contracten en beheerskosten	47.517	36.487
Consultancy en andere prestaties	110.057	99.026
Andere	64.011	64.277
Totaal	756.476	531.059

Diensten en diverse goederen bedragen 756.476 k euro op 31 december 2023 en 531.059 k euro op 31 december 2022, een stijging van 225.417 k euro.

De post 'Premies voor Rationeel EnergieGebruik (REG)' uitbetaald aan particulieren en ondernemingen wordt als een kost opgenomen in de winst- en verliesrekening.

Deze premies worden toegekend wanneer de particulieren en ondernemingen investeren in energiebesparingen en hernieuwbare energie. Sinds 1 oktober 2022 werd voor de energiepremies en de renovatiepremie een nieuwe website ter beschikking gesteld www.Mijnverbouwpremie.be. Hier kunnen een aantal van de vroegere Fluvius energiepremies (isolatiepremies, zonneboiler, warmtepomp, warmtepompboiler) aangevraagd worden. Daarnaast zijn er ook nog premies die rechtstreeks via 'Mijn Fluvius' dienen aangevraagd te worden (zonnepanelen, EPC-labelpremie, sturing elektrische warmte, asbestverwijdering, relighting,...). Deze premies worden vastgelegd in het Energiebesluit en zijn regelmatig aan wijzigingen onderhevig.

Premies voor rationeel energiegebruik (REG) bedragen 268.910 k euro op 31 december 2023 en 94.269 k euro op 31 december 2022, een stijging van 174.641 k euro. Deze kosten weerspiegelen de betaling van de premies voor REG aangevraagd door particulieren en ondernemingen. De stijging is voornamelijk een gevolg van het enorme succes van de plaatsing van zonnepanelen en groot succes van de diverse energiepremies aangevraagd via het loket 'Mijn Verbouw Premie'. Bij VEKA werd er voor deze REG-premies 269.844 k euro in 2023 en 63.717 k euro in 2022 gerecupereerd (zie toelichting 'Bedrijfsopbrengsten').

De rubriek 'Andere' bevat voornamelijk kosten voor nutsvoorzieningen, communicatie, vervoer, verzekeringen, kosten voor studies en dergelijke.

7 Personeelsbeloningen

(In duizenden EUR)	2023	2022
Bezoldigingen	476.350	446.471
Sociale zekerheidsbijdragen	125.824	118.164
Lasten voor pensioenregelingen en bovenwettelijke verzekeringen	30.024	70.169
Andere personeelskosten	31.072	27.213
Totaal	663.270	662.017

Personeelsbeloningen bedragen 663.270 k euro op 31 december 2023 en 662.017 k euro op 31 december 2022, een stijging van 1.253 k euro.

De lijnen bezoldigingen en sociale lasten stijgen met 29.879 k euro en 7.660 k euro respectievelijk of een stijging van 6,6%. De salarissen evolueren op maandbasis mee met de inflatie. In 2023 is de stijging voornamelijk het gevolg van een stijging in het aantal personeelsleden.

De lasten voor pensioenregelingen en bovenwettelijke verzekeringen dalen met 40.145 k euro tot 30.024 k euro. In 2022 was er een bijkomende te voorziene storting in het pensioenfonds als gevolg van de herbepaling van de financieringspercentages.

De andere personeelskosten bevatten de kosten voor maaltijdcheques, tariefvoordelen, geneeskundige dienst en dergelijke.

Het gemiddeld aantal personeelsleden bedroeg 5.831 gedurende 2023 en 5.695 gedurende 2022.

8 Afschrijvingen, waardeverminderingen en wijziging in voorzieningen

(In duizenden EUR)	2023	2022
Afschrijvingen immateriële activa	45.097	42.166
Afschrijvingen materiële vaste activa en gebruiksrecht activa	512.737	492.445
Totaal afschrijvingen	557.834	534.611
Waardeverminderingen op handelsvorderingen	2.383	16.510
Wijziging in voorzieningen	-54	185
Totaal	560.163	551.306

De totale afschrijvingen bedragen 557.834 k euro op 31 december 2023 en 534.611 k euro op 31 december 2022, een stijging van 23.223 k euro.

Vanaf 2015 houdt de provisie voor dubieuze debiteuren rekening met de principes van de Belgische fiscaliteit waardoor de waardeverminderingen gebeuren op basis van de statistische gegevens van

de inningsgraad die beschikbaar zijn voor de voornaamste klantenrubrieken sinds de vrijmaking van de energiemarkt.

De waardeverminderingen op handelsvorderingen bevatten in 2023 een verdere aanleg voor handelsvorderingen ingevolge onterecht aangevraagde betalingen voor groenestroomcertificaten. Bijkomend werden provisies opgenomen voor de energieleveranciers die betalingsmoeilijkheden ondervonden en werden waardeverminderingen op sociale leveranciers opgenomen (Zie toelichting 'Handels- en overige vorderingen' en 'Financiële instrumenten: risico's en reële waarde').

De post 'Wijziging in voorzieningen' bevat de beweging voor de voorziening voor saneringskosten een netto afname van 54 k euro voor 2023. De stijging in 2022 is voornamelijk het gevolg van de opname van een provisie voor bijkomende saneringskosten van 1.506 k euro en de daling van de voorzieningen is te wijten aan de aanwendungen en specifieke elementen waardoor de raming van de saneringskosten verminderd kon worden (zie toelichting 'Voorzieningen, andere').

In 2022 is de beweging van de voorziening voor personeelsbeloningen die niet erkend kon worden onder de IAS 19 standaard volledig afgebouwd daardoor werd een terugname opgenomen van 1.321 k euro.

9 Overige operationele bedrijfskosten

(In duizenden EUR)	2023	2022
Verlies op de verkoop/buitengebruikstelling van vaste activa	89.014	89.578
Minderwaarde realisatie handelsvorderingen	15.436	12.130
Andere	17.012	4.075
Totaal	121.462	105.783

Overige operationele bedrijfskosten bedragen 121.462 k euro op 31 december 2023 en 105.783 k euro op 31 december 2022, een stijging van 15.679 k euro. Deze stijging is het gevolg van de minderwaarde op de realisatie van handelsvorderingen, deze steeg voor de categorie van de gewone handelsvorderingen en de categorie van de sociale en gedropte klanten. In de post andere is de beweging van het restitutierecht op voorzieningen voor personeelsbeloningen 11.846 k euro, de voornaamste reden van de stijging. Verder bevat deze post de diverse bedrijfsbelastingen.

10 Regulatorische overdrachten

De Groep rapporteert sinds 2011 de toevoegingen, recuperaties en regularisaties van regulatorische overdrachten in deze afzonderlijke rubriek onder de 'Bedrijfskosten'.

De Groep is van mening dat het saldo tussen de werkelijke kosten/opbrengsten en de gebudgetteerde kosten/opbrengsten geen deel uitmaakt van de opbrengsten, aangezien de recuperatie via de tarieven in een latere periode zal gebeuren.

De kosten of opbrengsten in de rubriek 'Toevoeging en recuperatie overdrachten' hebben betrekking op de toegestane bijkomende omzetboekings (in plus of min) met betrekking tot het wegwerken van het verschil tussen de werkelijke kosten/opbrengsten en de gebudgetteerde kosten/opbrengsten zoals goedgekeurd door de regulator. Het op deze wijze bijgeboekte resultaat zal worden gerecupereerd via de tarieven van volgende jaren (Zie toelichting 'Werken in een gereguleerde omgeving').

De regulatoire overdrachten zijn als volgt:

(In duizenden EUR)	2023	2022
Toevoeging regulatoire overdrachten	-130.616	-144.972
Recuperatie regulatoire overdrachten	-12.312	-41.373
Totaal	-142.928	-186.345

De post 'Toevoeging regulatoire overdrachten' betreft een opbrengst in 2023 en 2022.

11 Financiële resultaten

(In duizenden EUR)	2023	2022
Rentebaten	1.647	167
Rentebaten derivaten	18	46.720
Andere financiële baten	73.197	103.050
Financiële baten	74.862	149.937
Rentelasten uit lange termijn financieringen	188.451	148.218
Rentelasten uit korte termijn financieringen	10.235	1.449
Andere financiële lasten	44.154	14.066
Financiële lasten	245.007	163.733

Financiële baten bedragen 74.862 k euro op 31 december 2023 en 149.937 k euro op 31 december 2022, een daling van 75.075 k euro. Deze daling is voornamelijk het gevolg van de daling van de rentebaten derivaten. Deze bevatten de reële waarde aanpassing (2023: 0 k euro; 2022: 41.590 k euro) en de gespreide opname van de opbrengst van de afgekochte derivaten (2023: 18 k euro; 2022: 4.836 k euro).

De rentebaten bevatten in 2023 voor 516 k euro aangerekende interesten voor de vordering van 32.000 k euro op Wyre bv (zie toelichting 'Lange- en kortetermijnvorderingen, andere').

De andere financiële baten bevatten de ontvangen dividenden en herwaarderingen van investeringen en overige beleggingen in ondernemingen en aandelen (2023: 57.004 k euro en 1.318 k euro; 2022: 54.908 k euro en 6.826 k euro). Verder werden de vergoedingen van het telecommunicatiebedrijf Telenet opgenomen voor een bedrag van 1.007 k euro op eind 2023 en 32.273 k euro op eind 2022 (betreft inkomsten uit de erfpachtovereenkomst) en voor 1.861 k euro interesten ingevolge de vordering op Telenet voor de verkoop van 2,1% van de Wyre bv aandelen (zie toelichting 'Lange- en kortetermijnvorderingen, andere'). Verder ook nog kapitaalsubsidies (2023: 7.303 k euro; 2022: 6.840 k euro) en ook ontvangen financiële kortingen van leveranciers (314 k euro op eind 2022; 183 k euro op eind 2022).

De rentelasten uit lange termijn financieringen stijgen met 40.233 k euro in vergelijking met 2022 als gevolg van de toegenomen leningen en hogere interestvoeten.

De rentelasten uit korte termijn financiering stijgen met 8.786 k euro in vergelijking met 2022 als gevolg van de stijgende intrestvoeten en gestegen aangehouden financiering doorheen het jaar 2023. De andere financiële lasten bedragen 44.154 k euro op eind 2023 en bevatten voornamelijk de rentekosten op toegezegd-pensioenverplichtingen (2023: 15.827 k euro; 2022: 3.661 k euro), de intrestkosten van leasing (2023: 1.830 k euro; 2022: 1.633 k euro), de uitgiftekosten van schulden en de diverse bankkosten. In 2023 werd er een financiële last opgenomen van 13.516 k euro ingevolge de verdiscontering van de vordering op Telenet voor de verkoop van 2,1% van de Wyre bv aandelen (zie toelichting 'Lange- en kortetermijnvorderingen, andere').

12 Belastingen op het resultaat

(In duizenden EUR)	2023	2022
Belastingen op het resultaat van het boekjaar	-32.697	-87.749
Belastingen op vorige boekjaren	-377	-502
Uitgestelde belastingen: opbrengsten (+) / kosten (-)	8.921	23.702
Belastingen op het resultaat	-24.153	-64.549

Belastingen op het resultaat

Op basis van de Programmawet van 19 december 2014 zijn de OV's, behalve deze voor water en riolering vanaf het boekjaar 2015 onderworpen aan de vennootschapsbelasting en niet meer aan de rechtspersonenbelasting (RPB).

Hieronder de berekening van de belastbare grondslag volgens de BE-GAAP principes:

(In duizenden EUR)	2023	2022
Belastbare winst (verlies)	756.779	335.182
Aan het wettelijk Belgisch basisbelastingtarief van 25%	-189.195	-83.796
Effect van gedeelte onderworpen aan rechtspersonenbelasting	743	405
Effect van niet-afrekbare kosten	-21.233	-19.763
Effect vrijgestelde opbrengsten Wyre-transactie	144.626	0
Effect van niet-belastbare dividenden	38.539	14.612
Effect van niet-belastbare kapitaalsubsidies	878	793
Effect van fiscaal over te dragen verliezen	-7.055	0
Belastingen op het resultaat van het boekjaar	-32.697	-87.749

Het wettelijk Belgisch basisbelastingtarief voor vennootschappen bedraagt 25,00% en wordt berekend op de belastbare basis. Deze bevat het resultaat van het boekjaar evenals kosten die, volgens de belastingen niet in mindering van het resultaat kunnen komen en opbrengsten die vrijgesteld zijn. De niet-afrekbare kosten bevatten dus verworpen uitgaven voor voornamelijk herwaarderingsmeerwaarden (2023: 54.524 k euro; 2022: 53.448 k euro), sociale en personeelsvoordelen (2023: 21.213 k euro; 2022: 21.210 k euro).

De Pillar 2 wetgeving (wet 19 december 2023 houdende de invoering van een minimumbelasting voor multinationale ondernemingen en omvangrijke binnenlandse groepen) is aangenomen in het rechtsgebied waarin Fluvius System Operator en haar filialen ("de Groep") actief is. De wetgeving is van kracht voor het boekjaar van de Economische Groep dat begint op 1 januari 2024, alsook de impact van de wijzigingen in IAS 12, die zijn ingevoerd als reactie op de Pillar 2-modelregels van de OESO. De Economische Groep heeft een analyse uitgevoerd van de potentiële impact van de Pillar 2 wetgeving op basis van de meest recente beschikbare, historische financiële gegevens van de leden van de Economische Groep.

Op basis van de uitgevoerde analyse is de Pillar 2 regelgeving momenteel niet van toepassing op de Economische Groep in haar geheel omdat de Economische Groep op basis van de wetgeving op de geconsolideerde jaarrekening (Belgisch Wetboek van vennootschappen en verenigingen – Art. 3.23) er niet toe gehouden is een geconsolideerde jaarrekening op te maken.

Uitgestelde belastingen

Aangezien de bovenvermelde Programmawet werd bekrachtigd in 2014, werden vanaf december 2014 uitgestelde belastingen opgenomen voor de tijdelijke verschillen tussen de fiscale waarden van de activa en de passiva en de boekwaarden voor financiële rapporteringsdoeleinden, conform de toepassing van IAS 12 *Winstbelasting*.

In de periode 2015-2016 werden diverse voorafgaande beslissingen (rulings) aangevraagd bij de Federale Overheidsdienst Financiën, Dienst Voorafgaande Beslissingen, voor de ex-Eandis en ex-Infrac OV's waarbij deze rulings onder meer werden gevraagd inzake de correcte fiscale verwerking van onder andere de herwaarderingsmeerwaarden van de vaste activa, de notionele intrestaf trek, kapitaalsubsidies, waardeverminderingen van handelsvorderingen en de aftrekbaarheid van minderwaarden door definitieve afboeking.

Deze rulings waren geldig tot en met boekjaar 2019 en werden, waar nodig verlengd of aangepast tot en met boekjaar 2024.

In 2015 werd eveneens een aparte aanvraag ingediend voor Inter-aqua en Riobra, en werd voor deze OV's een voorafgaande beslissing afgeleverd waardoor Inter-aqua en Riobra zekerheid verkregen over hun onderworpenheid aan de RPB conform artikel 220, 3° van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen 1992. Deze voorafgaande beslissing zal eveneens van toepassing zijn tot en met het aanslagjaar 2020.

Inmiddels werd voor Riobra een nieuwe ruling verkregen die bevestigde dat Riobra nog steeds onderworpen is aan de RPB (en niet aan de vennootschapsbelasting) en dit tot en met het boekjaar 2024. Inter-aqua is inmiddels (boekhoudkundig en fiscaal sinds 1 januari 2019 en juridisch sinds 1 april 2019) gefusioneerd tot Fluvius Limburg.

Wanneer Riobra zou fusioneren met een of meerdere andere ex-Eandis en/of ex-Infrac OV's, waardoor de activiteit riolering mee wordt ondergebracht in een OV die onderhevig is aan de vennootschapsbelasting, zal de onderworpenheid aan de RPB normaliter verloren gaan, en zal ook de activiteit riolering onderhevig zijn aan toepassing in de vennootschapsbelasting.

Naar aanleiding van de fusie door overneming van Inter-aqua (RPB) door Inter-energa (vennootschapsbelasting) werd een aanvraag tot het bekomen van een voorafgaande beslissing ingediend met betrekking tot de fiscale gevolgen van deze voorgestelde fusie door overneming. Op 26 maart 2019 werd een voorafgaande beslissing afgeleverd waarin bevestigd werd dat de fusie geen belastbaarheid in de RPB met zich meebrengt in hoofde van Inter-aqua, het kapitaal van Inter-aqua kwalificeert als fiscaal gestort kapitaal, de onder de RPB opgebouwde reserves en kapitaalsubsidies als belaste reserves kwalificeren, de fiscale waarde van de overgenomen activa in hoofde van Inter-energa gelijk is aan de werkelijke waarde van de activa en de boekhoudkundige terugwerkende kracht fiscaal tegenstelbaar is.

Indien Riobra in de toekomst in een vergelijkbare situatie van vennootschapsrechtelijke herstructurering zou belanden, zal eveneens het verkrijgen van een vergelijkbare voorafgaande beslissing worden onderzocht.

In het kader van het aanbod Openbare Verlichting aan de gemeenten werd een ruling verkregen om rechtszekerheid te verwerven dat de kosten (n.a.v. de investeringen, het onderhoud, het energieverbruik) aanzien worden als fiscaal aftrekbare kosten in de vennootschapsbelasting en dat de in dit kader aangewende middelen geen abnormale of goedgunstige voordelen inhouden. De ruling is van toepassing zijn tot en met boekjaar 2030.

De uitgestelde belastingen zijn ontstaan als gevolg van volgende posten en resulteren in de volgende bewegingen op de balans:

(In duizenden EUR)	2023	2022
Materiële vaste activa	-433.555	-447.186
Afgeleide financiële instrumenten	622	22
Voorzieningen voor personeelsbeloningen	91.545	90.894
Voorzieningen	-5.543	-5.810
Andere	7.605	-424
Uitgestelde belastingvorderingen/(schulden)	-339.326	-362.504

De bewegingen via de winst- en verliesrekening en het eigen vermogen zijn als volgt op eind 2023:

(In duizenden EUR)	Beweging via resultaten- rekening	Beweging via OCI*
Materiële vaste activa	3.340	10.291
Afgeleide financiële instrumenten	600	0
Voorzieningen voor personeelsbeloningen	-3.315	3.966
Voorzieningen	267	0
Andere	8.029	0
Uitgestelde belastingopbrengsten/(kosten)	8.921	14.257
Netto beweging van het jaar	23.178	

*OCI = Other Comprehensive Income, niet-gerealiseerde resultaten

Op eind 2022

(In duizenden EUR)	Beweging via resultaten- rekening	Beweging via OCI*
Materiële vaste activa	3.337	10.025
Afgeleide financiële instrumenten	-10.288	0
Voorzieningen voor personeelsbeloningen	-561	-19.890
Voorzieningen	768	0
Vorderingen	30.780	0
Andere	-334	0
Uitgestelde belastingopbrengsten/(kosten)	23.702	-9.865
Netto beweging van het jaar	13.837	

*OCI = Other Comprehensive Income, niet-gerealiseerde resultaten

De belangrijkste tijdelijke verschillen betreffen de herwaardering van de materiële vaste activa en de voorzieningen voor personeelsbeloningen. Voor de herwaardering van de materiële vaste activa werd een uitgestelde belastingschuld opgenomen van 433.555 k euro (447.186 k euro in 2022) aangezien volgens het Belgisch fiscaal recht deze kost niet aftrekbaar is. Voor de voorzieningen voor personeelsbeloningen zal de kost volgens de Belgische fiscale wetgeving aftrekbaar zijn, waardoor er een uitgestelde belastingvordering ontstaat van 91.545 k euro (90.894 k euro in 2022). Voor de vorderingen werd tot 2021 een uitgestelde belasting opgenomen voor de uitdrukking van de toekomstige vorderingen op Telenet. Aangezien deze vordering op het einde van het boekjaar 2022 diende opgenomen te worden als een actief opgenomen voor verkoop en rekening houdende met de bekomen fiscale ruling, werd de uitgestelde belasting tegengeboekt. Voor de afgeleide financiële instrumenten werd naar aanleiding van de impact van de rentevoeten opnieuw een stijging van de schuld opgenomen (zie toelichting 'Afgeleide financiële instrumenten') waardoor de uitgestelde belastingvordering stijgt.

De uitgestelde belastingen op het gebruiksrecht en leaseverplichtingen worden samen netto opgenomen onder de post 'Andere' als een belastingvordering (2023: 2.473 k euro; 2022: 263 k euro). Deze kunnen worden opgedeeld in respectievelijk een uitgestelde belastingschuld voor het gebruiksrecht (2023: 964 k euro; 2022: 6.509 k euro) en een uitgestelde belastingvordering voor de leaseverplichtingen (2023: 3.437 k euro; 2022: 6.772 k euro).

De netto opgenomen belastingschulden zijn als volgt samengesteld:

(In duizenden EUR)	2023	2022
Uitgestelde belastingvorderingen	99.772	90.916
Uitgestelde belastingschulden	-439.098	-453.420
Uitgestelde belastingschulden, netto	-339.326	-362.504

De bewegingen van de post uitgestelde belastingverplichtingen zijn als volgt:

(In duizenden EUR)	2023	2022
Totaal op 1 januari	-362.504	-376.341
Belastingopbrengsten/(kosten) opgenomen in winst- en verliesrekening	8.921	23.702
Belastingopbrengsten/(kosten) opgenomen in niet-gerealiseerde resultaten	14.257	-9.865
Totaal op einde van de verslagperiode	-339.326	-362.504

Activa

13 Immateriële activa

(In duizenden EUR)	Licenties en soortgelijke rechten	Geactiveerde ontwik- kelingskosten	Totaal
Aanschaffingswaarde op 1 januari 2023	1.992	552.271	554.263
Aanschaffingen	0	60.714	60.714
Andere	0	-397	-397
Aanschaffingswaarde op 31 december 2023	1.992	612.588	614.580
Gecumuleerde afschrijvingen op 1 januari 2023	1.849	438.873	440.722
Afschrijvingen	47	45.050	45.097
Andere	0	-2	-2
Gecumuleerde afschrijvingen op 31 december 2023	1.896	483.921	485.817
Netto boekwaarde op 31 december 2023	96	128.667	128.763

(In duizenden EUR)	Licenties en soortgelijke rechten	Geactiveerde ontwik- kelingskosten	Totaal
Aanschaffingswaarde op 1 januari 2022	5.024	517.634	522.658
Aanschaffingen	70	37.624	37.694
Activa aangehouden voor verkoop	0	-6.089	-6.089
Andere	-3.102	3.102	0
Aanschaffingswaarde op 31 december 2022	1.992	552.271	554.263
Gecumuleerde afschrijvingen op 1 januari 2022	4.884	397.447	402.331
Afschrijvingen	67	42.099	42.166
Activa aangehouden voor verkoop	0	-3.775	-3.775
Andere	-3.102	3.102	0
Gecumuleerde afschrijvingen op 31 december 2022	1.849	438.873	440.722
Netto boekwaarde op 31 december 2022	143	113.398	113.541

De rubriek van de immateriële activa bevat de geactiveerde bedragen voor ontwikkelingskosten in verband met Hydronaut modellering (studie ten behoeve van de dimensionering van het globale rioleringsnet) en met betrekking tot 'New-foundations': dit zijn sinds de totstandkoming van de geïntegreerde onderneming Fluvius System Operator cv de kosten om de nieuwe ontwikkelingen in het energielandschap het hoofd te kunnen bieden (onder andere geïntegreerde systemen).

Sinds 2023 worden hier ook de geactiveerde ontwikkelingskosten voor de energietransitie opgenomen. Onder energietransitie projecten verstaan we de aanpassing van de IT-systemen voor meer flexibel energiegebruik. Hieronder vallen bv de aanpassingen voor energiedelen, kwartierwaarden en voor openbare verlichting voor light management en geomatching.

In het jaar 2023 bevinden de nieuwe investeringen zich vooral onder de rubriek New Foundations en energietransitie.

Investeringen gedurende 2022 betreffen voornamelijk New Foundations en gedurende 2021 voornamelijk New Foundations, een publiek neutraal glasvezelnetwerk FTTH en studies voor riolering.

In 2023 en 2022 werden geen kosten van onderzoek opgenomen.

Er waren geen immateriële activa met onbepaalde gebruiksduur.

14 Materiële vaste activa

(In duizenden EUR)	Installaties, machines en meubilair				Overige	Activa in aanbouw	Totaal
	Terreinen en gebouwen	en machines en uitrustingen	en rollend materieel				
Aanschaffingswaarde op 1 januari 2023	440.461	19.830.339	292.101	20.495	997.666	21.581.062	
Aanschaffingen	12.772	181.432	32.761	266	945.141	1.172.372	
Verworven van derden	0	39.131	0	0	0	39.131	
Overdrachten	-9.449	-1.335	-4.484	0	0	-15.268	
Buitengebruikstellingen	-161	-287.457	-3.526	-1.021	-80	-292.245	
Overboeking van een post naar een andere	0	789.666	0	0	-789.269	397	
Aanschaffingswaarde op 31 december 2023	443.623	20.551.776	316.852	19.740	1.153.458	22.485.449	
Gecumuleerde afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen op 1 januari 2023	156.284	8.829.754	235.380	19.282	0	9.240.700	
Afschrijvingen	7.886	466.755	24.440	259	0	499.340	
Verworven van derden	0	1	0	0	0	1	
Overdrachten	-5.323	-733	-4.432	0	0	-10.488	
Buitengebruikstellingen	-40	-198.982	-3.363	-832	0	-203.217	
Overboeking van een post naar een andere	0	2	0	0	0	2	
Gecumuleerde afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen op 31 december 2023	158.807	9.096.797	252.025	18.709	0	9.526.338	
Netto boekwaarde op 31 december 2023	284.816	11.454.979	64.827	1.031	1.153.458	12.959.111	

(In duizenden EUR)	Terreinen en gebouwen	Installaties, machines en uitrustingen	Meubilair en rollend materieel	Overige	Activa in aanbouw	Totaal
Aanschaffingswaarde op 1 januari 2022	432.273	19.521.042	298.941	20.756	955.315	21.228.327
Aanschaffingen	8.609	387.794	23.825	17	566.795	987.040
Verworven van derden	26	23.116	0	0	103	23.245
Overdrachten	-119	-1.526	-6.622	-90	0	-8.357
Buitengebruikstellingen	-3.748	-281.409	-24.043	-188	0	-309.388
Activa aangehouden voor verkoop	0	-315.207	0	0	-23.061	-338.268
Overboeking van een post naar een andere	3.420	496.529	0	-0	-501.486	-1.537
Aanschaffingswaarde op 31 december 2022	440.461	19.830.339	292.101	20.495	997.666	21.581.062
Gecumuleerde afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen op 1 januari 2022	151.262	8.778.802	243.415	19.139	0	9.192.618
Afschrijvingen	7.726	446.307	22.484	387	0	476.904
Overdrachten	-10	-1.011	-6.476	-90	0	-7.587
Buitengebruikstellingen	-2.612	-193.076	-24.043	-154	0	-219.885
Activa aangehouden voor verkoop	0	-199.813	0	0	0	-199.813
Overboeking van een post naar een andere	-82	-1.455	0	-0	0	-1.537
Gecumuleerde afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen op 31 december 2022	156.284	8.829.754	235.380	19.282	0	9.240.700
Netto boekwaarde op 31 december 2022	284.177	11.000.585	56.721	1.213	997.666	12.340.362

De aanschaffingen voor de investeringen gedurende 2023 en 2022 betroffen voornamelijk investeringen voor meetinrichting inclusief de installatie van de digitale elektriciteit en gasmeter. Verder werden in het segment elektriciteit voornamelijk investeringen genoteerd voor het laagspanningsnet en het middenspanningsnet. In het segment aardgas daalden de investeringen in het net tegenover 2022. Naast de investeringen voor digitale gasmeters werden voornamelijk investeringen genoteerd in installaties van lagedruk en middendruk. In 2023 werden er ook hogere investeringen voor openbare verlichting en riolering genoteerd.

De buitengebruikstellingen in 2022 en 2023 gaan vooral over de slopingen van oude elektriciteits- of aardgasnetten bij heraanleg of verplaatsingen en ook over het slopen van analoge meters (ook voor elektriciteit en aardgas) als deze vervangen worden door digitale meters.

De verbintenissen voor de verwerving van materiële vaste activa op eind 2023 bedroegen 5.611k euro en 3.524 k euro op eind 2022.

De netto boekwaarde bevat onder andere de door cliënten betaalde tussenkomsten met betrekking tot bepaalde activa (tussenkomsten van derden) en komt overeen met de reële waarde van de netten van de Groep.

Op 31 december 2023 en 2022 bestonden er geen beperkingen op eigendom en op materiële vaste activa die als zekerheid dienen voor verplichtingen.

15 Gebruiksrecht en leaseverplichtingen

Hieronder het overzicht van het gebruiksrecht op 31 december 2023:

(In duizenden EUR)	Terreinen en gebouwen	Installaties, machines en uitrustingen	Meubilair en rollend materieel	Totaal
Aanschaffingswaarde op 1 januari 2023	22.242	2.678	53.255	78.175
Aanschaffingen	9.777	37.958	12.519	60.254
Buitengebruikstellingen	-8.199	-1.024	-7.326	-16.549
Andere	0	0	-88	-88
Aanschaffingswaarde op 31 december 2023	23.820	39.612	58.360	121.792
Gecumuleerde afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen op 1 januari 2023	12.343	1.534	36.428	50.305
Afschrijvingen	3.374	1.182	8.841	13.397
Overdrachten en buitengebruikstellingen	-8.199	-994	-6.590	-15.783
Gecumuleerde afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen op 31 december 2023	7.518	1.722	38.679	47.919
Netto boekwaarde op 31 december 2023	16.302	37.890	19.681	73.873

Hieronder het overzicht van het gebruiksrecht op 31 december 2022:

(In duizenden EUR)	Terreinen en gebouwen	Installaties, machines en uitrustingen	Meubilair en rollend materieel	Totaal
Aanschaffingswaarde op 1 januari 2022	25.816	2.831	50.275	78.922
Aanschaffingen	2.645	49	8.507	11.201
Buitengebruikstellingen	-641	-202	-5.073	-5.916
Andere	-5.578	0	-454	-6.032
Aanschaffingswaarde op 31 december 2022	22.242	2.678	53.255	78.175
Gecumuleerde afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen op 1 januari 2022	7.952	1.454	30.883	40.289
Afschrijvingen	5.032	283	10.227	15.542
Overdrachten en buitengebruikstellingen	-641	-203	-4.682	-5.526
Gecumuleerde afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen op 31 december 2022	12.343	1.534	36.428	50.305
Netto boekwaarde op 31 december 2022	9.899	1.144	16.827	27.870

Hieronder de leaseverplichtingen en de bewegingen gedurende 2023 en 2022:

(In duizenden EUR)	2023	2022
Leaseverplichtingen op 1 januari	31.613	41.473
Toevoegingen	68.106	4.782
Verhoging interest	1.996	1.830
Betalingen	-15.186	-16.472
Leaseverplichtingen op 31 december	86.529	31.613
Langlopende leaseverplichtingen	74.815	21.055
Kortlopende leaseverplichtingen	11.714	10.558

De leaseverplichtingen op 31 december 2023 hadden betrekking op de rubriek terreinen en gebouwen voor 17.597 k euro (2022: 11.122 k euro), op de rubriek installaties, machines en uitrusting voor 46.208 k euro (2022: 297 k euro) en op de rubriek meubilair en rollend materieel voor 22.722 k euro (2022: 20.194 k euro).

Ingevolge de nieuw aangegane erfpachtovereenkomst bij de Wyre-transactie, zal de Groep voor het beheer van de distributienetwerken, gebruik maken van glasvezelverbindingen die via Wyre ter beschikking worden gesteld. Het gebruiksrecht dat werd opgenomen per 1 juli 2023 bedroeg 35.718 k euro met een leaseverplichting voor 44.423 k euro. De bijkomende ter beschikking gestelde glasvezelverbindingen na 1 juli 2023 bedragen 1.496 k euro.

Er werden geen leasecontracten aangegaan waarvan het gebruik niet werd gestart in 2023.

De volgende intrestvoeten werden gebruikt bij de bepaling van de leaseverplichtingen:

- Voor Terreinen en gebouwen: 2,00%, 3,08% en 7,00%
- Voor Installaties, machines en uitrusting: 2,00% en 3,255%
- Voor Meubilair en rollend materieel: tussen 3,00% en 6,00%

De opgenomen kosten m.b.t. huurverplichtingen bedragen 5.375 k euro op 31 december 2023 (2022: 3.700 k euro) en bevatten 4.281 k euro kosten voor lage waarde en korte termijn huur (2022: 2.284 k euro) en 1.094 k euro huurlasten en service kosten (2022: 1.416 k euro). Deze kosten werden opgenomen in de toelichting 'Diensten en diverse goederen'.

16 Investeringen in joint ventures en geassocieerde deelnemingen

De investeringen in ondernemingen bedragen 847.657 k euro op eind 2023 en 2.017 k euro op eind 2022. Deze investeringen worden aangehouden in Wyre Holding bv, Atrias cv, Synductis cv en S-Lim (tot 27 juni 2023).

Atrias cv

Op 9 mei 2011 werd Atrias cv opgericht als een gezamenlijk initiatief van de grootste werkmaatschappijen voor energie van België: Fluvius, Ores, Sibelga en RESA.

Atrias is een centraal clearing house (kruispuntbank) ten behoeve van de Opdrachthoudende Verenigingen en belast met het ontwikkelen van een Message Implementation Guide (MIG), de ontwikkeling van een clearing house toepassing en het beheer en onderhoud van deze toepassing. MIG beschrijft hoe de communicatiestroom tussen de verschillende spelers op de energiemarkt dient te gebeuren.

De Groep bezit 50% (2022: 50%) van de aandelen voor het bedrag van 9 k euro (2022: 9 k euro). Atrias is een niet-beursgenoteerde onderneming en heeft geen officiële prijsnotering.

De Groep ontvangt haar aandeel van de werkingskosten van Atrias en verleent eveneens diensten en financiering.

Synductis cv

Op 21 december 2012 werd Synductis cv opgericht met als doel de infrastructuurwerken van verschillende nutsbedrijven in de Vlaamse steden en gemeenten op elkaar af te stemmen en het minderhinderbeleid te stimuleren.

De participatie van Fluvius bedraagt 8 k euro met een aandelenpercentage van 34,38% op eind 2023 en eind 2022.

Synductis is een niet-beursgenoteerde onderneming en heeft geen officiële prijsnotering.

De Groep ontvangt haar aandeel van de werkingskosten van Synductis en verleent eveneens diensten en financiering.

S-Lim cv

S-Lim cv (Smart Region Limburg) werd opgericht op 7 augustus 2017 door Fluvius Limburg (ex Inter-media), Nuhmeris en Nuhma met als missie om van Limburg een betere en aantrekkelijker samenleving te maken door inzet van technologie en innovatie. S-Lim begeleidt de aangesloten gemeenten in het vertalen van concrete bestuurlijke en maatschappelijke behoeftes in technologische en softwarematige toepassingen. De Groep bezit een participatie van 2.000 k euro (50%) op eind 2022.

De investering aangehouden in de coöperatieve vennootschap S-Lim is middels een partiële splitsing overgedragen naar de Dienstverlenende Vereniging S-Lim. De financiële effecten van deze transactie zijn direct in de reserves verwerkt, ten bedrage van 3.218 k euro, en hebben een

impact van 1.218 k euro op het financiële resultaat. Deze partiële splitsing heeft op 27 juni 2023 de goedkeuring gekregen tijdens de algemene vergadering van Fluvius Limburg.

Wyre Holding bv

Op 1 juli 2023 werd de Wyre-transactie tussen Fluvius en Telenet, betreffende het partnerschap rond het 'datanetwerk van de toekomst' in Vlaanderen, voltooid. Wyre bv is een onafhankelijke zelffinancierende infrastructuuronderneming, waarin de vaste datanetwerkactiva van Fluvius en Telenet werden samengebracht. Het doel van Wyre bv is om een hybride netwerkstrategie te implementeren om al haar klanten snelheden tot 10 Gbps aan te bieden en te verzekeren dat zij de best mogelijke netwerkbeleving genieten. Het glasvezelnet zal naar verwachting tot 78% van alle woningen in Vlaanderen en delen van Brussel bestrijken. Wyre gaat een netwerk met volledig open toegang en zonder discriminerende voorwaarden uitbaten en andere geïnteresseerde telecomoperatoren, inclusief Telenet en Orange, wholesale toegang verlenen.

Op eind december 2022 werden deze in te brengen activa die voldeden aan de voorwaarden van IFRS 5 'Vaste activa aangehouden voor verkoop en beëindigde bedrijfsactiviteiten' opgenomen als 'Activa aangehouden voor verkoop' (zie 'Geconsolideerde jaarrekening IFRS' van de 'Economische Groep' per jaareinde 31 december 2022).

De carve-out heeft plaatsgevonden door middel van een aantal juridische stappen die simultaan, doch met een juridische chronologie in werking getreden zijn.

In eerste instantie hebben de opdrachthoudende verenigingen hun HFC-netwerken, erfpachtrechten en overige activa gerelateerd aan kabelinfrastructuuractiviteiten (incl. de deelneming in Interkabel Vlaanderen cv) ingebracht in Fluvius System Operator. Onmiddellijk volgend op deze inbreng heeft er een geruisloze fusie plaatsgevonden tussen Fluvius System Operator cv en Interkabel Vlaanderen cv. Hierop volgende heeft Fluvius de voorraad, activa, erfpachtrechten gerelateerd aan kabelinfrastructuuractiviteiten alsook een lening van 32.000 k euro (zie toelichting 'Lange- en korte termijnvorderingen, andere') ingebracht in Wyre bv, waarvoor er een overdracht van aandelen heeft plaatsgevonden van 35,3% van het totaal aantal aandelen, met een waarde van 1.010.000. Onmiddellijk na deze inbreng heeft Fluvius 2,1% van haar aandelen in Wyre bv verkocht aan Telenet voor 120.000 k euro in het kader van een 'synthetisch dividend' wat de weerspiegeling is van een uitgestelde betaling over 6 jaar (zie toelichting 'Lange- en kortetermijnvorderingen, andere'). Ingevolge deze gehele transactie heeft de Groep een winst gerealiseerd van 286.827 k euro, rekening houdende met de eliminatie van 112.453 k euro voor het eigen aandeel van de Groep in de winst op de inbreng van de activa.

In een laatste fase hebben zowel Fluvius als Telenet BV hun aandelen in Wyre bv ingebracht in Wyre Holding bv. In deze gezamenlijke holdingvennootschap zullen Telenet bv en Fluvius System Operator cv respectievelijk 66,8% en 33,2% van de aandelen bezitten. Deze holding bezit op haar beurt 100% van Wyre bv.

De participatie van de Groep in Wyre Holding bv bedraagt 847.640 k euro met een aandelenpercentage van 33,2% op eind 2023.

De participatie van de geassocieerde onderneming Groep Wyre Holding bv wordt in de geconsolideerde financiële staten verwerkt volgens de vermogensmutatiemethode.

De volgende tabel toont een samenvatting van de voorlopige financiële informatie van de geassocieerde onderneming, gebaseerd op haar geconsolideerde IFRS financiële staten. Deze staten zullen de komende 12 maanden nog verfijnd worden ingevolge de definitieve

boekhoudkundige verwerking van de bedrijfscombinatie. De tabel geeft tot slot een samenstelling van de boekwaarde van de investering in de geconsolideerde financiële staten:

(In duizenden EUR)	31 december 2023	1 juli 2023
Vlottende activa	276.021	39.294
Vaste activa	5.667.101	5.706.817
Kortlopende verplichtingen	210.474	20.468
Langlopende verplichtingen	2.840.246	2.863.858
EIGEN VERMOGEN	2.892.402	2.861.785
waarvan minderheidsbelangen	557	594
waarvan eigen vermogen toerekenbaar aan de aandeelhouders van de vennootschap	2.891.845	2.861.191
Aandeel van de Groep in het eigen vermogen - 33,2%	960.093	949.915
Aanpassing voor Fluvius Groep	-112.453	-112.453
Waarde van de investering door de Groep	847.640	837.462
Bedrijfsopbrengsten	346.776	0
Bedrijfskosten	-243.549	0
Financiële baten	2.289	0
Financiële lasten	-60.806	0
Winst vóór belastingen	44.710	0
Belastingen op het resultaat	-13.465	0
Winst over de verslagperiode	31.245	0
Netto elementen die niet kunnen verplaatst worden naar de winst- en verliesrekening	-628	0
Totaalresultaat over de verslagperiode	30.617	0
waarvan toerekenbaar aan minderheidsbelangen	-37	0
waarvan toerekenbaar aan de aandeelhouders van de vennootschap	30.654	0
Aandeel van de Groep in het resultaat van de verslagperiode - 33,2%	10.178	0

Wyre holding bv heeft de toestemming van beide aandeelhouders nodig om haar winsten uit te keren. De Groep voorziet geen uitkering op de verslagdatum.

Wyre Holding bv heeft geen bijzondere voorwaardelijke verplichtingen per 31 december 2023.

Met het oog op de operationele migratie naar Wyre bv verleent de Groep vanaf 1 juli 2023 nog transitiediensten aan Wyre inzake:

- HFC-werken gedurende een termijn van maximaal een jaar, aan de hand van een migratieschema per werkingsgebied. In 2023 is het werkingsgebied van Fluvius Antwerpen overgedragen aan Wyre;
- Glasvezelwerken werden door de Groep uitgevoerd van 1 juli 2023 tot 16 oktober 2023, met nazorg tot eind 2023;
- Elektronische-communicatiediensten die aangeboden werden onder de naam 'FluviusNet', zullen gedurende een termijn van een jaar uitgevoerd worden door de Groep;
- IT-migratie van de data verbonden aan de telecomactiviteiten die ingebracht zijn in Wyre. (Zie toelichting 'Verbonden partijen').

17 Overige beleggingen

Overige beleggingen bedragen 2.667.078 k euro op 31 december 2023 en 2.789.354 k euro op 31 december 2022, een daling van 122.276 k euro.

De overige beleggingen bevatten in 2023 en 2022 de opgenomen **participaties in Publi-T** (2023: 47,83%; 2022: 48,03%) **en Publigas** (30,36%).

De opname aan reële waarde van deze participaties en de aangehouden **aandelen in Elia** op 31 december 2023 bedroeg 2.661.800 k euro met verwerking van de reële waardeverandering in niet-gerealiseerde resultaten ('fair value through other comprehensive income') voor 230.860 k euro en 7.794 k euro via financiële opbrengsten.

Op 31 december 2022 bedroeg de reële waarde 2.784.135 k euro met verwerking van de reële waardeverandering in niet-gerealiseerde resultaten ('fair value through other comprehensive income') voor 368.565 k euro en 6.594 k euro via financiële opbrengsten.

De OV's Fluvius Antwerpen, Fluvius Limburg, Gaselwest, Imewo, Fluvius West, Intergem, Iveka Iverlek en PBE bezitten samen 47,83% van het aandelenkapitaal van Publi-T, de referentieaandeelhouder in de Belgische transmissienetbeheerder voor elektriciteit Elia.

In juni 2022 heeft Elia een kapitaalverhoging doorgevoerd voor een totaal bedrag van 590,11 miljoen euro. Publi-T heeft op deze kapitaalverhoging proportioneel ingeschreven voor 264,51 miljoen euro. De financiering gebeurde tijdelijk via leningen van twee aandeelhouders, met een overbruggingskrediet van de bank en met eigen beschikbare middelen. Op 27 maart 2023 is de buitengewone algemene vergadering van Publi-T overgegaan tot de uitgifte van nieuwe aandelen Publi-T (133.210 aandelen, 257,63 miljoen euro). In juni 2023 hebben alle OV's, met uitzondering van Iveka en Fluvius West, die participeren in Publi-T ingetekend op de proportioneel voorbehouden aandelen. Hierdoor werden 60.144 bijkomende aandelen van Publi-T verworven voor een totaal van 116,32 miljoen euro.

De overige beleggingen bevatten participaties die de Groep aanhoudt in **bedrijvencentra** op het grondgebied van Gaselwest (bedrijvencentra Kortrijk, Vlaamse Ardennen en Waregem), Imewo (bedrijvencentra Brugge en Gent) en PBE (bedrijvencentra Leuven en Tienen).

Eveneens worden participaties gehouden in **bedrijven** door Fluvius West (dienstverlenende onderneming Leiedal, West-Vlaamse Intercommunale en de Intercommunale Centrum voor Informatica (CEVI) VZW), door Fluvius Limburg en Fluvius Antwerpen (dienstverlenende onderneming Cipal) en houdt de Groep een participatie in EthiasCo, Duwolim cv en Poolstok.

De opname aan reële waarde m.b.t. deze overige beleggingen bedraagt 5.278 k euro op 31 december 2023 (2022: 5.219 k euro) met verwerking van de reële waardeverandering voor een bedrag van 99 k euro via financiële opbrengsten en 40 k euro via financiële kosten (2022: verwerking van de reële waardeverandering voor een bedrag van 232 k euro via financiële opbrengsten en 5 k euro via financiële kosten).

18 Lange- en kortetermijnvorderingen, andere

De 'lange- en kortetermijnvorderingen, andere' bedragen 235.851 k euro op 31 december 2023 en 107.251 k euro op 31 december 2022, een stijging van 128.600 k euro.

Deze stijging is het gevolg van de Wyre-transactie (zie toelichting 'Investerings in joint ventures en geassocieerde deelnemingen'). Enerzijds met betrekking tot de ingebrachte financiering in Wyre bv van 32.000 k euro. En anderzijds de vordering ten opzichte van Telenet, voortvloeiend uit de verkoop van 2,1% van het aandeel van Fluvius in Wyre bv, voor 108.344 k euro. Deze vordering wordt in jaarlijkse schijven van 20.000 k euro over een periode van 6 jaar terugbetaald, met als einddatum 30 juni 2029. Van dit bedrag staat 18.107 k euro per eind 2023 op korte termijn.

Verder bevat deze rubriek voornamelijk vorderingen opgenomen aan gemeentebesturen voor leningen in het kader van onder meer de overname van de financieringsverenigingen (2023: 52.115 k euro; 2022: 59.886 k euro) en voor ESCO (Energy Service Company) (2023: 5.542 k euro; 2022: 5.948 k euro), aan Atrias cv (2023: 36.625 k euro; 2022: 40.300 k euro) (Zie toelichting 'Verbonden partijen').

Op eind 2022 werd er van de lange-termijnvorderingen, andere voor de vorderingen op het telecommunicatiebedrijf Telenet een bedrag van 444.406 k euro onder de post Activa aangehouden voor verkoop opgenomen (zie toelichting 'Investeringen in joint ventures en geassocieerde deelnemingen').

19 Voorraden

(In duizenden EUR)	2023	2022
Grond- en hulpstoffen	200.127	171.347
Gecumuleerde waardeverminderingen op voorraden	-9.652	-7.627
Totaal	190.475	163.720

De voorraad is gestegen als gevolg van de opbouw van materialen naar aanleiding van de uitrol van digitale meters, de verleding van de openbare verlichting en de voorraad netgebonden goederen. Er werd geanticipeerd op de energietransitie door voldoende voorraad aan te leggen.

De netto toename van de waardeverminderingen op voorraden bedroeg 2.025 k euro in 2023 (2022: 2.412 k euro netto terugname). Deze bedragen werden opgenomen in de winst- en verliesrekening.

Eind 2022, werd het deel van de voorraad dat betrekking heeft de Wyre-transactie (11.803 k euro) opgenomen als activa aangehouden voor verkoop'.

20 Handels- en overige vorderingen

(In duizenden EUR)	2023	2022
Handelsvorderingen - bruto	594.521	570.437
Gecumuleerde waardeverminderingen op vorderingen	-174.332	-171.949
Totaal handelsvorderingen - netto	420.189	398.488
Totaal overige vorderingen	872.020	546.132
Totaal handels- en overige vorderingen	1.292.209	944.620

Het aandeel van de geassocieerde deelneming werd opgenomen in de toelichting 'Verbonden partijen'.

Het detail van de **netto handelsvorderingen** is als volgt:

(In duizenden EUR)	2023	2022
Handelsvorderingen m.b.t. de distributienetvergoedingen		
Openstaande vorderingen	269.958	249.550
Geboekte waardeverminderingen	-9.461	-8.431
Handelsvorderingen - sociale leveranciers		
Openstaande handelsvorderingen	149.684	127.355
Geboekte waardeverminderingen	-102.484	-81.459
Overige handelsvorderingen		
Openstaande handelsvorderingen	129.345	164.738
Werken derden	25.522	12.123
Geboekte waardeverminderingen	-62.387	-82.059
Handelsvorderingen openbare besturen, staat en provincie	7.114	9.014
Andere	12.898	7.657
Totaal handelsvorderingen - netto	420.189	398.488

De netto handelsvorderingen met betrekking tot de distributienetvergoedingen stijgen met 19.378 k euro tot 260.497 k euro. Als gevolg van de energiecrisis sinds 2021 (zie toelichting 'Ramingen en veronderstellingen') werden waardeverminderingen opgenomen voor de energieleveranciers die betalingsmoeilijkheden ondervonden. Bijkomend werd eveneens een provisie opgenomen volgens de principes van IFRS 9 'Financiële instrumenten' – verwachte kredietverliezen.

De netto handelsvorderingen sociale leveranciers blijven nagenoeg onveranderd en bedragen 47.200 k euro in 2023 en 45.897 k euro in 2022.

De 'Overige handelsvorderingen' bevatten bedragen van dubieuze vorderingen uit de periode vóór de vrijmaking van de energiemarkt alsook vorderingen met betrekking tot uitgevoerde werken en geleverde prestaties en nog door te rekenen kosten met betrekking tot werken derden. Eveneens worden hier de bedragen opgenomen naar aanleiding van de vorderingen in het kader van ten onrechte aangevraagde betalingen voor groenestroomcertificaten, in dit kader dienden bijkomende provisies opgenomen te worden.

De handelsvorderingen m.b.t. de distributienetvergoeding zijn betaalbaar binnen de 18 kalenderdagen na verzending van de factuur zoals bepaald in het toegangsreglement. De betalingstermijnen voor particuliere en professionele klanten bedragen 30 dagen, voor gemeentebesturen 60 dagen en voor Ministeries 90 dagen.

Het detail van de **Overige vorderingen** is als volgt:

(In duizenden EUR)	2023	2022
Terug te vorderen btw	3.666	17.619
Diverse vorderingen gemeenten	7.653	1.767
Groenestroom- en warmtekrachtcertificaten	444.691	363.727
Vorderingen opties	4.743	3.266
Overige kortlopende vorderingen	59.251	20.715
Overdrachten DNB-tarief	158.034	15.376
Complement bij de jaarlijkse energieverkopen	93.116	89.798
Financiële reconciliatie	81.766	19.510
Over te dragen kosten	17.785	13.779
Verkregen opbrengsten	1.315	575
Totaal Overige vorderingen	872.020	546.132

Het totaal overige vorderingen bedraagt 872.020 k euro op eind 2023 en 546.132 k euro op eind 2022, een stijging van 325.888 k euro.

Deze stijging was voornamelijk het gevolg van de de stijging van de vorderingen voor nog niet verkochte groenestroom- en warmtekrachtcertificaten (GSC en WKC) met 80.964 k euro, de overige kortlopende vorderingen met 38.536 k euro, overdrachten DNB-tarief met 142.658 k euro en financiële reconciliatie met 62.256 k euro, gecompenseerd door de daling van de terug te vorderen btw met 13.953 k euro.

De waarde van de aangehouden voorraad **groenestroom- en warmtekrachtcertificaten** (GSC en WKC) bedraagt 444.691 k euro op eind 2022 en 363.727 k euro op eind 2022.

De OV's zijn verplicht om op basis van het Energiedecreet (artikel 7.1.6 en artikel 7.1.7) certificaten van hernieuwbare energie op te kopen, die worden aangeboden door de eigenaars van zonnepanelen, van installaties van warmtekrachtkoppeling en andere producenten van hernieuwbare energiebronnen. De minimumsteun varieert tussen 90 euro en 450 euro voor groenestroomcertificaten en bedraagt 27 euro of 31 euro voor warmtekrachtcertificaten.

De elektriciteitsleveranciers dienen een hoeveelheid groenestroom en warmtekrachtcertificaten in te leveren bij de regulator in verhouding tot een bepaald percentage van de geleverde hoeveelheid energie aan hun eindklanten. De OV's kunnen dus de opgekochte certificaten te koop aanbieden aan deze energieleveranciers en traders.

De verkoopprijs op deze markt is meestal echter beduidend lager dan de door de OV's uitbetaalde minimumsteun.

De Vlaamse regering besliste de GSC vanaf juni 2019 te waarderen aan 93 euro en de WKC aan 27 en 31 euro (wat gelijk is aan de minimumsteun in functie van de periode waarop ze betrekking hebben).

De ontstane kost en het verschil tussen de verkoopprijs en de waarderingsprijs wordt opgenomen in de post 'Handelsgoederen, grond- en hulpstoffen'.

Door een aanpassing in het Energiedecreet dient vanaf 2018 minstens éénmaal per jaar een verkoop plaats te vinden, waar dit vroeger op regelmatige basis diende te gebeuren.

In 2023 werden verkopen georganiseerd via drie veilingen die plaatsvonden in het eerste, tweede (extra veiling op vraag van kabinet en VREG voor GSC) en het derde kwartaal. Er werden GSC

verkocht voor een bedrag van 251.206 k euro en WKC voor een bedrag van 1.105 k euro. De gemiddelde prijs voor een GSC bedroeg 98,63 euro en voor een WKC 24,36 euro.

De Groep ontving in december 2023 een bedrag van 148.000 k euro van het Vlaams Energie- en Klimaatagentschap (VEKA); dit bedrag werd volledig in mindering van de kosten geboekt.

In 2022 werden verkopen georganiseerd via twee veilingen die plaatsvonden in het eerste en het derde kwartaal. Er werden GSC verkocht voor een bedrag van 176.693 k euro en WKC voor een bedrag van 8.470 k euro. De gemiddelde prijs voor een GSC bedroeg 95,61 euro en voor een WKC 24,71 euro.

Eveneens werden minicompetities georganiseerd waar enkel GSC werden verkocht voor een bedrag van 8.393 k euro.

De Groep ontving in december 2022 een bedrag van 148.000 k euro via de opkoop en vernietiging van 328.889 GSC aan 450 euro per GSC door het Vlaams Energie- en Klimaatagentschap (VEKA) en VREG. Hiervan werd 117.413 k euro in mindering van de kosten geboekt.

De **overige kortlopende vorderingen** bevatten voornamelijk een vordering op 'Wonen in Vlaanderen' in het kader van uitbetaalde 'mijn verbouwpremies' voor 41.552 k euro op eind 2023. Daarnaast bevat deze post ook een vordering in het kader van het basispakket energie, zijnde een tegemoetkoming van de overheid voor de hoge gas- en elektriciteitsprijzen op de verkopen energie als sociale leverancier.

Op eind 2022 werd de vordering op het telecommunicatiebedrijf Telenet voor 50.843 k euro opgenomen onder activa aangehouden voor verkoop (zie toelichting 'Investeringen in joint ventures en geassocieerde deelnemingen').

Voor de regulatoire **overdrachten** werd op eind 2023 een vordering van 158.034 k euro opgenomen en 15.376 k euro op eind 2022. Deze posten betreffen de correcties op de omzet die in de volgende jaren in aanmerking komen om opgenomen te worden als recuperatie via het distributienettarief. (zie toelichting Werken in een gereguleerde omgeving – Het afrekeningsmechanisme).

Het **complement bij de jaarlijkse energieverkopen** (2023: 93.116 k euro; 2022: 89.798 k euro) betreft de raming van de geleverde maar nog niet gefactureerde energie aan de sociale klanten.

De **financiële reconciliatie** betreft een bedrag dat kan gerecupereerd worden ten belope van kosten gemaakt voor REG-premies (2023: 70.000 k euro, 2022: 0 k euro) (zie toelichting 'Diensten en diverse goederen') en een nog te recupereren saldo voor energieleveringen aan het sociaal tarief (2023: 11.687 k euro; 2022: 19.510 k euro).

De **over te dragen kosten** hebben voornamelijk betrekking op de ontvangen facturen met kosten voor handelsgoederen en diensten voor (2023: 13.652 k euro; 2022: 9.784 k euro).

De post **verkregen opbrengsten** (2023: 1.311 k euro; 2022: 576 k euro) bevat voornamelijk de nog te ontvangen intresten van verstrekte langetermijnleningen.

21 Geldmiddelen en kasequivalenten

Geldmiddelen en kasequivalenten bedragen 61.626 k euro op 31 december 2023 en 80.229 k euro op 31 december 2022, een daling van 18.603 k euro.

De liquide middelen omvatten banktegoeden, kasgelden en beleggingen in fondsen die onmiddellijk kunnen worden omgezet in gelden. Als gevolg van de opgenomen leningen gedurende het jaar 2023 en 2022 werden deze 'overschotten' aan geldmiddelen tijdelijk als cash aangehouden.

Alle middelen zijn uitgedrukt in euro.

Passiva

22 Eigen vermogen

Het eigen vermogen bedraagt 7.784.725 k euro op 31 december 2023 en 7.823.207 k euro op 31 december 2022, een daling van 38.482 k euro.

De diverse componenten van het eigen vermogen en de bewegingen van 2022 tot einde 2023 werden weergegeven in het 'Geconsolideerd mutatieoverzicht van het eigen vermogen'.

Inbreng buiten kapitaal, andere

Inbreng buiten kapitaal, andere bedraagt 2.786.536 k euro op 31 december 2023 en 2.762.203 k euro op 31 december 2022, een stijging van 24.333 k euro.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de inbreng van iedere OV op einde 2023 en 2022.

OV	Inbreng buiten kapitaal, andere	Inbreng buiten kapitaal, andere	Inbreng buiten kapitaal, andere	Inbreng buiten kapitaal, andere
	Aantal	(in duizenden EUR)	Aantal	(in duizenden EUR)
	31 december 2023	31 december 2023	31 december 2022	31 december 2022
Gaselwest	32.199.729	360.732	32.199.679	360.730
Imewo	28.849.688	361.136	28.849.650	361.135
Intergem	17.225.663	131.458	17.082.942	127.890
Iveka	11.364.266	134.184	11.342.834	133.648
Iverlek	41.694.433	292.779	41.694.383	292.778
Sibelgas	3.264.367	70.924	3.264.362	70.924
Fluvius OV	984	24	984	24
Fluvius West	9.995.780	249.895	9.983.468	249.587
Fluvius Limburg	24.298.819	600.882	23.539.450	581.914
Fluvius Antwerpen	30.918.769	432.951	30.884.865	432.103
PBE	2.593	8	2.573	8
Riobra	6.113.881	151.563	6.109.812	151.462
Totaal	205.928.972	2.786.536	204.955.002	2.762.203

Het vermogen is vertegenwoordigd door aandelen met of zonder nominale waarde, naargelang de OV.

De aandelen zijn op naam van de deelnemende steden en gemeenten. De deelnemers zijn niet hoofdelijk aansprakelijk maar zij zijn slechts aansprakelijk tot beloop van het bedrag van hun inschrijvingen voor de verbintenissen van de Opdrachthoudende Vereniging.

De aandelen zijn opgesplitst per activiteit: elektriciteit, aardgas, riolering, kabelnetwerken - vervangen sinds 1 juli 2023 door openbare elektronische communicatienetwerken, warmte, strategische participaties en openbare verlichting. Elke deelnemer dient ten minste één aandeel te onderschrijven en te volstorten per activiteit waarvoor hij toetreedt.

De OV's die erkend zijn als distributienetbeheerders en gereguleerde activiteiten uitvoeren voor elektriciteits- en aardgasdistributie zijn Gaselwest, Fluvius Antwerpen, Imewo, Fluvius West, Fluvius Limburg, Intergem, Iveka, Iverlek, PBE (enkel elektriciteit) en Sibelgas. Zij staan ook in voor de warmteactiviteit.

De OV's die de gereguleerde rioleringsactiviteit uitvoeren zijn Fluvius West, Fluvius Limburg, Fluvius Antwerpen en Riobra.

De OV's die actief waren (tot en met juni 2023) in de activiteit kabel-tv infrastructuur zijn Fluvius West, Fluvius Limburg, Fluvius Antwerpen en PBE.

De opdrachthoudende verenigingen hebben aandelen en winstbewijzen (niet voor de activiteit openbare verlichting) uitgegeven. Aan de aandelen en winstbewijzen uitzondering van deze voor de activiteiten riolering en openbare verlichting is een recht op dividend gehecht.

De aandelen zijn opgesplitst in preferente aandelen (471.315 aandelen bij Fluvius Antwerpen), niet-preferente aandelen (198.676.566 aandelen) en aandelen zonder stemrecht (6.781.091 aandelen).

Structuurwijzigingen

De Vlaamse Regering besliste bij decreet van 16 november 2018 houdende diverse bepalingen inzake energie (zoals gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 14 december 2018) om het grondgebied van Vlaanderen op te delen in homogene lokale geografische aaneengesloten exploitatiegebieden voor elektriciteit en gas met als doel om zo de operationele efficiëntie te verhogen.

De structuurwijzigingen betreffen de decretale verplichting dat elke stad en gemeente dezelfde distributienetbeheerder heeft voor elektriciteit en aardgas en de decretale verplichting van elke distributienetbeheerder om een aaneensluitend geografisch afgebakend gebied met minstens 200.000 aangesloten afnemers te vormen tegen 1 januari 2025.

Om aan deze verplichtingen te voldoen zullen tussen de distributienetbeheerders onderling fusies en partiële splitsingen plaatsvinden per 1 januari 2025.

Deze wijzigingen hebben geen invloed op het totaal van de rekeningen van deze Groep.

Evolutie van de Inbreng buiten kapitaal, andere gedurende 2023 en 2022:

(In duizenden euro)	Inbreng buiten kapitaal, andere	Inbreng buiten kapitaal, uitgiftepremie	Totaal
1 januari 2022	2.749.249	127.411	2.876.660
Openbare verlichting	-139	0	-139
Riolering	-4.206	0	-4.206
Terugbetaling aandelen in eigen vermogen	-4.345	0	-4.345
Incorporatie onbeschikbare reserves	97	0	97
Openbare Verlichting	17.202	0	17.202
Uitgifte inbreng buiten kapitaal	17.299	0	17.299
31 december 2022	2.762.203	127.411	2.889.614
Riolering	-3	0	-3
Terugbetaling aandelen in eigen vermogen	-3	0	-3
Incorporatie onbeschikbare reserves	307	0	307
Openbare elektronische communicatienetwerken	8	0	8
Riolering	19.069	4.819	23.888
Openbare Verlichting	4.952	0	4.952
Uitgifte inbreng buiten kapitaal	24.336	4.819	29.155
31 december 2023	2.786.536	132.230	2.918.766

De incorporatie in kapitaal van onbeschikbare reserves is, conform de statuten van Fluvius West, een jaarlijkse toekenning van aandelen voor de gemeentelijke tussenkomsten bij het ondergronds brengen van laagspanningsnetten om het aantal luchtlijnen te doen dalen. Deze toekenning gebeurt op basis van de intrinsieke waarde van een aandeel op 31 december van het vorige jaar.

Bij Riobra gebeurt er een jaarlijkse toevoeging aan het rioleringsfonds via een lopende rekening (Zie toelichting 'Werken in een gereguleerde omgeving'). De aanwending van deze fondsen verloopt via deze lopende rekening en dient eventueel aangezuiverd te worden door omzetting van aandelen indien de rekening negatief zou staan door opname van een schuld.

- **Transacties in 2022**

Een netto verhoging van 'inbreng buiten kapitaal, andere' met betrekking tot de **openbare verlichting** van 17.063 k euro is het gevolg van enerzijds een vermindering door de hernieuwde keuze van de gemeente Kapellen als gevolg van gebiedsuitwisselingen om de aandelen conform de gemeenten van dat gebied om te zetten naar een gedeelte geldmiddelen (25% of 139 k euro) en een verhoging van 17.202 k euro naar aanleiding van de inbreng in natura van de openbare verlichting door de stad Antwerpen en Herentals en de gemeenten Knokke-Heist en Wommelgem.

• Transacties in 2023

Een 'inbreng buiten kapitaal, andere' met betrekking tot de **openbare verlichting** van 4.952 k euro naar aanleiding van de inbreng in natura van de openbare verlichting door de stad Aalst en de gemeente Brasschaat.

Een netto verhoging 'inbreng buiten kapitaal, andere' met betrekking tot activiteit **riolering** van 19.069 k euro, naar aanleiding van enerzijds de voorlopige inbreng in natura van 19.066 k euro voor de gemeenten Hamont-Achel en Tessenderlo en de definitieve waardering van de door Sint-Pieters-Leeuw eerder ingebrachte rioleringsinfrastructuur en anderzijds de uitreding door de gemeente Nijlen (3 k euro).

Inbreng buiten kapitaal, uitgiftepremie

De 'inbreng buiten kapitaal, uitgiftepremie' bedraagt 132.230 k euro op 31 december 2023 en 127.411 k euro op 31 december 2022.

Gedurende 2023 kende deze post een stijging van 4.819 k euro als gevolg van de toetredingen in de activiteit **riolering** van de gemeenten Tessenderlo en Sint-Pieters-Leeuw.

Het overzicht van de **reserves** is als volgt:

(In duizenden EUR)	Onbeschikbare reserve	Beschikbare reserve	Totaal
Totaal op 1 januari 2022	559.026	1.175.688	3.488.622
Andere bewegingen	-97	0	-97
Bewegingen voor de winstverdeling	0	992	992
Beweging herwaarderingsmeerwaarde	33.326	0	33.326
Bewegingen naar de reserves	-497	356	-141
Dotatie/afname aan reserves	32.829	1.348	34.177
			0
Totaal op 31 december 2022	591.758	1.177.036	1.768.794
Andere bewegingen	-307	0	-307
Bewegingen voor de winstverdeling	-16.000	311.645	295.645
Beweging herwaarderingsmeerwaarde	33.340	0	33.340
Partiële splitsing S-Lim cv	0	-3.218	-3.218
Bewegingen naar de reserves	-288	801	513
Dotatie/afname aan reserves	17.052	309.228	326.280
Totaal op 31 december 2023	608.503	1.486.264	2.094.767

Sinds 2008 werden bedragen opgenomen als onbeschikbare reserve gelijk aan de afschrijvingen van de (RAB-meerwaarde) herwaarderingsmeerwaarde conform de dading met de regulator CREG. Vanaf 2010 werd rekening gehouden met de meerwaarde van de tijdens het boekjaar verkochte terreinen, gebouwen en installaties. Verder werd in 2014 het totaal van de onbeschikbare reserves voor het bedrag van 380.801 k euro overgeboekt naar de beschikbare reserves waardoor deze rekening werd gesaldeerd op 1 januari 2016. Sindsdien werden opnieuw dotaties als een

onbeschikbare reserve opgenomen. In 2017 werd, om te voldoen aan de fiscale regelgeving die was bekomen via een ruling, ook een onttrekking aan de reserves opgenomen.

De **niet-gerealiseerde resultaten** zijn als volgt:

(In duizenden EUR)	Toelichting	2023	2022
M.b.t. voorziening personeelsverplichtingen	24	11.553	165.091
M.b.t. restitutierecht op voorziening personeelsverplichtingen	24	-62.368	-200.044
M.b.t. reële waarde overige beleggingen	17	2.104.778	2.335.638
M.b.t. uitgestelde belastingen	12	-315.024	-329.281
Totaal niet-gerealiseerde resultaten		1.738.939	1.971.404

De beweging van de niet-gerealiseerde resultaten (2023: -232.465 k euro; 2022: 438.261 k euro) is afkomstig van de bewegingen in de boekhoudperiode (zie Geconsolideerd overzicht van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten').

Minderheidsbelangen

De minderheidsbelangen bedragen 100 k euro op 31 december 2023 en 100 k euro op 31 december 2022. En werden opgenomen voor de participatie aangehouden door Farys/TMVW in De Stroomlijn cv en de gedurende 2019 opgenomen participatie door De Watergroep in De Stroomlijn cv (7 k euro).

Dividend

De winst (volgens de Belgische boekhoudprincipes) wordt in overeenstemming met de statuten in evenredigheid met de tegenwaarde binnen het eigen vermogen van de aandelen A en winstbewijzen C aan iedere deelnemer uitgekeerd.

Dividendbeleid 2021-2024 en uitbetaling

Vanaf boekjaar 2022 wordt een uniforme verdeling ingevoerd tussen interimdividend en saldodividend. Zowel de dividenden uit de gereguleerde als de niet-gereguleerde activiteiten over een bepaald boekjaar worden voor 90% uitbetaald als interimdividend in december van dat jaar en voor 10% als saldo in juni van het daaropvolgende jaar. Evenwel worden de forfaits openbare verlichting integraal afgehouden van het interimdividend.

Voor de uitbetaling werd het bedrag zoals afgesproken voor de begroting 2022 uitgekeerd uit de winst van het boekjaar en ingehouden winst of bij onvoldoende middelen als een thesaurievoorschot.

Tijdens het boekjaar 2023 werd 191.644 k euro als dividenden uitbetaald waarvan 170.154 k euro dividend van 2023 en 21.490 k euro afkomstig van een dividend dat was goedgekeurd, maar niet werd uitbetaald in 2022.

Tijdens het boekjaar 2022 werd 221.020 k euro als dividenden uitbetaald waarvan 163.436 k euro dividend van 2022 en 57.584 k euro afkomstig van een dividend dat was goedgekeurd, maar niet werd uitbetaald in 2021.

Hieronder de tabel met de goedgekeurde en betaalde dividenden per OV in 2023 en 2022.

OV (In duizenden EUR)	2023	2022
Gaselwest	31.483	34.531
Imewo	28.879	34.142
Intergem	14.429	16.240
Iveka	9.880	10.773
Iverlek	22.689	26.601
Sibelgas	1.356	1.525
Fluvius West	10.701	15.711
Fluvius Limburg	37.890	38.310
PBE	8.270	9.636
Fluvius Antwerpen	26.067	33.551
Totaal	191.644	221.020

Na de balansdatum hebben de Raden van Bestuur van elk van de OV's een dividendvoorstel gedaan. De Algemene Vergadering van Aandeelhouders van de verschillende OV's heeft de mogelijkheid om de uitkering van deze dividenden goed te keuren. Volgens de IFRS worden deze dividenden slechts opgenomen in het jaar dat de dividenden worden goedgekeurd. Het saldodividend voor 2023 bedraagt 29.340 k euro en zal opgenomen worden in 2024; het saldodividend voor 2022 bedroeg 21.490 k euro en werd opgenomen in 2023. De vermelde bedragen zijn de bruto dividenden vóór afhouding van de roerende voorheffing.

De **winst** van de Groep bevat de kapitaalkostenvergoeding voor de DNB's en de andere vergoedingen van de OV's, zoals onder meer beschreven in de toelichting 'Werken in een gereguleerde omgeving'.

23 Leningen op lange en korte termijn

(In duizenden EUR)	2023	2022
Leningen op lange termijn	8.063.135	6.335.497
Kortlopend deel van leningen op lange termijn	203.083	958.004
Leningen op korte termijn	535.500	319.512
Leningen op korte termijn	738.583	1.277.516
Totaal	8.801.718	7.613.013

Leningen op lange en korte termijn bedragen 8.801.718 k euro op 31 december 2023 en 7.613.013 k euro op 31 december 2022, een stijging van 1.188.705 k euro.

Deze stijging wordt toegelicht in het overzicht 'bewegingen van de leningen op lange en korte termijn'.

Gedurende 2023 werden twee institutionele obligatieleningen van 700.000 k euro en 500.000 k euro en een retail obligatielening van 240.000 k euro verstrekt aan de OV's en werden twee bankleningen met een totale waarde van 500.000 k euro door de OV's opgenomen om onder andere bankleningen terug te betalen, twee op eindvervaldag gekomen obligatieleningen te herfinancieren en vervangingsinvesteringen en uitbreidingsinvesteringen te realiseren. Bijna 70% van deze nieuwe financiering werd toegewezen aan de elektriciteitsactiviteit, 16% aan de gasactiviteit, 5% aan openbare verlichting, 8% aan riolering en 1% aan de warmteactiviteit.

De **bewegingen van de leningen op lange en korte termijn** kunnen als volgt worden geanalyseerd:

(In duizenden EUR)	2023		2022	
	Cash	Non-cash	Cash	Non-cash
Totaal op 1 januari	7.613.013		7.196.108	
Bewegingen leningen op lange termijn (LT)				
Opname leningen op lange termijn	1.927.225	0	1.295.031	0
Mutatie leningen op lange termijn	0	3.537	0	2.648
Mutatie korte termijn gedeelte van LT lening naar KT	0	-203.124	0	-939.547
Bewegingen leningen op korte termijn (KT)				
Opname leningen op korte termijn	535.500	0	319.512	0
Mutatie korte termijn gedeelte van LT lening naar KT	0	203.124	0	939.547
Mutatie leningen op korte termijn	0	-770	0	-4.484
Aflossing korte termijn gedeelte van LT lening	-957.275	0	-710.574	0
Terugbetaling leningen op korte termijn	-319.512	0	-485.228	0
Totaal bewegingen	1.185.938	2.767	418.741	-1.836
Totaal op einde van de verslagperiode	8.801.718		7.613.013	

De post 'Mutatie leningen op lange en korte termijn' bevat de opname/terugname van de agio/disagio van verschillende leningen.

Leningen op lange termijn

Deze post bevat de schulden met betrekking tot de uitgifte van private plaatsingen, obligatieleningen sinds 2010 en de opname van bankleningen.

Alle uitstaande leningen zijn uitgedrukt in euro.

De bankleningen werden voornamelijk aan vaste intrestvoet afgesloten, maar er zijn ook enkele bankleningen die lopen aan variabele rentevoet en enkele leningen met een derivatenstructuur. De bankleningen met derivatenstructuur waren oorspronkelijk leningen aan variabele intrest die door middel van **renteswaps** werden omgezet naar leningen aan vaste intrestvoet of waarvoor forward renteswaps werden afgesloten (zie toelichting 'Afgeleide financiële instrumenten').

Voor alle obligatieleningen geldt als **principe** dat de opdrachthoudende verenigingen zich elk **garant stellen** op een niet-hoofdelijke en niet-solidaire basis, beperkt tot het proportioneel aandeel

in de 'inbreng buiten kapitaal' van hun toenmalige werkmaatschappij (ex-Eandis of ex-Infrax). Het aandeel in de inbreng werd vastgelegd op het moment van uitgifte en ligt vast voor de resterende looptijd van de obligatieleningen.

Als gevolg van de fusie (ex-Eandis en ex-Infrax tot Fluvius System Operator) van 1 juli 2018 zullen voor de overgenomen EMTN-obligatieleningen die op naam van Infrax cv stonden, enkel de opdrachthoudende verenigingen van ex-Infrax garant staan. Analooq geldt dat voor de obligatieleningen die op naam van Eandis (System Operator cv) stonden, dat enkel de opdrachthoudende verenigingen van ex-Eandis garant staan.

Voor uitgiften onder het 2020 EMTN-programma geldt als principe dat alle opdrachthoudende verenigingen die deel uitmaken van de economische groep Fluvius zich elk garant stellen op een niet-hoofdelijke en niet-solidaire basis maar beperkt tot het proportioneel aandeel van hun inbreng in de werkmaatschappij.

Het opgenomen krediet bij de EIB wordt gewaarborgd door de tien individuele opdrachthoudende verenigingen, aandeelhouders van Fluvius SO met elektriciteitsactiviteiten elk in verhouding tot het aandeel dat de betrokken opdrachthoudende vereniging aanhoudt in de totale inbreng, maar gecorrigeerd voor de uitsluiting van Riobra die geen elektriciteitsactiviteiten heeft. De EIB leningen werden niet doorgeleend aan Riobra.

Overzicht betreffende de verschillende leningen op lange termijn per categorie.
Op eind 2023

(In duizenden EUR)	2023	Uitgifte	Huidige intrestvoet %	Vervaldatum
Obligatieleningen - retail	439.817	440.000	2,00 - 4,00	2025 - 2027
Obligatieleningen - EMTN*	5.082.730	5.110.500	0,25 - 4,78	2026 - 2042
Obligatieleningen - privaat**	436.710	440.000	2,60 - 3,55	2027 - 2044
Bankleningen - vaste intrestvoet	2.112.472	2.243.914	0,14 - 4,57	2024 - 2038
Bankleningen - variabele intrestvoet	4.822	37.403	-0,39 - 4,61	2024 - 2033
Bankleningen - met derivatenstructuur	189.667	844.322	2,84 - 4,41	2024 - 2036
Totaal	8.266.218	9.116.139		
Kortlopend deel van leningen op lange termijn	-203.083	0		
Totaal leningen op lange termijn	8.063.135	9.116.139		

Op eind 2022

(In duizenden EUR)	2022	Uitgifte	Huidige intrestvoet %	Vervaldatum
Obligatieleningen - retail	199.919	200.000	2,00 - 2,00	2025 - 2025
Obligatieleningen - EMTN*	4.641.741	4.660.500	0,25 - 4,78	2023 - 2042
Obligatieleningen - privaat**	446.471	450.000	1,05 - 3,55	2023 - 2044
Bankleningen - vaste intrestvoet	1.740.633	2.411.024	0,14 - 4,91	2023 - 2037
Bankleningen - variabele intrestvoet	7.708	37.403	-0,39 - 4,61	2024 - 2033
Bankleningen - met derivatenstructuur	257.029	994.322	2,84 - 4,75	2023 - 2036
Totaal	7.293.501	8.753.249		

Kortlopend deel van leningen op lange termijn	-958.004	0		
Totaal leningen op lange termijn	6.335.497	8.753.249		

* EMTN: Euro Medium Term Note (is een programma dat de Groep de flexibiliteit geeft om obligatieleningen uit te geven met variërende looptijden).

** Privaat: betreft uitgifte van obligatieleningen volgens Duits recht: Schuldschein en Namensschuldverschreibung en eveneens private uitgiftes aan institutionele beleggers (stand alone).

Overzicht van de opgenomen leningen op lange termijn gedurende het jaar 2023 en 2022:

(In duizenden EUR)	2023	2022	Uitgifte	Intrestvoet %	Verval- datum
EMTN* - mei 2023	694.933		700.000	3,88	2033
EMTN* - Obligatielening retail - juni 2023 (Green)	239.866		240.000	4,00	2027
EMTN* - september 2023	493.073		500.000	3,88	2031
Bankleningen - vaste rentevoet - oktober 2023	250.000		250.000	3,88	2033
Bankleningen - vaste rentevoet - oktober 2023	250.000		250.000	3,97	2038
Totaal op 31 december 2023	1.927.872		1.940.000		
Bankleningen - vaste rentevoet - juni 2022	149.898	149.868	150.000	1,57	2027
EMTN* - juli 2022	496.553	496.148	500.000	4,00	2032
EMTN* - juli 2022	49.919	49.911	50.000	4,28	2034
EMTN* - oktober 2022	49.809	49.799	50.000	4,78	2042
EMTN* - november 2022	49.916	49.908	50.000	4,63	2034
EMTN* - november 2022	14.965	14.961	15.000	4,61	2034
Bankleningen - vaste rentevoet	199.845	199.805	200.000	3,25	2027
EMTN* - december 2022	34.865	34.858	35.000	4,25	2042
Bankleningen - vaste rentevoet - december 2022	236.981	250.000	250.000	3,44	2037
Totaal 31 december 2022	1.282.750	1.295.258	1.300.000		

* EMTN: Euro Medium Term Note (is een programma dat de Groep de flexibiliteit geeft om obligatieleningen uit te geven met variërende looptijden).

Het rendement bij uitgifte geeft het bruto actuariële rendement weer.
Het kapitaal van de leningen is terugbetaalbaar op vervaldatum.

Gedurende 2023 werd voor een nominaal bedrag van 1.940.000 k euro aan lange termijn financiering opgehaald: alle obligatieleningen werden uitgegeven via de werkmaatschappij en twee banklening werd opgenomen via de opdrachthoudende verenigingen:

- ✓ Een institutionele obligatielening werden uitgegeven ter waarde van 700.000 k euro met een uitgifteprijs van 99,350%, met een looptijd van 10 jaar, aan een vaste couponrente van 3,875% en volledig terugbetaalbaar op vervaldag 9 mei 2033.
- ✓ Een particuliere obligatielening werd uitgegeven ter waarde van 240.000 k euro met een uitgifteprijs van 101,625%, met een looptijd van 4 jaar, aan een vaste couponrente van 4,00% en volledig terugbetaalbaar op vervaldag 28 juni 2027.
- ✓ Een institutionele obligatielening werd uitgegeven ter waarde van 500.000 k euro met een uitgifteprijs van 98,705%, met een looptijd van 7,5 jaar, aan een vaste couponrente van 3,875% en volledig terugbetaalbaar op vervaldag 18 maart 2031.
- ✓ De OV's, behalve Riobra, sloten een krediet af met een totale waarde van 250.000 k euro, met een looptijd van 10 jaar, aan een vaste rentevoet van 3,883% met jaarlijkse kapitaalaflossingen en intrestbetalingen.
- ✓ Tenslotte hebben de OV's, behalve Riobra, een krediet afgesloten, met een totale waarde van 250.000 k euro, met een looptijd van 15 jaar, aan een vaste rentevoet van 3,971% met jaarlijkse kapitaalaflossingen en intrestbetalingen.

Gedurende 2022 werd voor een nominaal bedrag van 1.300.000 k euro aan lange termijn financiering opgehaald: twee bankleningen en alle obligatieleningen werden uitgegeven via de werkmaatschappij en één banklening werd opgenomen via de opdrachthoudende verenigingen:

- ✓ Een institutionele obligatielening werd uitgegeven ter waarde van 500.000 k euro met een uitgifteprijs van 99,190%, met een looptijd van 10 jaar, aan een vaste couponrente van 4,00% en volledig terugbetaalbaar op vervaldag 6 juli 2032.
- ✓ Vijf private plaatsingen werden uitgegeven ter waarde van:
 - 50.000 k euro met een uitgifteprijs van 99,820%, met een looptijd van 12 jaar aan een vaste couponrente van 4,278% en volledig terugbetaalbaar op vervaldag 20 september 2034;
 - 50.000 k euro aan uitgifteprijs van 99,600%, met een looptijd van 20 jaar, aan een vaste couponvoet van 4,778% en volledig terugbetaalbaar op de vervaldag 28 oktober 2042;
 - 50.000 k euro aan uitgifteprijs van 99,820%, met een looptijd van 12 jaar, aan een vaste couponrente van 4,625% en volledig terugbetaalbaar op de vervaldag 7 november 2034;
 - 15.000 k euro aan uitgifteprijs van 99,760%, met een looptijd van 12 jaar, aan een vaste couponrente van 4,610% en volledig terugbetaalbaar op de vervaldag 15 november 2034 en
 - 35.000 k euro aan uitgifteprijs van 99,600%, met een looptijd van 20 jaar, aan een vaste couponrente van 4,254% en volledig terugbetaalbaar op de vervaldag 15 december 2042.
- ✓ Er werden twee tranches van een lening bij de Europese Investeringsbank (EIB) opgenomen voor een totaal van 350.000 k euro.
Op eind 2021 werd met de EIB een akkoord bereikt over een tweede leningscontract van 150.000 k euro. Het betreft een eerste schijf binnen een totale leningsfaciliteit van 350.000 k euro in juni 2022 werd opgenomen. In mei 2022 werd met de EIB overeengekomen dat de tweede schijf van 200.000 k euro kon opgenomen worden. Deze opname vond plaats in november 2022.

De eerste schijf werd aangegaan met een looptijd van 5 jaar, aan een vaste rentevoet van 1,574% en is volledig terugbetaalbaar op vervaldag 1 juni 2027.

De tweede schijf werd aangegaan met een looptijd van 5 jaar, aan een vaste rentevoet van 3,254% en is volledig terugbetaalbaar op vervaldag 15 november 2027.

Tenslotte hebben de OV's, behalve Riobra, een krediet afgesloten, met een totale waarde van 250.000 k euro, met een looptijd van 15 jaar, aan een vaste rentevoet van 3,435% met jaarlijkse kapitaalaflossingen en intrestbetalingen.

Verder hebben de OV's in 2022 een herstructurering van bestaande leningen doorgevoerd waarvoor het (IFRS 9) principe van 'loan modification' werd toegepast.

De OV's hadden verscheidene leningen lopen bij een bank voor een bedrag van 267,0 miljoen euro. De gewogen gemiddelde rentevoet bedroeg 3,33% (hoogste 4,764% en laagste 1,567%) en de gemiddelde looptijd tot vervaldag was nog 7 jaar (waarbij de langste looptijden nog tot 2036 liepen). Deze leningen werden geherstructureerd tot één lening per OV met een rentevoet van 3,02%, semestriële aflossingen en een looptijd van 10 jaar. Hierdoor werd de gemiddelde financieringskost verbeterd en door het verlengen van de looptijd werd de intrestlast evenrediger gespreid.

Leningen op korte termijn

De leningen op korte termijn bevatten het gedeelte van de leningen op lange termijn die binnen het jaar terugbetaalbaar zijn (203.083 k euro op einde 2023; 958.004 k euro op einde 2022) en de leningen opgenomen bij financiële instellingen en derde partijen zoals hieronder opgenomen:

(In duizenden EUR)	Vervaldag opnames	Beschikbaar bedrag	Opgenomen bedrag	Niet gebruikt bedrag	Gemiddelde intrestvoet *
Commercial paper	(1)	500.000	425.000	75.000	4,16%
Vaste voorschotten	(2)	300.000	100.000	200.000	4,20%
Fixed loans / Bankschulden	Dagelijks	200.000	0	200.000	Nvt
Fixed loans	Nvt	25.000	0	25.000	Nvt
Lening van derden	Nvt	10.500	10.500	0	3,00%
Totaal op 31 december 2023		1.035.500	535.500	500.000	
Commercial paper	(1)	500.000	300.000	200.000	0,25%
Vaste voorschotten	Nvt	200.000	0	200.000	Nvt
Fixed loans / Bankschulden	Dagelijks	200.000	12	199.988	9,01%
Fixed loans	Nvt	25.000	0	25.000	Nvt
Lening van derden	Nvt	19.500	19.500	0	0,84%
Totaal op 31 december 2022		944.500	319.512	624.988	

*De gemiddelde intrestvoet van de opgenomen bedragen op het einde van de periode

(1) Op 31 december 2023: vervaldagen tussen 4 januari 2024 en 12 februari 2024; op 31 december 2022: vervaldagen tussen 30 januari 2023 en 28 februari 2023

(2) Vervaldag op 4 januari 2024

Nvt: Niet van toepassing

Fluvius System Operator kan alle leningen op korte termijn, behalve de lening van derden opnemen in naam van de opdrachthoudende verenigingen. Voor de bankschulden (op 31 december 2023 geen straightloan contract en debetstand op de zichtrekeningen) is er geen borgstelling. Voor de

overige leningen op korte termijn stellen de opdrachthoudende verenigingen zich garant voor hun aandeel in het kapitaal van Fluvius System Operator, en ze treden solidair op als mededebiteur.

IBOR hervorming

Een fundamentele hervorming van de belangrijkste rentebenchmarks dient te worden doorgevoerd, waarbij sommige interbank offered rates (IBOR's) worden vervangen door alternatieve bijna risicovrije tarieven.

De Groep heeft financiële instrumenten die zullen worden hervormd naar aanleiding van dit wereldwijde initiatief. De belangrijkste IBOR in gebruik bij de Groep op de verslagdatum is de EURIBOR (Euro Interbank Offered Rate). Daarnaast wordt ook gebruik gemaakt van de Eonia. De alternatieve referentierente voor de Eonia is gekend en wordt de €STER. Voor de Euribor heeft de beheerder ervan, het European Money Markets Institute (EMMI), in 2019 een transitie ingezet naar een nieuwe methodologie voor de berekening van Euribor. Sinds eind 2019 wordt de Euribor op een nieuwe hybride methodologie berekend op basis van een combinatie van transacties in de markt en quotes van banken. De beheerder is van mening dat met de nieuwe berekening van Euribor de onderliggende rente niet verandert. Sinds 2 juli 2019 heeft de EMMI een vergunning gekregen van de Belgische toezichthouder. Het verkrijgen van deze vergunning bevestigt dat het EMMI voldoet aan de vereisten van de Europese Benchmarkverordening en ook is opgenomen in het Europese register van ESMA (European Securities and Markets Authority), waardoor de benchmark ook na 1 januari 2020 kan worden gebruikt. Het is dus de bedoeling dat EURIBOR vooralsnog gehandhaafd blijft. De 'Working Group on Euro Risk-Free Rates' onderzoekt momenteel geschikte terugvalopties die zijn gebaseerd op €STR voor het geval EURIBOR voorgoed ophoudt te bestaan of niet langer representatief is. De banken volgen eveneens de ontwikkelingen in de markt en zullen hun klanten indien nodig hier tijdig over informeren. De Autoriteit Financiële Markten houdt toezicht op de implementatie van de EU Benchmarkverordening door de banken.

Evaluatie van de omzetting

Er is geen contract meer dat gerelateerd is aan de Eonia. Eén contract is gerelateerd aan de referentierentevoeten €STER en meerdere andere contracten zijn gerelateerd aan de Euribor.

Aangezien er momenteel nog geen concrete beslissing bestaat om de Euribor niet meer te gebruiken, wordt het risico dat contracten zouden omgezet of stopgezet worden zeer laag geacht in de periode tot 2024. Na 2024 gaat het momenteel om de kortetermijnleningen (het Commercial Paper-programma, het straightloan contract) en de gewapte bankleningen.

Hieronder het overzicht van de leningen op lange en korte termijn op 31 december 2023 en 31 december 2022 die na 2024 nog lopen en Euribor gerelateerd zijn.

(In duizenden EUR)	31	31	Uitgifte	intrestvoet	
	december	december		%	Eindvervaldatum
	2023	2022			
Banklening - met derivatenstructuur	55.322	72.199	250.000	4,18	2026
Banklening - met derivatenstructuur	55.541	69.427	250.000	3,55	2027
Banklening - met derivatenstructuur	38.074	41.003	74.000	2,84	2036
Banklening - met derivatenstructuur	27.125	30.625	70.000	3,31	2031
Totaal	176.063	213.253	644.000		

Het lange termijn gedeelte van deze leningen op 31 december 2023 bedraagt 138.090 k euro (31 december 2022: 176.063 k euro).

24 Voorzieningen voor personeelsbeloningen

Toegezegde-bijdragenregelingen

Het uitvoerend personeel aangeworven vanaf 1 januari 2002 en het kaderpersoneel aangeworven vanaf 1 mei 1999 genieten van toegezegde-bijdragenregelingen: deze regelingen voorzien in een kapitaal bij pensionering voortvloeiend uit de betaalde bijdragen en de rendementen toegekend door de pensioeninstellingen, alsook een kapitaal en wezenrente bij overlijden voor pensionering. De financiering gebeurt door werknemersbijdragen en werkgeversbijdragen, die gestort worden aan pensioenfondsen (O.F.P. Enerbel en O.F.P. Powerbel) en groepsverzekeringen.

De activa van de pensioenfondsen worden beheerd door fondsen Esperides, uitgegeven in Luxemburg met vier verschillende risicoprofielen (laag risico, medium risico, hoog risico en dynamische allocatie (dynamic asset allocation)). Het risiconiveau moet ook rekening houden met de leeftijd van de leden. Dit is de reden waarom de trustees van Powerbel aan haar leden een nieuwe optie voor het beheer van hun activa hebben voorgesteld (2015). Deze optie 'Life-Cycle' houdt rekening met een evolutie van het risico van 'Groei' naar meer 'Defensief' gedurende de carrière van de personeelsleden. Elk jaar heeft de deelnemer de mogelijkheid om zijn beleggingsstrategie te wijzigen, voor de toekomstige toelagen van de werkgever of voor het geheel van de opgebouwde sommen op zijn rekening.

Voor het O.F.P. Enerbel wordt vanaf 2018 het patronale gedeelte berekend volgens de PUC-methode met projectie van de toekomstige premies. Het gedeelte van de werknemer wordt nog steeds via de PUC-methode zonder projectie van de toekomstige premies geëvalueerd gezien de werknemerspremies niet afhankelijk zijn van de anciënniteit.

De rendementswaarborg is variabel en jaarlijks te aligneren op basis van 85% van het gemiddeld rendement over de laatste 24 maanden van de lineaire obligaties van de Belgische Staat (OLO's) met een duurtijd van tien jaar (minstens 1,75% en maximaal 3,75%).

De gebruikte rendementswaarborg bedraagt vanaf 2016 1,75% en wordt toegepast volgens de verticale methode voor alle betaalde premies aan de pensioenfondsen en in de verzekeringsonderneming (producten Tak 21 met rendementsgarantie).

De pensioenfondsen zijn niet onderworpen aan de Solvency II reglementering van de verzekeringsmaatschappijen en kunnen betere verwachte rendementen behalen bij diversificatie van de beleggingen. Hierdoor werden in 2016, voor de actieve kaderleden die hiervoor opteerden, de reserves en een compensatie van de groepsverzekering overgedragen naar een pensioenfonds O.F.P. Powerbel/O.F.P. Enerbel in een vorm van een toegezegde-bijdragenregeling (cash-balance plan) met een gewaarborgd rendement van 3,25%.

In 2018 kregen kaderleden de keuze om over te stappen van het pensioenfonds Powerbel naar een Cash Balance Plan Powerbel New. Voor het pensioenkapitaal leven geldt een systeem "Cash Balance", dit wil zeggen dat enerzijds de formule in het reglement de patronale premies bepaalt en anderzijds het rendement van 3,25% is vastgelegd. Er worden geen persoonlijke bijdragen voorzien. Voor de voordelen bij overlijden en invaliditeit geldt een "te bereiken doel" ('defined benefit') systeem. Dit wil zeggen dat een formule de verschillende voordelen bepaalt. De te betalen bijdragen worden aan dit doel aangepast.

Op 1 april 2019 werd het voltallige contractueel personeel van de ex-Infrac OV's/DNB's en van ex-Integan overgenomen door Fluvius System Operator. De bedienden van ex-Infrac en ex-Integan behouden hun vaste bijdrage regeling bij Ethias. De personeelsverplichtingen voor de kaderleden van ex-Infrac die overgestapt zijn naar het Fluvius SO statuut en de kaderleden van ex-Integan werden opgenomen in de bestaande structuur Cash Balance Plan Powerbel New. De kaderleden die niet overgestapt zijn naar het Fluvius SO statuut, behouden hun vaste bijdrage regeling bij Ethias. De kaderleden van ex-Infrac zullen elk jaar de optie krijgen om over te stappen naar het

Fluvius SO statuut. In dat geval zullen zij aangesloten worden aan het Cash Balance Plan Powerbel New plan. Bedienden die in de toekomst promotie maken tot kaderlid, zullen eveneens aangesloten worden aan het Cash Balance Plan Powerbel New Plan.

Het vaste bijdrage plan bij Ethias wordt horizontaal beheerd waardoor op de premies vanaf 2016 een rendementsgarantie van 1,75% wordt toegepast en voor de premies vóór 2016 een rendementsgarantie van 3,25%. De evaluatie van het plan gebeurt volgens de PUC-methode maar zonder projectie van de toekomstige premies.

Toegezegd-pensioenregelingen

De collectieve arbeidsovereenkomst van 2 mei 1952 voorzag een bijkomend pensioen gelijk aan 75% van het laatste jaarinkomen na aftrek van het paritair wettelijk pensioen na een volledige loopbaan, alsook een overlevingspensioen en wezenrente. Deze toegezegd-pensioenregeling is door de werkgever volledig gefinancierd (behalve voor personeelsleden die voor 2007 met pensioen zijn gegaan) en de pensioenen werden rechtstreeks door de werkgever aan de begunstigden uitgekeerd.

De meerderheid van het uitvoerend personeel aangeworven vóór 1 januari 2002 en het kaderpersoneel aangeworven vóór 1 mei 1999 genieten van toegezegd-pensioenregelingen die voorzien in de uitkering van een kapitaal bij pensionering, en een kapitaal en wezenrente bij overlijden voor pensionering. Die voordelen worden berekend rekening houdend met het laatste jaarinkomen en de diensttijd. De financiering gebeurt door werknemersbijdragen en werkgeversbijdragen, die gestort worden aan pensioenfondsen (O.F.P. Elgabel en O.F.P. Pensiobel) en groepsverzekeringen.

Als gevolg van veranderingen aan de pensioenregelingen in België kregen leden van het pensioenplan Pensiobel de mogelijkheid om vanaf 1 januari 2015 over te stappen naar het plan toegezegd-bijdragenregeling Powerbel. De in het verleden opgebouwde en verbeterde verworven rechten (in Pensiobel) worden gekapitaliseerd aan marktconforme rendementen maar met een minimaal rendement gelijk aan 3,25% (het gegarandeerd rendement in een Cash Balance Best-Of Plan is het maximum tussen 3,25% en het gemiddelde rendement van het fonds).

In 2020 werd na sectorale onderhandelingen een gedeeltelijk akkoord bereikt over een “vernieuwd” pensioenplan - het Masterplan. Op 1 oktober 2020 werden de voorwaarden van het Masterplan vastgelegd in een cao: wijzigingen werden aangebracht aan het te bereiken doel-plan Elgabel voor de gebaremiseerde bedienden met oude arbeidsvoorwaarden per 1 januari 2022; het solidariteitsfonds binnen het O.F.P. Elgabel werd opgeheven en opgenomen in het O.F.P. Elgabel per 1 januari 2022; de mogelijkheid werd opgenomen om eventuele surplusen van het O.F.P. Elgabel, onder bepaalde voorwaarden, te transfereren naar een ander pensioenvehikel en er werden eveneens verbeteringen aangebracht aan het vaste bijdrage plan-Enerbel.

Voor het in 2018 overgenomen vastbenoemd personeel (ex-Infrax) bestaan eveneens toegezegd-pensioenregelingen die per OV verschillend zijn. De OV's zijn toegetreden tot het 'Gesolidariseerd Pensioenfonds' dat sinds 2017 wordt beheerd door de Federale Pensioendienst. Deze toetreding had tot gevolg dat een belangrijk deel van lopende en toekomstige wettelijke pensioenverplichtingen werd overgenomen door dit gesolidariseerd pensioenfonds. Als tegenprestatie is er de verplichting om pensioenbijdragen aan dit fonds te betalen op basis van de loonmassa van het vastbenoemd personeel, de zogenaamde basisbijdragen en eventuele aanvullende pensioenbijdragen voor individuele responsabilisering indien het bedrag van de pensioenbetalingen ten laste van het gesolidariseerd fonds hoger is dan het bedrag van de basisbijdragen.

De overgenomen OV's hebben voor de financiering en de betaling van de bijdragen verschuldigd aan de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid, elk afzonderlijk een verzekering afgesloten waarbij deze laatste de betaling van de pensioenbijdragen (basisbijdragen en responsabiliseringsbijdragen)

verzekert en het beheer en de betalingen uitvoert van de pensioenen ten laste van het Gesolidariseerde Pensioenfonds. Door de toetreding wordt het basispensioen gesolidariseerd over talrijke openbare besturen. De lopende pensioenen worden grotendeels overgenomen door de RSZ en de nieuwe pensioenen zijn sowieso ten laste van de RSZ. De te betalen patronale bijdragen volgen de basisbijdragen bepaald door de RSZ, aangevuld met een responsabiliseringsbijdrage. De bestaande reserves in de eigen pensioenfondsen blijven eigendom van de OV en zullen worden aangewend om de verwachte stijging van de basisbijdrage en de responsabiliseringsbijdrage mee te financieren.

Deze bijdragenverzekering heeft tot doel de basispensioenbijdragen en de aanvullende pensioenbijdragen voor individuele responsabilisering te verzekeren. Via de opbouw van reserves beogen de OV's dat deze reserves moeten toelaten de responsabiliseringsbijdrage te betalen en deze reserves, vanaf het moment dat er geen vastbenoemd personeel meer is, zijn gelijk aan de op dat moment lopende en toekomstige pensioenverplichtingen van de OV's ten laste van het Gesolidariseerd Pensioenfonds.

De waardering van deze plannen werd opgenomen op basis van de verdisconteerde waarde van alle toekomstige responsabiliseringsbijdragen rekening houdend met de huidige pensioenen, de toekomstige pensioenen op basis van de opgebouwde rechten op overnamedatum en geprojecteerde wedden op pensioendatum.

Voor de niet door het Gesolidariseerd Pensioenfonds overgenomen pensioenverplichtingen werden deze verplichtingen ondergebracht in een groepsverzekering, eerste pijler genoemd. Deze verzekert de oudste wettelijke pensioenen die niet door het Gesolidariseerd Pensioenfonds werden overgenomen op het moment van de toetreding, en het pensioencomplement dat het verschil betreft tussen het bedrag van de nieuwe pensioenen geopend vanaf toetreding en dat dus ten laste van dit fonds valt (wettelijke berekening) en het bedrag van het pensioen berekend volgens het destijds toepasselijke statuut van de vastbenoemde personeelsleden.

Naargelang de OV werden vanaf 2015 of 2016 deze laatste pensioenverplichtingen ten overstaan van de actieven overgeheveld naar een aanvullende pensioenverplichting (ook wel tweede pijler genoemd). De toezegging omvat een te bereiken doel regeling uitgedrukt in rente en is per OV verschillend ingevolge de destijds verschillende pensioenstatuten.

Op 1 maart 2019 werd het vastbenoemd personeelsbestand van ex-Integan overgenomen door één van de ex-Infrac OV's waardoor de pensioenregelingen van deze OV eveneens van toepassing werden voor deze personeelsleden. In 2020 werden voor deze personeelsgroep verbeterde pensioenregelingen uitgewerkt.

Op 1 april 2019 werd het voltallig vastbenoemd personeel overgedragen van de ex-Infrac DNB's/OV's naar Fluvius OV.

De Groep verstrekt eveneens **vergoedingen** toegekend **na uitdiensttreding**, zoals een tussenkomst in de gezondheidszorgen en korting op de gas- en elektriciteitsrekening.

De **andere personeelsbeloningen op lange termijn** bevatten de afscheids- en jubileumpremies en opgespaard verlof of overuren.

De huidige toegezegd-pensioenregelingen worden gefinancierd via pensioenfondsen waar de aan specifieke plannen toegewezen activa worden geïdentificeerd. De Belgische wetgeving en de pensioenregulering stipuleren dat de toegewezen activa uitsluitend dienen tot financiering van de relevante voordelen. Dit resulteerde in de bepaling van een **actiefplafond**. De bepaling van dit plafond houdt rekening met de totale geprojecteerde betaalbare voordelen in lijn met de regels van de pensioenplannen en gebruik makend van de veronderstellingen gelinkt aan het plan.

Restitutierecht

Het Energiedecreet van 2015 bepaalt en de huidige tariefmethodologie bevestigt dat de gestrande kosten die bestaan uit de lasten voor het niet-gekapitaliseerde aanvullend pensioen of het pensioen van de publieke sector in aanmerking komen voor opname in de tarieven. Aangezien het vrijwel zeker is dat deze zullen worden gedragen door derde partijen werd hiervoor een restitutierecht op voorzieningen voor personeelsbeloningen opgenomen als een actief.

De restitutierechten worden bijgevolg opgenomen aan dezelfde waarde als de desbetreffende opgenomen voorzieningen voor personeelsbeloningen (i.e. reële waarde). De aanpassingen in de periode als gevolg van veranderingen in de veronderstellingen of ervaringsaanpassingen worden alle opgenomen als niet-gerealiseerde resultaten alsook deze aanpassingen voor de restitutierechten.

De restitutierechten bedragen in totaal 141.291 k euro op eind december 2023 (2022: 15.461 k euro).

Actuariële risico's

De verschillende personeelsverplichtingen stellen de Groep bloot aan verschillende actuariële risico's:

Beleggingsrisico

De contante waarde van de toegezegd-pensioenregelingen is berekend aan de hand van een disconteringsvoet waarvan de opbrengst is afgestemd met deze van hoogwaardige bedrijfsobligaties. Indien het rendement op de fondsbelegging lager ligt dan deze disconteringsvoet, dan zal er een tekort ontstaan. De pensioenplannen beleggen momenteel in relatief evenwichtige investeringen. Het detail werd opgenomen in de tabel 'Indeling van de fondsbeleggingen op de balansdatum'.

Door het langetermijnkarakter van de verplichtingen acht de Raad van Bestuur van de pensioenfondsen het passend dat een redelijk deel van de fondsbeleggingen wordt geïnvesteerd in aandelen om het verwacht rendement op de fondsen te behalen.

Renterisico

Een daling van de rente op obligaties zal een stijging van de verplichting tot gevolg hebben. Dit zal echter gedeeltelijk gecompenseerd worden door een stijging van het rendement op de fondsbeleggingen van het plan.

Levensverwachting

De contante waarde van de toegezegd-pensioenregelingen wordt berekend rekening houdend met de beste schatting van de levensverwachting van de deelnemers aan het plan zowel tijdens als na hun tewerkstelling. Een toename van de levensverwachting van de deelnemers aan het plan zal een toename van de verplichting tot gevolg hebben.

De prospectieve sterftetafels werden gebruikt waarmee de verbeteringen van de levensverwachtingen in de toekomst kunnen worden weergegeven, zoals gedefinieerd in de IAS 19 standaard.

Loonsverhogingen

De contante waarde van de toegezegd-pensioenregelingen wordt berekend op basis van de toekomstige lonen van de deelnemers aan het plan. Een loonsverhoging van de deelnemers zal een toename van de verplichting tot gevolg hebben.

De voornaamste actuariële veronderstellingen die werden gebruikt op de balansdatum bij de bepaling van de voorzieningen voor pensioenregelingen en andere vergoedingen werden hieronder samengevat.

Afhankelijk van het statuut van de personeelsleden (oud, nieuw of statutair) verschillen de pensioenplannen en de gerelateerde disconteringsvoeten evenals de verwachte salarisstijgingen en het personeelsverloop.

	2023	2022
Disconteringsvoet - pensioenen DB, cash balance, andere premies	3,06%	3,64%
Disconteringsvoet - pensioenen DC, gezondheidszorgen, tarifaire voordelen, verlof	3,25%	3,75%
Disconteringsvoet - andere	3,06%	3,64%
Verwachte gemiddelde salarisstijging (zonder inflatie) - oud*	0,45%, 0,67%, 1,04%	0,40%, 0,70%, 1,22%
Verwachte gemiddelde salarisstijging (zonder inflatie) – nieuw**	2,02%, 2,42%	2,08%, 2,35%
Verwachte gemiddelde salarisstijging (zonder inflatie) -bijkomend- contractueel	0,00%	0,40%
Verwachte gemiddelde salarisstijging (zonder inflatie) - bijkomend - statutair	1,04%	1,62%
Verwachte inflatie	2,10%	1,90%
Verwachte stijging van de ziektekosten (inclusief inflatie)	3,10%	2,90%
Verwachte stijging van de tariefvoordelen	2,10%	1,90%
Gemiddeld verwachte pensioenleeftijd	63	63
Sterftetafels	IA BE Prospective Tables	IA BE Prospective Tables
Personeelsverloop - oud*	0,41%, 0,40%	0,45%, 0,35%
Personeelsverloop - nieuw**	1,73%, 3,91%	1,78%, 3,07%
Personeelsverloop - statutair	0,00%	0,00%
Levensverwachting uitgedrukt in jaren van een gepensioneerde op 65 jaar:		
- Man	20	20
- Vrouw	24	24
Voor een 65-jarige binnen 20 jaar:		
- Man	22	20
- Vrouw	26	24

* Oud: heeft betrekking op uitvoerend personeel aangeworven vóór 1 januari 2002 en het kaderpersoneel aangeworven vóór 1 mei 1999

** Nieuw: heeft betrekking op uitvoerend personeel aangeworven na 1 januari 2002 en het kaderpersoneel aangeworven na 1 mei 1999

Boekhoudkundige verwerking

De hieronder opgenomen toelichtingen bevatten voor 2023 en 2022 de provisie voor personeelsverplichtingen volgens IAS19. De beweging in de 'Voorzieningen voor personeelsbeloningen' in 2023 is voornamelijk het gevolg van stijgende inflatie, gedaalde disconteringsvoet en ervaringsaanpassingen.

Verder werd een bedrag van 141.291 k euro op eind 2023 (2022: 15.461 k euro) op de balanspost '**Restitutierecht**' opgenomen aangezien het kan gerecupereerd worden via de toekomstige tarieven.

Bedragen opgenomen in het overzicht van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten

(In duizenden EUR)	2023	2022
Aan het dienstjaar toegerekende kosten - belastingen inbegrepen	-50.969	-66.596
Rentekosten	-63.847	-21.856
Rentebaten - exclusief rentebaten op actiefplafond	48.020	12.927
Kosten van verstreken diensttijd	-1.844	-5.318
Actuariële winsten (verliezen) onmiddellijk opgenomen in winst- en verliesrekening	-16.685	9.089
Kosten van toegezegd-pensioenregelingen opgenomen in winst of verlies	-85.325	-71.755
Actuariële (winsten) verliezen op brutoverplichtingen:		
veranderingen in financiële veronderstellingen	107.675	-688.237
veranderingen in demografische veronderstellingen	7.199	1.632
veranderingen in ervaringsaanpassingen	65.731	225.354
Actuariële (winsten) verliezen op fondsbeleggingen	-19.681	184.600
Veranderingen in minimum financieringsvereisten/actiefplafond	-7.386	-1.463
Kosten opgenomen als niet-gerealiseerde resultaten	153.538	-278.114

Bedragen opgenomen in de balans

(In duizenden EUR)	Contante waarde van de brutoverplichting	Reële waarde van de fondsbeleggingen	Totaal
Pensioenen - gefinancierd	1.449.959	-1.396.093	53.866
Pensioenen - niet gefinancierd	72.432	0	72.432
Gezondheidszorgen en tarifaire voordelen - niet gefinancierd	150.989	0	150.989
Andere langetermijnpersoneelsbeloningen - gefinancierd	21.566	-23.822	-2.256
Andere langetermijnpersoneelsbeloningen - niet gefinancierd	130.771	0	130.771
Effect van minimum financieringsvereisten/actiefplafond	0	28.826	28.826
Totaal toegezegd-pensioenregeling en andere langetermijnpersoneelsbeloningen op 31 december 2023	1.825.717	-1.391.089	434.628
Pensioenen - gefinancierd	1.268.065	-1.337.194	-69.129
Pensioenen - niet gefinancierd	71.554	0	71.554
Gezondheidszorgen en tarifaire voordelen - niet gefinancierd	143.334	0	143.334
Andere langetermijnpersoneelsbeloningen - gefinancierd	20.612	-25.057	-4.445
Andere langetermijnpersoneelsbeloningen - niet gefinancierd	114.122	0	114.122
Effect van minimum financieringsvereisten/actiefplafond	0	34.941	34.941
Totaal toegezegd-pensioenregeling en andere langetermijnpersoneelsbeloningen op 31 december 2022	1.617.687	-1.327.310	290.377

Wijziging in de contante waarde van de brutoverplichting

(In duizenden EUR)	2023	2022
Totaal op 1 januari	-1.617.687	-2.082.573
Actuariële winsten (verliezen) - financiële veronderstellingen	-112.594	724.693
Actuariële winsten (verliezen) - demografische veronderstellingen	-5.444	-1.152
Actuariële winsten (verliezen) - ervaringsaanpassingen	-79.251	-253.203
Aan het dienstjaar toegerekende kosten & belastingen inbegrepen	-50.969	-66.596
Bijdragen door deelnemers	-2.160	-2.088
Rentekosten	-63.847	-21.856
Betaalde beloningen & belastingen inbegrepen	108.079	90.406
Pensioenkosten van verstreken diensttijd	-1.844	-5.318
Totaal op 31 december voor belastingen op niet-gefinancierde verplichtingen	-1.825.717	-1.617.687
Belastingen op niet-gefinancierde verplichtingen	0	0
Totaal op 31 december	-1.825.717	-1.617.687

Wijziging van de reële waarde van de fondsbeleggingen

(In duizenden EUR)	2023	2022
Totaal op 1 januari	1.362.251	1.559.377
Actuariële winsten (verliezen) - aanpassing aan fondsbeleggingen op 1 januari	-23.878	-2.101
Rendement uit fondsbeleggingen (exclusief rentebaten)	43.559	-182.499
Rentebaten	49.292	13.097
Bijdragen door werkgever & belastingen inbegrepen	63.898	36.317
Bijdragen door deelnemers	2.160	2.088
Betaalde beloningen & belastingen inbegrepen	-77.367	-64.029
Totaal op 31 december	1.419.915	1.362.251
Niet-recupereerbaar overschot (effect van actiefplafond)	-28.826	-34.941
Totaal op 31 december	1.391.089	1.327.310

Wijzigingen in het actiefplafond

(In duizenden EUR)	2023	2022
Totaal op 1 januari	34.941	36.234
Rentebaten	1.271	170
Wijzigingen aan actiefplafond	-7.386	-1.463
Totaal op 31 december	28.826	34.941

Wijzigingen in niet-gerealiseerde resultaten

(In duizenden EUR)	2023	2022
Totaal op 1 januari	-165.091	113.023
Niet-gerealiseerde verliezen (winsten)	153.538	-278.114
Totaal op 31 december	-11.553	-165.091

Indeling van de fondsbeleggingen op de balansdatum

De indeling van de fondsbeleggingen met betrekking tot pensioenregelingen in functie van de belangrijkste categorie van activa op eind 2023

Categorie	Elgabel %	Pensiobel %	Verzeke- ringson- dernemin- gen %	Powerbel en Enerbel %	Andere %	Totaal %
Beursgenoteerde beleggingen	94,52	93,73	100,00	90,87	88,76	91,07
Aandelen (Eurozone)	11,23	7,44	0,00	9,71	14,35	12,21
Aandelen (Buiten eurozone)	23,37	20,26	0,00	18,88	12,40	16,80
Staatsobligaties (Eurozone)	0,00	0,00	50,00	6,71	30,36	16,56
Andere obligaties (Eurozone)	25,60	28,90	50,00	24,67	21,86	24,01
Andere obligaties (Buiten eurozone)	34,33	37,14	0,00	30,90	9,80	21,50
Niet-beursgenoteerde beleggingen	5,48	6,27	0,00	9,13	11,24	8,93
Onroerende goederen	2,26	1,46	0,00	2,77	1,48	1,85
Liquide middelen	2,52	2,58	0,00	2,62	6,04	4,31
Andere	0,70	2,23	0,00	3,74	3,72	2,77
Totaal (in %)	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00
Totaal (in duizenden EUR)	373.633	128.601	7.425	190.189	720.067	1.419.915

De indeling van de fondsbeleggingen met betrekking tot pensioenregelingen in functie van de belangrijkste categorie van activa op eind 2022

Categorie	Elgabel %	Pensiobel %	Verzeke- ringson- dernemin- gen %	Powerbel en Enerbel %	Andere %	Totaal %
Beursgenoteerde beleggingen	92,19	92,45	85,19	92,39	89,11	90,62
Aandelen (Eurozone)	14,68	14,48	5,17	12,70	17,31	15,69
Aandelen (Buiten eurozone)	19,19	13,44	0,00	17,15	13,12	15,19
Staatsobligaties (Eurozone)	0,00	0,00	15,52	6,55	30,81	16,47
Andere obligaties (Eurozone)	24,55	27,83	60,37	24,86	20,18	22,90
Andere obligaties (Buiten eurozone)	33,77	36,40	4,13	31,13	7,69	20,37
Niet-beursgenoteerde beleggingen	7,81	7,85	14,81	7,61	10,89	9,38
Onroerende goederen	2,04	1,29	0,83	2,16	4,52	3,23
Liquide middelen	5,34	4,44	4,31	4,94	6,37	5,71
Andere	0,42	2,13	9,67	0,51	0,00	0,44
Totaal (in %)	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00
Totaal (in duizenden EUR)	357.127	137.859	7.056	171.988	688.223	1.362.251

Detail van de toegezegd-pensioenregeling per type deelnemer en per soort voordeel

(In duizenden EUR)	2023	2022
Detail van de toegezegd-pensioenregeling per type deelnemer	-1.825.717	-1.617.686
Actieve deelnemers	-1.436.961	-1.322.687
Niet-actieve deelnemers met uitgestelde voordelen	-111.209	-107.824
Gepensioneerden en begunstigden	-277.547	-187.176
Detail van de toegezegd-pensioenregeling per voordeel	-1.825.717	-1.617.687
Pensioenen	-1.543.957	-1.360.231
Andere vergoedingen (gezondheidszorg en tarifaire voordelen)	-150.989	-143.334
Afscheids- en jubileumpremies	-130.771	-114.122

Om de schattingsonzekerheden toe te lichten is hieronder het effect van de **gevoeligheidsanalyse** op de voorziening voor personeelsbeloningen opgenomen:

(In duizenden EUR)	Effect: stijging (-) / daling (+)
Disconteringsvoet (+0,25%)	47.524
Inflatie (+0,25%)	-49.799
Salarisstijging (+0,10%)	-6.024
Ziektekosten (+0,10%)	-148
Tariefvoordelen (+0,50%)	-3.090
Personeelsverloop (+0,50%)	12.897
Levensverwachting gepensioneerden (+1 jaar)	-32.683

De jaarlijkse balans van de toegezegd-pensioenregelingen wordt door de Groep gefinancierd door een bijdrage, uitgedrukt als een percentage van het totale salaris. Dit percentage wordt gedefinieerd door de geaggregeerde kostmethode en wordt jaarlijks herzien. Deze methode van financiering bestaat erin dat toekomstige kosten worden opgenomen over de resterende looptijd van het plan. De kosten worden geraamd op verwachte basis (salarisgroei en de inflatie in aanmerking genomen).

De veronderstellingen met betrekking tot salarisverhoging, inflatie, personeelsverloop en sterfte worden gedefinieerd op basis van historische statistieken van de Groep. De gebruikte sterftetafels zijn degene die overeenkomen met de waargenomen ervaring binnen de pensioenfondsen. De disconteringsvoet werd afgestemd op de investeringsstrategie van de ondernemingen.

Deze veronderstellingen worden herzien op een regelmatige basis.

Specifieke gebeurtenissen (zoals wijziging van het plan, verandering van veronderstellingen, een te korte indekkingsperiode...) kunnen uiteindelijk leiden tot bijkomende stortingen door de Groep.

De gemiddelde duur van de toegezegd-pensioenregelingen op 31 december 2023 bedraagt 11 jaar (2022: 14 jaar) en voor de toegezegde-bijdragenregelingen op 31 december 2023 15 jaar (2022: 18 jaar).

De Groep schat dat in 2024 minimaal een bedrag van 30.351 k euro zal worden bijgedragen aan toegezegd-pensioenregelingen en 12.931 k euro aan toegezegde-bijdrageregelingen.

25 Afgeleide financiële instrumenten

De Groep heeft renteswaps aangegaan om de variabele rente op de lange termijn leningen om te zetten naar een vaste rente en heeft forward renteswaps afgesloten.

De afgeleide financiële instrumenten bedragen 2.354 k euro op 31 december 2023 en 2.076 k euro op 31 december 2022, een stijging van 278 k euro.

Op 31 december 2022 bedragen de op het actief opgenomen afgeleide financiële instrumenten 1.890 k euro.

De reële waarde van afgeleide financiële instrumenten afgesloten ter afdekking van het renterisico werd berekend op basis van verdisconteerde verwachte toekomstige kasstromen rekening houdend met actuele termijenkoersen en rentecurves over de resterende looptijd van het instrument. De evoluties in de reële waarde werden verwerkt via de winst- en verliesrekening (Zie toelichting 'Financiële resultaten').

Overzicht van de afgeleide financiële instrumenten

- Een Linear Constant Maturity Swap in het kader van een lening van € 200 miljoen op 20 jaar opgenomen in december 2004, trad in werking in december 2009.
- Een Bonus Range Accrual in het kader van een lening van € 250 miljoen op 20 jaar opgenomen in december 2006, trad in werking in december 2011.
- Een Varifix, in het kader van een lening van € 250 miljoen op 20 jaar opgenomen in december 2007, werd afgesloten in oktober 2010.
- Een forward fixing IRS swap werd afgesloten in juli 2013 in het kader van een nog op te nemen lening in december 2013 voor een bedrag van € 150 miljoen op 10 jaar.**

De van ex-Infracx overgenomen afgeleide instrumenten zijn als volgt:

- Een Interest rate swap in het kader van een lening van € 40 miljoen op 10 jaar opgenomen in november 2012, trad in werking in november 2012*.
- Een Interest rate swap in het kader van een lening van € 20 miljoen op 10 jaar opgenomen in november 2012, trad in werking in november 2012*.
- Een Interest rate swap in het kader van een lening van € 58,6 miljoen op 20 jaar opgenomen in mei 2013, trad in werking in september 2016.
- Een Interest rate swap in het kader van een lening van € 30 miljoen op 10 jaar opgenomen in november 2012, trad in werking in november 2012*.
- Een Interest rate swap in het kader van een lening van € 10 miljoen op 10 jaar opgenomen in november 2012, trad in werking in november 2012*.
- Een Interest rate swap in het kader van een lening van € 10 miljoen op 10 jaar opgenomen in november 2012, trad in werking in november 2012*.
- Een Interest rate swap in het kader van een lening van € 70 miljoen op 20 jaar opgenomen in september 2011, trad in werking in september 2011.

* Is vervallen in 2022

** Is vervallen in 2023

26 Voorzieningen, andere

(In duizenden EUR)	Sanering	Andere	Totaal
Totaal op 1 januari 2022	7.919	1.321	9.240
Toevoegingen	3.067	0	3.067
Afnames	-1.561	-1.321	-2.882
Totaal op 31 december 2022	9.425	0	9.425
Afnames	-54	0	-54
Totaal op 31 december 2023	9.371	0	9.371

De voorzieningen bevatten de verplichtingen opgenomen voor de **sanering** van de gasfabrieksterreinen en andere vervuilde gronden. De OV's zijn eigenaar van verschillende gasfabrieksterreinen waarop in het verleden bodem- en grondwaterverontreiniging werd veroorzaakt. Op vrijwillige basis werd reeds begonnen met de aanpak van deze verontreiniging en in 2001 werd een raamakkoord met de Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij (OVAM)

afgesloten. Ondertussen is het aantal te saneren terreinen gereduceerd. In een nieuw akkoord met OVAM werd bepaald wat de spreiding in de tijd, het budget, de prioriteitsorde en de uitvoeringsmodaliteiten van de bodemsaneringswerken zijn en desgevallend welke andere maatregelen nodig zullen zijn.

Er werd in 2023 een bedrag van 5.661 k euro (2022: 6.346 k euro) in pand gegeven aan OVAM.

Op bepaalde reeds verkochte terreinen zijn nog saneringsverplichtingen mogelijk voor een bedrag van 710 k euro in 2023 en 710 k euro in 2022 (zie toelichting 'Verplichtingen en onzekerheden').

De stijging van de voorzieningen voor saneringen in 2022 was te wijten aan een toevoeging van de provisie voor een bestaande sanering van een terrein gecompenseerd door de aanwendingen (uitgevoerde saneringen) en concretere elementen waardoor de raming van de saneringskosten kon verminderd worden.

Het Bodemdecreet (artikel 31) verplicht om een oriënterend bodemonderzoek uit te voeren voor nog niet onderzochte gronden met een potentieel historische bodemverontreiniging. Eén van de belangrijke doelstellingen van het bodembeleid is om tegen 2036 de sanering van alle historische bodemverontreiniging te hebben opgestart.

Om de doelstelling van onderzoek en bodemsanering van de gronden met historische bodemverontreiniging tegen 2036 te realiseren, voorziet de wijziging van het decreet in een instrument om ook de nog niet onderzochte risicogronden en de eventuele aanwezige historische bodemverontreiniging in kaart te brengen zodat de bodemkwaliteit van alle gronden met historische risico-activiteiten gekend is.

Daar de doorloofphase van oriënterend bodemonderzoek tot de bodemsaneringswerken tot acht jaar kan duren, is het van belang tegen 2028 de bodemonderzoeken afgerond te hebben.

Om de uitvoering van die oriënterende bodemonderzoeken in de tijd te spreiden, wordt in een wijzigingsdecreet voorzien in een fasering van de onderzoeksplicht, namelijk een uitvoering tegen eind 2023 en begin 2027.

De Groep doet het noodzakelijke om te voldoen aan deze onderzoeksplicht en zal de nodige maatregelen hieromtrent opnemen, indien noodzakelijk.

De Groep verwacht dat de provisie voor de sanering in 2024 maximaal 1.500 k euro zal afnemen, dat in de periode 2025 tot 2027 de grootste werken zullen uitgevoerd worden die op 7.192 k euro geraamd kunnen worden en dat de saneringen tegen 2030 afgerond zullen zijn.

De voorziening '**Andere**' betrof in 2022 hoofdzakelijk de voorziening die betrekking heeft op de personeelsbeloningen. In het kader van het langer werken konden bepaalde toegekende voordelen om vervroegd met pensioen te gaan niet langer opgenomen worden als een voorziening voor personeelsbeloningen. De Groep heeft een "vernieuwd" pensioenplan uitgewerkt om hieraan een oplossing te geven. De implementatie van dit plan heeft gedeeltelijk plaatsgevonden in 2021 en werd afgerond in 2022. Op eind 2022 was geen verdere voorziening nog noodzakelijk.

27 Kapitaalsubsidies

(In duizenden EUR)	2023	2022
Totaal op 1 januari	354.182	336.661
Ontvangen gedurende het jaar	35.523	24.864
Afname via de winst- en verliesrekening	-7.303	-6.840
Verplichtingen in verband met activa aangehouden voor verkoop	0	-503
Totaal op 31 december	382.402	354.182

Kapitaalsubsidies bedragen 382.402 k euro op 31 december 2023 en 354.182 k euro op 31 december 2022, een stijging van 28.220 k euro. Deze stijging is het gevolg van de bijkomende ontvangen kapitaalsubsidies.

In het kader van verschillende in uitvoer te brengen projecten hebben het Vlaamse Gewest en het Vlaamse Energie- en Klimaatagentschap kapitaalsubsidies toegezegd. Deze steunmaatregelen kaderen alle in de projecten 'groene energie' en voor investeringen in rioleringswerken (zie toelichting 'Werken in een gereguleerde omgeving'). Het Vlaamse decreet m.b.t. subsidiëring van werken vermeldt welke kosten in aanmerking komen voor subsidiëring van rioleringswerken. De omvang van de subsidie bedraagt 75% van de gemaakte kosten verbonden aan de aanleg en de verbetering van riolering, en van de daaraan gerelateerde bronmaatregelen voor hemelwater. Door het onzekere karakter van de ontvangst, het tijdstip en de grootte van de subsidie worden deze pas geboekt bij ontvangst van de gelden.

28 Handels- en overige schulden

(In duizenden EUR)	2023	2022
Handelsschulden	313.649	291.492
Btw en andere belastingsschulden	29.884	39.492
Schulden m.b.t. personeelsbeloningen	110.388	107.776
Vooruitbetalingen klanten Soclev en andere	76.376	80.169
Overige kortlopende schulden	247.555	230.920
Totaal	777.852	749.849

Handels- en overige schulden bedragen 777.852 k euro op 31 december 2023 en 749.849 k euro op 31 december 2022, een stijging van 28.003 k euro.

De post handelsschulden stijgt met 22.157 k euro als gevolg van de stijging van voornamelijk de openstaande schulden aan leveranciers (2023: 192.519 k euro; 2022: 175.202 k euro) en van de te ontvangen facturen (2023: 121.130 k euro; 2022: 116.290 k euro).

De te betalen btw en andere belastingsschulden bevatten voornamelijk de te betalen btw (2023: 12.622 k euro; 2022: 11.044 k euro), de ingehouden voorheffing (2023: 15.507 k euro; 2021: 28.103 k euro).

De schulden m.b.t. personeelsbeloningen stijgen (2023: 110.388 k euro; 2022: 107.776k euro) als gevolg van de stijgende inflatie gedurende 2022 en de daardoor grotere openstaande schuld voor vakantiegeld en sociale lasten.

De post vooruitbetalingen klanten Soclev en anderen daalt op eind 2023 met 3.793 k euro tegenover eind 2022 voornamelijk als gevolg van de ontvangen vooruitbetaling op verbruiken.

De overige kortlopende schulden bevatten voornamelijk de toe te rekenen kosten (2023: 138.544 k euro; 2022: 106.496 k euro) waarvan de financiële kosten voor de obligatieleningen (2023: 72.874 k euro; 2022: 47.858 k euro), andere schulden aan de gemeenten (2023: 69.511 k euro; 2022: 64.581 k euro) en de nog te betalen personeelskosten (2023: 126 k euro; 2022: 13.779 k euro).

De termijn en de voorwaarden voor de schulden zijn als volgt:

Voor de handelsschulden bedroeg het leverancierskrediet gemiddeld 30 dagen. De schulden aan de belasting over de toegevoegde waarde en van de bedrijfsvoorheffing werden respectievelijk betaald 20 en 15 dagen na het einde van de maand. Alle schulden worden betaald op de vervaldag.

29 Actuele belastingverplichtingen

(In duizenden EUR)	2023	2022
Belasting op resultaat boekjaar	32.697	87.749
Voorafbetalingen	-12.915	-68.297
Te verrekenen roerende voorheffing	-18.191	-16.833
Belastingverplichting/(vordering) van huidig jaar	1.591	2.619
Belastingverplichting/(vordering)	-22.562	-5.294
Actuele belastingverplichting/(vordering)	-20.971	-2.675

De netto belastingvordering bedraagt 20.971 k euro op eind 2023 en bedraagt 2.675 k euro op eind 2022. Op eind 2023 werd een belastingvordering van 25.601 k euro opgenomen (2022: 8.362 k euro) en een belastingverplichting van 4.630 k euro (2022: 5.687 k euro).

In 2023 werd voor een totaal van 51.370 k euro (2022: 83.010 k euro) aan belastingen betaald.

Financiële instrumenten

30 Financiële instrumenten: risico's en reële waarde

Risico's

Het is de bedoeling van de Groep om alle risico's afzonderlijk te begrijpen alsook hun onderlinge verbanden, en om strategieën te definiëren teneinde de economische impact op de resultaten van de Groep te beheersen. Het auditcomité heeft de verantwoordelijkheid voor het nazicht van de risicoanalyse, het goedkeuren van de aanbevolen risicobeheersingsstrategieën, het doen naleven van de richtlijnen inzake risicobeheer en voor het rapporteren.

Vermogensstructuur

De vermogensstructuur van de Groep bestaat uit het eigen vermogen en de financiële verplichtingen.

Naast de wettelijk (Belgische) vereiste minima voor eigen vermogen die van toepassing zijn, zijn de opdrachthoudende verenigingen binnen de Groep ook onderworpen aan het Decreet over het Lokaal Bestuur.

Dit decreet (van 22 december 2017) bepaalt dat een privaatrechtelijke rechtspersoon onder bepaalde voorwaarden kan deelnemen in het kapitaal van de opdrachthoudende verenigingen.

Het doel van de Groep is om een sterke structuur te behouden en er voor te zorgen dat de Fluvius groep een "goede" credit rating heeft bij de ratingagentschappen.

Aangezien de Groep werkt binnen een gereguleerde omgeving, met een gegarandeerde vergoeding (billijke vergoeding/winst en een gegarandeerd rendement/dividend), is haar risico eerder beperkt.

Gedurende 2023 en 2022 heeft de Groep alle 'verwachte' verplichtingen kunnen inlossen.

De Groep heeft een beroep gedaan op lange en korte termijn financiering ter ondersteuning van het bedrijfskapitaal.

De Groep bewaakt haar solvabiliteit. Onder solvabiliteit wordt verstaan de mate waarin zij in geval van liquidatie kan voldoen aan haar financiële verplichtingen aan de verschaffers van vreemd vermogen.

Kredietrisico

Het kredietrisico omvat het risico dat de ene partij bij een financieel instrument haar verplichtingen niet zal nakomen, waardoor bij de andere partij een financieel verlies kan ontstaan.

De Groep heeft een kredietbeleid waarbij het kredietrisico wordt bewaakt en diversificatie van tegenpartijen noodzakelijk is.

Het maximale kredietrisico is de balanswaarde van elk financieel actief.

Handelsvorderingen

Beweging gecumuleerde waardeverminderingen op handelsvorderingen.

(In duizenden EUR)	2023	2022
Saldo per 1 januari	-171.949	-155.439
Toevoeging waardeverminderingen op vorderingen	-38.999	-24.778
Terugname waardeverminderingen op vorderingen	36.616	8.268
Saldo per einde verslagperiode	-174.332	-171.949

De openstaande vorderingen voor de externe klanten waarvoor geen waardevermindering werd geboekt bedraagt 420.189 k euro op eind 2023. Ze hebben de volgende vervaldagen: 325.575 k euro zijn niet vervallen; 14.217 k euro is vervallen voor meer dan één dag en maximum twee maanden; 36.020 k euro is vervallen voor meer dan twee maanden en minder dan 6 maanden en 44.377 k euro is vervallen voor meer dan zes maanden.

Valutarisico

De Groep is niet wezenlijk blootgesteld aan valutarisico's, aangezien zij bijna geen transacties heeft in andere valuta dan de euro.

Liquiditeitsrisico

Het liquiditeitsrisico houdt het risico in dat de Groep haar financiële verplichtingen niet kan nakomen. De Groep beperkt dit risico door de kasstromen op een continue basis te bewaken en ervoor te zorgen dat er voldoende kredietfaciliteiten aanwezig zijn.

De Groep doet een beroep op verscheidene banken om op korte termijn gelden aan te trekken. In het kader van een thesauriebewijzenprogramma werd commercial paper (thesauriebewijzen) uitgegeven. De thesauriebewijzen en fixed loans (straight loans) kunnen worden opgevraagd met een looptijd van één dag tot twaalf maanden. De fixed loans (straight loans) kunnen worden opgevraagd met een looptijd van één dag of één maand tot twaalf maanden waarbij de minimumlooptijd afhankelijk is van de bank die ontleent. Vaste voorschotten kunnen worden opgevraagd met een looptijd van één week tot twaalf maanden. Alle kortetermijnleningen hebben een vaste intrestvoet gedurende de looptijd behalve de opname van het kassierscontract dat een variabele rentevoet heeft.

Deze fondsen worden voornamelijk opgenomen om een negatief cashpool saldo te financieren (zie toelichting 'Leningen op lange en korte termijn').

De Groep neemt langetermijnleningen op voornamelijk ter financiering van de investeringen in de distributienetten waaronder de uitrol van de digitale meter, de realisatie van de energietransitie, het onderhoud en de sanering van de netten (elektriciteit, gas en ook riolering), de realisatie van warmtenetten, de overname en verledning van het openbaar verlichtingspark, financiering van participaties, om leningen te herfinancieren, intresten te betalen en voor werkkapitaal.

In 2010 heeft de Groep voor het eerst obligatieleningen uitgegeven voor de particuliere belegger in België en het Groothertogdom Luxemburg. Door deze stap konden de financieringsbronnen verder gediversifieerd en verbreed worden zodat een veilige, betrouwbare, efficiënte en innovatieve distributie van energie aan de afnemers verzekerd kon blijven. Om vlot de markt van de institutionele investeerders te kunnen aanspreken werd een kredietrating gevraagd.

Eandis System Operator heeft in oktober 2011 een rating bekomen van 'Moody's Investors Service Ltd.' ("Moody's"). Later werd ook een rating bij 'Creditreform Rating AG' (Creditreform) bekomen. Om de kredietwaardigheid van Fluvius te bepalen werden, gezien de grote verbondenheid met

haar aandeelhouders, de rekeningen van de OV's eveneens in aanmerking genomen. Hierdoor gebeurt de beoordeling voor de ratings op basis van de financiële staten van de 'Fluvius Economische Groep'.

Sinds oktober 2021 is de rating van Fluvius bij **Moody's A3 met stabiele vooruitzichten**. Deze beoordeling vindt haar oorsprong in het feit dat Fluvius in het voorjaar van 2021 maatregelen heeft genomen om de impact van de lagere toegestane inkomsten van de OV's voor de regulatoire periode 2021-2024 te milderen door middel van een wijziging in het dividendbeleid vanaf 2022 en het aanwenden van voorschotten toegestaan door de Vlaamse energieregulator voor de investeringen in digitale meters. Bij de beoordeling van het algemene kredietrisico van Fluvius werd ook rekening gehouden met het feit dat het Vlaams Gewest (Aa3 stabiel vanaf 9 december 2021) een groot belang heeft bij het behoud van een solide financiële draagkracht van de OV's, gezien hun essentiële rol in de Vlaamse economie.

Op 19 september 2022 en 9 augustus 2023 heeft Moody's deze rating **bevestigd**. Moody's heeft ook een ESG (Environmental, Social en Governance/Milieu, Maatschappij en Governance) Credit Impact Score (CIS) toegekend aan Fluvius van 3 (op een schaal van 1 tot 5). De CIS-3 van Fluvius weerspiegelt een matig negatieve blootstelling aan sociale en milieurisico's en een neutraal tot laag risico voor governance. Het effect van die overwegingen op de rating wordt verzacht door het ondersteunend regulatorisch kader van de Groep.

Sinds 16 augustus 2022 hanteert **Creditreform** een kredietrating van '**A**' met **stabiele vooruitzichten**. Deze beslissing is gebaseerd op het gecombineerde effect van de strengere tariefmethodologie 2021-2024 (van de OV's, aandeelhouders van Fluvius System Operator) en een volatiele economische context met snel oplopende inflatie en stijgende rente. Volgens Creditreform zou hierdoor de spanning tussen het toegelaten inkomen en de financieringskosten een negatieve invloed kunnen hebben op de resultaten op korte termijn van de onderneming.

Midden 2023 heeft Fluvius beslist zijn actieve medewerking aan de **ratingprocedure bij Creditreform stop te zetten**. Vanaf die datum is alle ratinginformatie die Creditreform publiceert dan ook op een niet-gesolliciteerde basis.

Sinds 2011 had Fluvius System Operator – via Eandis System Operator – een 5.000.000 k euro **EMTN-programma** lopen voor de uitgifte van obligaties tot 2021. Van dit programma was op eind 2019 voor een bedrag van 2.980.500 k euro of 59,61% aan obligatieleningen uitgegeven. Sinds eind 2014 vonden geen uitgiftes meer plaats onder dit programma. Dit EMTN-programma werd inmiddels stopgezet.

Bijkomend had Fluvius via Infrac een 500.000 k euro EMTN-programma lopen voor uitgifte van obligaties vanaf 2013. Een eerste schijf van 250.000 k euro werd uitgegeven in 2013 (looptijd tot 2023) en een tweede schijf van 250.000 k euro in 2014 (looptijd tot 2029). Dit EMTN-programma werd dus volledig aangewend. De obligatie met een vervaldatum op 30 oktober 2023 werd intussen aan de obligatiehouders terugbetaald.

Een **nieuw** 5.000.000 k euro Fluvius EMTN-programma voor de uitgifte van obligaties werd opgestart op 1 juli 2020 en heeft een looptijd van 10 jaar, door Fluvius verlengbaar met maximaal 24 maanden. Hieronder vinden de huidige uitgiftes plaats. Deze uitgiftes worden gewaarborgd door de elf OV's van de Groep en zullen een minimum looptijd van 1 jaar hebben.

Van dit programma was op eind 2023 voor een bedrag van 3.940.000 k euro of 78,80% aangewend.

Het EMTN-basisprospectus voorziet ook in de mogelijkheid om **groene obligaties** uit te geven, waarbij de netto opbrengsten van een uitgifte worden aangewend voor de financiering (of herfinanciering) van in aanmerking komende Groene Projecten. Met dit doel heeft Fluvius een Raamwerk Groene Financiering opgesteld dat een beschrijving bevat van welke investeringsprojecten in aanmerking komen voor groene financiering, hoe de klimaat- en duurzaamheidswinsten worden gemeten, en hoe verificatie en rapportering zal gebeuren.

Een overzicht van de leningen wordt opgenomen in de toelichting 'Leningen op lange en korte termijn'.

Informatie betreffende het aflossingsschema van de verschillende leningen op lange termijn.
Op eind 2023

(In duizenden EUR)	2023	1 jaar of minder	2-3 jaar	4-5 jaar	Meer dan 5 jaar
Obligatieleningen - retail	440.000	0	200.000	240.000	0
Obligatieleningen - EMTN	5.110.500	0	400.000	554.500	4.156.000
Obligatieleningen - privaat	440.000	0	0	50.000	390.000
Bankleningen - vaste rentevoet	2.112.853	148.537	316.546	803.311	844.459
Bankleningen - variabele intrestvoet	4.822	2.970	631	554	667
Bankleningen - met derivatenstructuur	189.667	51.576	78.292	26.743	33.056
Totaal	8.297.842	203.083	995.469	1.675.108	5.424.182
Totaal bullet aflossingen	6.571.343	0	630.843	1.394.500	4.546.000
Totaal exclusief bullet aflossingen	1.726.499	203.083	364.626	280.608	878.182

Op eind 2022

(In duizenden EUR)	2022	1 jaar of minder	2-3 jaar	4-5 jaar	Meer dan 5 jaar
Obligatieleningen - retail	200.000	0	200.000	0	0
Obligatieleningen - EMTN	4.660.500	750.000	0	400.000	3.510.500
Obligatieleningen - privaat	450.000	10.000	0	50.000	390.000
Bankleningen - vaste rentevoet	1.741.113	128.260	241.200	557.024	814.628
Bankleningen - variabele intrestvoet	7.708	2.886	3.323	560	938
Bankleningen - met derivatenstructuur	257.029	67.363	90.331	59.851	39.483
Totaal	7.316.350	958.509	534.854	1.067.435	4.755.549
Totaal bullet aflossingen	5.891.343	760.000	219.682	811.161	4.100.500
Totaal exclusief bullet aflossingen	1.425.007	198.509	315.172	256.274	655.049

Informatie betreffende het aflossingsschema van de niet verdisconteerde betalingen van de leaseverplichtingen

(In duizenden EUR)	Leaseverplichtingen totaal	1 jaar of minder	2-3 jaar	4-5 jaar	Meer dan 5 jaar
2023	113.914	14.356	28.527	14.858	56.173
2022	35.840	11.500	16.697	5.104	2.539

Langetermijnvorderingen en kortetermijnvorderingen, andere:

- Ten opzichte van Wyre bv
De Groep heeft op 31 december 2023 langetermijnvordering voor 32.000 k euro inbaar op 18 juli 2028, dit ingevolge een ingebrachte financiering bij de Wyre-transactie.
- Ten opzichte van Telenet
De Groep heeft op 31 december 2023 een verdisconteerde lange- en kortetermijnvordering voor een totaal van 108.344 k euro, hiervan is gespreid over 6 jaar 20.000 k euro inbaar met als einddatum 30 juni 2029 Dit ingevolge de verkoop van 2,1% van de Wyre bv aandelen aan Telenet.

Renterisico

De Groep heeft leningen op lange termijn opgenomen met een vaste en een variabele rentevoet. Leningen met een variabele rente werden via swapcontracten omgezet naar een vaste rentevoet (zie toelichting 'Afgeleide financiële instrumenten'). Voor bepaalde leningen werd een forward swap contract afgesloten. Alle andere leningen werden opgenomen met een vaste rentevoet.

De intrestaflossingen voor de volgende jaren, berekend op basis van de couponrentevoet, is als volgt:

(In duizenden EUR)	2023	2022
In 2023	0	164.773
In 2024	200.771	133.474
In 2025	205.226	129.096
In 2026	195.968	121.174
In 2027	183.725	110.345
In 2028	158.906	96.823
In 2029 en volgende	707.299	449.469
Totaal	1.651.894	1.205.153

Andere

Meer informatie omtrent de risico's van de Groep en haar aandeelhouders is opgenomen in het EMTN-basisprospectus; editie juni 2023 m.b.t. het uitgifteprogramma voor obligatieleningen en de investor presentation van februari 2024. Deze informatie kan geraadpleegd worden op de website van Fluvius System Operator www.fluvius.be

Reële waarde

De reële waarde van de financiële activa en passiva wordt gedefinieerd als het bedrag waartegen het instrument zou kunnen worden geruild in een lopende transactie tussen bereidwillige partijen, en niet in een gedwongen verkoop of liquidatieverkoop.

De reële waarde hiërarchie

De Groep gebruikt de volgende hiërarchische classificatie voor het bepalen en toelichten van de reële waarde van financiële instrumenten door middel van een waarderingstechniek:

- Niveau 1: genoteerde (niet-aangepaste) prijzen op liquide markten voor identieke activa of passiva
- Niveau 2: andere technieken waarvoor alle input met een significante weerslag op de opgenomen reële waarde hetzij direct, hetzij indirect kan worden waargenomen

- Niveau 3: technieken die gebruik maken van input met een significante weerslag op de opgenomen reële waarde die niet gebaseerd is op waarneembare marktgegevens.

De volgende methodes en veronderstellingen worden gebruikt voor het schatten van de reële waarde:

Geldmiddelen en kortetermijnleningen, handelsvorderingen (na aftrek van voorzieningen), handelsschulden en overige schulden benaderen hun netto boekwaarde grotendeels wegens de korte looptijd van deze instrumenten.

De reële waarde van de beleggingen uit een niet-genoteerde markt is gebaseerd op de laatste beschikbare informatie, met onderscheid voor volgende beleggingen:

- ✓ Publi-T: reële waarde gebaseerd op laatste beschikbare balans met aanpassing voor de aangehouden investeringen in Elia door opname aan de aandelenkoers van Elia op rapporteringsdatum
- ✓ Publigas: reële waarde gebaseerd op extern waarderingsverslag
- ✓ Elia: reële waarde gebaseerd op aandelenkoers van Elia op rapporteringsdatum
- ✓ Andere ondernemingen: reële waarde gebaseerd op laatste beschikbare jaarinformatie.

De reële waarde van de GSC en WKK wordt opgenomen aan het gegarandeerd bedrag, zoals bepaald in het besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het Energiedecreet.

De afgeleide financiële instrumenten zijn interestswaps. De toegepaste waarderingstechnieken zijn swapmodellen die gebruik maken van actuele waarde berekeningen. De modellen bevatten diverse soorten input waaronder termijnkoersen, rentecurves die worden bekomen op basis van de marktrente en afgeleiden uit marktprijzen van verschillende financiële producten die opgevraagd worden bij verschillende marktpartijen.

De reële waarde van genoteerde obligatieleningen is gebaseerd op de indicatieve noteringen op Bloomberg op datum van rapportering (Bloomberg is een vooraanstaande nieuwssite voor zakelijke en financiële markten, het levert wereldwijd economisch nieuws, koersen van futures, aandelenkoersen e.a.).

De reële waarde van de nog lopende genoteerde obligatieleningen, uitgegeven voor een totaal van 5.550,5 miljoen euro evolueert in functie van de marktrente. De reële waarde op 31 december 2022 bedraagt 5.283,7 miljoen euro en verschilt van de terugbetalingswaarde en de boekwaarde.

Op 31 december 2023 zijn de reële waarden als volgt:

(In duizenden EUR)	Reële waarde niveau 1	Reële waarde niveau 2	Reële waarde niveau 3	Boekwaarde
Overige beleggingen	45.282	2.616.518	5.278	2.667.078
Langetermijnvorderingen, andere	210.047	0	0	210.047
Groenestroom- en warmtekrachtcertificaten (GSC & WKC)	444.691	0	0	444.691
Handels- en overige vorderingen exclusief GSC en WKC	847.518	0	0	847.518
Kortetermijnvorderingen, andere	51.405	0	0	51.405
Geldmiddelen en kasequivalenten	61.626	0	0	61.626
Totaal	1.660.569	2.616.518	5.278	4.282.365
Leningen op korte termijn	736.327	0	0	738.583
Leningen op lange termijn	7.830.235	0	0	8.063.135
Leaseverplichtingen	86.529			86.529
Afgeleide financiële instrumenten	0	2.354	0	2.354
Totaal kortlopende schulden, andere	782.482	0	0	782.482
Totaal	9.435.573	2.354	0	9.673.083

Op 31 december 2022 zijn de reële waarden als volgt:

(In duizenden EUR)	Reële waarde niveau 1	Reële waarde niveau 2	Reële waarde niveau 3	Boekwaarde
Overige beleggingen	53.076	2.731.059	5.219	2.789.354
Afgeleide financiële instrumenten	0	1.890	0	1.890
Langetermijnvorderingen, andere	99.516	0	0	99.516
Groenestroom- en warmtekrachtcertificaten (GSC & WKC)	363.727	0	0	363.727
Handels- en overige vorderingen exclusief GSC en WKC	580.893	0	0	580.893
Kortetermijnvorderingen, andere	16.097			16.097
Geldmiddelen en kasequivalenten	80.229	0	0	80.229
Totaal	1.193.538	2.732.949	5.219	3.931.706
Leningen op korte termijn	1.278.412	0	0	1.277.516
Leningen op lange termijn	5.906.216	0	0	6.335.497
Leaseverplichtingen	31.613			31.613
Afgeleide financiële instrumenten	0	2.076	0	2.076
Totaal kortlopende schulden, andere	755.536	0	0	755.536
Totaal	7.971.777	2.076	0	8.402.238

De overige beleggingen opgenomen in niveau 3, betreffen bedrijventra en andere ondernemingen. De reële waardebeoordeling is gebaseerd op de laatste beschikbare Belgische jaarrekening die werd gepubliceerd bij de balanscentrale van de Nationale Bank van België. De berekening van de reële waarde is gebaseerd op deze informatie, rekening houdend met het aandeel in de onderneming.

Andere informatie

31 Verbonden partijen

Transacties tussen de OV's en hun dochtermaatschappijen (de verbonden ondernemingen) werden in de consolidatie geëlimineerd en zijn dus niet opgenomen in deze toelichting.

De vergoedingen die werden betaald aan de bestuurders, betreffen zitpenningen en verplaatsingsvergoedingen en bedragen 341.318,57 euro voor 2023 en 328.083,05 euro voor 2022.

De vergoedingen aan het managementcomité en de bestuurders (Fluvius System Operator Groep) bedroegen 4.071.959 euro voor 2023 en 4.167.718 euro voor 2022. Hiervan bedroeg de pensioenkost 234.817 euro voor 2023 en 211.540 euro voor 2022. Er werden geen andere voordelen in natura, opties op aandelen, kredieten of voorschotten gegeven ten gunste van de bestuurders.

Transacties van de Groep met de ondernemingen die een minderheidsbelang (Farys/TMVW), en De Watergroep (vanaf 2019) aanhouden, waren als volgt:

(In duizenden EUR)	2023	2022
Bedrag van de transacties		
Doorrekening van kosten aan de minderheidsbelangen	86.798	81.674
Doorrekening van kosten van de minderheidsbelangen	3.389	5.066
Bedrag van uitstaande saldi		
Handelsvorderingen	9.748	9.968
Handelsschulden	971	3.842

Transacties van de Groep met de geassocieerde deelnemingen (Atrias, Synductis, Wyre Holding en S-Lim (tot juni 2023) waren als volgt:

(In duizenden EUR)	2023	2022
Bedrag van de transacties		
Doorrekening van kosten aan de geassocieerde deelnemingen	15.400	2.853
Doorrekening van kosten van de geassocieerde deelnemingen	40.554	33.520
Bedrag van uitstaande saldi		
Handelsvorderingen	51.285	42.125
Handelsschulden	4.829	3.543

Lidmaatschap van professionele organisaties

Fluvius System Operator is lid van diverse professionele organisaties, waaronder:

- AquaFlanders, een vzw met als doelstelling de ondersteuning van de Vlaamse waterbedrijven en rioolbeheerders;

- de vereniging van Europese distributienetbeheerders voor Slimme Netten (EDSO for Smart Grids ivzw);
- de vzw Flux50, de ledenorganisatie rond innovatie in energietransitie en energetische renovatie in Vlaanderen;
- ODE Vlaanderen vzw (Organisatie voor Duurzame Energie Vlaanderen);
- Synergrid vzw, een gemeenschappelijke belangenvereniging van de beheerders van netten in België van transmissie van elektriciteit, van vervoer van aardgas en van de distributie van elektriciteit en aardgas;
- VLARIO vzw, fungerend als overlegplatform & kenniscentrum voor de riolerings- en afvalwaterzuiveringssector in Vlaanderen;
- de vzw VVSG (Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten) die belangenbehartiger, kennisdeler en netwerkbouwer is van en voor de lokale besturen.

Gedurende 2023 werd voor de uitoefening van het mandaat van de commissaris voor de opdrachthoudende verenigingen, Fluvius OV en Fluvius System Operator een bedrag van 346 k euro betaald, ten gevolge van wettelijke opdrachten 797 k euro en voor fiscale en overige adviesverlening 209 k euro. De additionele diensten werden goedgekeurd door het Auditcomité.

32 Verplichtingen en onzekerheden

(In duizenden EUR)	2023	2022
Huurwaarborgen gebouwen	1.508	1.442
Andere bankwaarborgen	743	884
Inpandgeving vorderingen	5.661	6.346
Totaal gegeven waarborgen	7.912	8.672
Ontvangen waarborgen van aannemers en leveranciers	216.714	100.110
Goederen gehouden door derden in hun naam, maar ten bate en voor risico van de Groep	400	733
Verplichting tot aankoop materiële vaste activa	5.611	3.524
Verplichting tot verkoop materiële vaste activa	14	159
Verplichting tot sanering	710	710

Uitstaande bestellingen in 2023 bedroegen 93.374 k euro (2022: 70.611 k euro).

Verder zijn er diverse juridische geschillen tussen de OV's met verschillende partijen (voor een totaal van 2.051 k euro in 2023 en 27.880 k euro in 2022).

Eveneens dient een geschil te worden gemeld tussen Telenet en Proximus:

Naar aanleiding van de overname van de kabeltelevisiekanten en de vestiging van een erfpacht op het kabelnet door Telenet, heeft Proximus een vordering ingesteld bij de Rechtbank van Eerste Aanleg te Antwerpen tot vernietiging van de contracten en tot het verkrijgen van een schadevergoeding. In eerste aanleg werd deze vordering verworpen (vonnis van 6 april 2009). Hierop heeft Proximus hoger beroep ingesteld bij het Hof van Beroep te Antwerpen. De vordering van Proximus betrof het overmaken van de volledige documenten met betrekking tot het akkoord tussen Telenet, Interkabel Vlaanderen en de kabelmaatschappijen. Tevens vorderde zij om deze akkoorden nietig te verklaren en op basis van een door haar besteld expertenrapport een schadevergoeding van 1,4 miljard euro te verkrijgen.

De voormelde overeenkomsten bevatten via een vrijwaringsmechanisme ten laste van Telenet wel een aansprakelijkheidsbeperking voor de kabelmaatschappijen. Daaruit volgt dat Interkabel Vlaanderen en de kabelmaatschappijen, ingeval van een negatieve uitspraak, in principe slechts dienen tussen te komen in de eventuele schade van Proximus tot een bedrag van maximum 20.000 k euro.

Bij arrest van 18 december 2017 heeft het Hof van Beroep de vorderingen van Proximus integraal afgewezen.

Proximus heeft einde juni 2019 cassatieberoep ingesteld tegen dit arrest.

Op 22 januari 2021 heeft het Hof van Cassatie zich uitgesproken over dit cassatieberoep en beslist dat het arrest van het Hof van Beroep van Antwerpen deels vernietigd moet worden. De gedeeltelijke vernietiging heeft enkel betrekking op het punt dat het Hof van Beroep te Antwerpen onvoldoende heeft verantwoord waarom er geen nietigverklaring van de overeenkomst tussen Telenet en de OV's moet zijn maar spreekt zich hieromtrent niet uit. Om dit te onderzoeken en daarover een uitspraak te doen, wordt de zaak verzonden naar het Hof van Beroep van Brussel. Het Hof van Cassatie heeft dus niet tot vernietiging beslist van de afwijzing van de vordering tot schadevergoeding door Proximus. Dit zou tot gevolg hebben dat het verzoek om schadevergoeding van Proximus definitief zou zijn afgewezen.

Op 16 juni 2021 heeft Proximus Telenet en de kabelmaatschappijen gedagvaard in beroep na cassatie. Proximus vordert middels deze procedure de nietigheid van de overeenkomsten tussen Telenet en de kabelmaatschappijen. Daarnaast vordert Proximus opnieuw een schadevergoeding (vooralsnog begroot op 1 euro provisioneel) voor het foutief sluiten en in stand houden van de overeenkomsten. Verder vordert Proximus de staking van de uitvoering van de overeenkomsten en wil zij een prejudiciële vraag laten stellen ingeval er zou worden overwogen dat geen rechtsherstel/schadeherstel op grond van de schending van de beginselen van gelijkheid en transparantie voor Proximus mogelijk zou zijn. In de eerste beroepsconclusie die Proximus neergelegd heeft na de dagvaarding in beroep na cassatie werd haar provisionele schadeclaim nog niet begroot. Ook in de laatste conclusie van Proximus die neergelegd werd in december 2022 is de door haar geclaimde schade nog steeds niet begroot en blijft haar vordering beperkt tot 1 euro provisioneel. Proximus vraagt het debat over de precieze omvang van de schade pas in een tweede fase, na een tussenarrest door het Hof over de aansprakelijkheid van Telenet en/of de Intercommunales, te laten behandelen. Ondergeschikt vraagt Proximus de aanstelling van een gerechtsdeskundige met de opdracht advies te geven over de schade. De Fluvius-DNB's moesten hun laatste conclusie neerleggen tegen uiterlijk 27 februari 2023, wat tijdig gebeurde.

Door de inmiddels tussengekomen fusie door overneming van Interkabel Vlaanderen door Fluvius System Operator in het kader van de Wyre-operatie, zal wellicht een gedinghervatting door Fluvius System Operator moeten plaatsvinden voorafgaand aan de pleitzitting. De pleitdatum is nog niet bekend.

Op 3 september 2019 deed zich een gasexplosie voor te Wilrijk, Ridderveld. Hierbij werd één dodelijk slachtoffer betreurd. Op de pleitzitting voor de Correctionele Rechtbank van Antwerpen van 17 maart 2021 vroeg het Openbaar Ministerie de vrijspraak voor de beide gedagvaarde managers van Fluvius (de CEO en de Directeur Netuitbating), omdat het Openbaar Ministerie van oordeel is dat zij niet persoonlijk verantwoordelijk kunnen worden gesteld voor de gebeurtenissen. Voor Fluvius System Operator zelf vorderde de procureur een eenvoudige schuldverklaring. Fluvius zelf heeft uitgebreid gearchtueerd om aan te tonen dat het bedrijf, zijn verantwoordelijken en medewerkers geen schuld treft in deze tragische gebeurtenissen. De rechtbank heeft op 27 april 2021 uitspraak gedaan waarbij beide managers strafrechtelijk werden vrijgesproken. Voor Fluvius System Operator werd strafrechtelijk de opschorting van straf uitgesproken en Fluvius werd voor alle burgerlijke claims veroordeeld. Hiertegen werd ondertussen hoger beroep aangetekend en heeft een zitting plaats gevonden op 18 mei 2022. Naar aanleiding van deze zitting heeft het Hof van Beroep op 1 juni 2022 beslist om een deskundige uit de burgerrechtelijke kort geding procedure ook aan te duiden voor het strafrechtelijke luik. De deskundige moest zijn verslag uiterlijk op 31 januari 2023 overmaken aan het Hof. De debatten

zouden worden heropend op de zitting van 29 maart 2023, maar werd uitgesteld vermits het expertiseverlag nog niet beschikbaar was. Een nieuwe expertise vond plaats in augustus 2023 en wordt eerstdaags verwacht. De rechtbank heeft de datum voor de pleitzitting vastgelegd op 13 november 2024.

De Groep heeft geschillen en juridische procedures hangende waarvoor het risico op verlies mogelijk doch niet waarschijnlijk is. Bijgevolg werd er geen provisie opgenomen. Op dit ogenblik kan de waarschijnlijke timing van de afwikkeling niet worden ingeschat.

33 Gebeurtenissen na balansdatum

Na de afsluiting van het boekjaar 2023 op 31 december 2023 hebben zich nog volgende belangrijke feiten en evoluties voorgedaan.

Lening bij EIB

Op 22 januari 2024 heeft Fluvius een bedrag van EUR 198 miljoen opgenomen onder een lopende leningsfaciliteit bij de Europese Investeringsbank (EIB). Er werd een looptijd van 13 jaar met jaarlijkse kapitaalaflossingen en een rente van 3,103% afgesproken. Het gaat om de derde tranche van een totale leningsfaciliteit van EUR 425 miljoen, waarvan in 2020 en 2021 reeds voor EUR 200 miljoen was opgenomen. Fluvius kan deze leningen aanwenden voor de financiering van de uitrol van de digitale elektriciteitsmeters. Onder deze faciliteit resteert dus nog een openstaand saldo van EUR 27 miljoen.

Verzamelbesluit van de Vlaamse Regering

Op 19 januari 2024 keurde de Vlaamse Regering nogmaals het zogeheten verzamelbesluit goed. Het besluit bepaalt onder meer welke netten distributienetbeheerders kunnen bezitten en exploiteren. Concreet is bepaald dat distributienetbeheerders en hun werkmaatschappij naast elektriciteits- en aardgasnetten ook rechtstreeks of onrechtstreeks volgende netten kunnen bezitten, ontwikkelen, beheren en exploiteren: netwerken voor elektronische communicatie, openbare verlichting, openbare sanering, thermische netten, waterstof netten, CO2-netten. Waterverdelingsnetten mogen ze ontwikkelen, beheren en exploiteren.

Wetgeving inzake de rioolactiviteit

De Vlaamse regering heeft in februari 2024 enkele beslissingen genomen die een impact zullen hebben op de rioleringsactiviteit van Fluvius. Zo zullen rioolbeheerders een meerjarenplan moeten opstellen waarin ze aangeven hoe ze de opgelegde saneringsdoelstellingen zullen bereiken. Er komt een decretale verplichting om vanaf 2025 gemeentelijke hemelwater- en droogteplannen te hebben, wat tevens een voorwaarde zal vormen voor het toekennen van subsidies voor gemeentelijke rioleringsprojecten. Dergelijke projecten mogen ook niet strijdig zijn met het lokale hemelwater- en droogteplan.

Belangen in Publi-T

Er wordt overwogen om een vennootschap op te laten richten door Fluvius Antwerpen, Gaselwest, Imewo, Intergem en Iverlek (met een minimum oprichtingskapitaal), dewelke op termijn zou kunnen fungeren als een holdingvennootschap. In deze zouden de oprichters hun participaties in Publi-T en/of Publigas kunnen inbrengen, in functie van de concrete kapitaalbehoefte van bijvoorbeeld Publi-T en Elia in het kader van de energietransitie, waarbij externe partners investeerders kunnen worden aangetrokken zonder Vlaamse gemeenten of Fluvius financieel te belasten en zonder de strategische verankering van Elia (via Publi-T) en Fluxys (via Publigas) op te geven.

Eveneens in het kader van het behoud van de Vlaamse (lokale) verankering van Elia (via Publi-T) en de financiering van de energietransitie wordt overwogen de participaties in Publi-T van Fluvius Limburg, Fluvius West en PBE over te dragen naar de regionale financieringsstructuren van de betrokken gemeenten en de (reeds in Publi-T deelnemende) Vlaamse Energieholding.

34 Lijst van de ondernemingen opgenomen in de consolidatie

Hieronder de lijst van de ondernemingen die opgenomen werden in de consolidatie:

Op 31 december 2023

Onderneming	Zetel	Aandelen in bezit %	Stemrecht %
Opdrachthoudende verenigingen *			
Fluvius Antwerpen	Antwerpsesteenweg 260, 2660 Antwerpen-Hoboken		
Fluvius Limburg	Trichterheideweg 8, B-3500 Hasselt		
Gaselwest	President Kennedypark 12, B-8500 Kortrijk		
Imewo	Brusselsesteenweg 199, B-9090 Melle		
Fluvius West	Noordlaan 9, B-8820 Torhout		
Intergem	Administratief Centrum (AC), Franz Courtensstraat 11, B-9200 Dendermonde		
Iveka	Koningin Elisabethlei 38, B-2300 Turnhout		
Iverlek	Aarschotsesteenweg 58, B-3012 Wilssele-Leuven		
PBE	Diestsesteenweg 126, B-3210 Lubbeek		
Riobra	Oude Baan 148, B-3210 Lubbeek		
Sibelgas	Stadhuis, Grote Markt, 1800 Vilvoorde		
Dochterondernemingen			
Fluvius System Operator cv	Brusselsesteenweg 199, B-9090 Melle	100,00	100,00
De Stroomlijn cv	Brusselsesteenweg 199, B-9090 Melle	62,17	62,17
Deelnemingen in joint ventures en geassocieerde deelnemingen			
Atrias cv	Koning Albert II-laan 37, B-1030 Brussel	50,00	50,00
Synductis cv	Brusselsesteenweg 199, B-9090 Melle	34,38	34,38
Wyre Holding bv	Liersesteenweg 4, B-2800 Mechelen	33,20	33,20
Andere ondernemingen			
Fluvius OV	Trichterheideweg 8, B-3500 Hasselt	Nvt	Nvt

* Contactadres: Brusselsesteenweg 199, B-9090 Melle

Op 31 december 2022

Onderneming	Zetel	Aandelen in	
		bezit %	Stemrecht %
Opdrachthoudende verenigingen *			
Fluvius Antwerpen	Antwerpsesteenweg 260, 2660 Antwerpen-Hoboken		
Fluvius Limburg	Trichterheideweg 8, B-3500 Hasselt		
Gaselwest	President Kennedypark 12, B-8500 Kortrijk		
Imewo	Brusselsesteenweg 199, B-9090 Melle		
Fluvius West	Noordlaan 9, B-8820 Torhout		
Intergem	Administratief Centrum (AC), Franz Courtensstraat 11, B-9200 Dendermonde		
Iveka	Koningin Elisabethlei 38, B-2300 Turnhout		
Iverlek	Aarschotsesteenweg 58, B-3012 Willese-Leuven		
PBE	Diestsesteenweg 126, B-3210 Lubbeek		
Riobra	Oude Baan 148, B-3210 Lubbeek		
Sibelgas	Stadhuis, Grote Markt, 1800 Vilvoorde		
Dochterondernemingen			
Fluvius System Operator cv	Brusselsesteenweg 199, B-9090 Melle	100,00	100,00
De Stroomlijn cv	Brusselsesteenweg 199, B-9090 Melle	62,17	62,17
Interkabel Vlaanderen cv	Trichterheideweg 8, B-3500 Hasselt	100,00	100,00
Deelnemingen in joint ventures en geassocieerde deelnemingen			
Atrias cv	Kanselarijstraat 17a, B-1000 Brussel	50,00	50,00
Synductis cv	Brusselsesteenweg 199, B-9090 Melle	34,38	34,38
S-Lim cv	Trichterheideweg 8, B-3500 Hasselt	50,00	50,00
Andere ondernemingen			
Fluvius OV	Trichterheideweg 8, B-3500 Hasselt	Nvt	Nvt

* Contactadres: Brusselsesteenweg 199, B-9090 Melle

De Fluvius Economische Groep bevat eveneens de onderneming **Fluvius OV**. In deze onderneming werden vanaf 1 april 2019 alle statutaire medewerkers van de ex-Infrac OV's ondergebracht. Vanuit Fluvius OV is het personeel gedetacheerd naar Fluvius System Operator cv. Alle ex-Infrac gemeenten zijn aandeelhouder in Fluvius OV.

De onderneming Fluvius System Operator cv vormt samen met haar dochterondernemingen De Stroomlijn, Wyre Holding, Atrias en Synductis de (juridische) '**Fluvius System Operator groep**'. Deze groep maakt haar IFRS resultaten bekend die kunnen worden geraadpleegd op de website www.fluvius.be.

Werken in een gereguleerde omgeving

35 Elektriciteit en gas

Hernieuwing van de toestemming om een beroep te doen op de werkmaatschappij

De Vlaamse energieregulator VREG heeft bij beslissing van 24 februari 2015 toestemming verleend aan de distributienetbeheerders om een beroep te doen op de diensten van Eandis System Operator cv als werkmaatschappij voor elektriciteit. Deze toestemming was geldig vanaf 5 september 2014 en is geldig voor een periode van twaalf jaar.

Naar aanleiding van de structuuraanpassingen gaf de VREG toestemming aan de distributienetbeheerders Fluvius Antwerpen, Fluvius Limburg, Fluvius West, Gaselwest, Imewo, Intergem, Iveka, Iverlek, PBE en Sibelgas om een beroep te doen op werkmaatschappij Fluvius System Operator cv en dit tot 25 september 2026.

Erkenning van de distributienetbeheerders

De Vlaamse energieregulator VREG heeft per brief van 6 februari 2015 haar beslissing van 3 februari 2015 tot hernieuwing van de aanwijzing van de hierboven vermelde DNB's als elektriciteitsdistributienetbeheerder gemeld. Deze aanwijzing geldt voor een periode van twaalf jaar vanaf 5 september 2014.

Op 29 september 2015 besliste de VREG om de termijn van aanwijzing van de hierboven vermelde DNB's (behalve PBE die geen aardgasnetten beheert) als aardgasdistributienetbeheerder te hernieuwen voor een periode van twaalf jaar die een aanvang neemt op 14 oktober 2015.

Gereguleerde tariefmethodologie

De Groep werkt in een gereguleerde omgeving waarbij het Energiedecreet de richtlijnen vastlegt. Als gevolg van de zesde staatshervorming heeft de VREG – Vlaamse Regulator van de Elektriciteits- en Gasmarkt - vanaf 1 juli 2014 de bevoegdheid van de CREG, federale regulator, overgenomen om de tariefmethodologie (voor elektriciteit en gas) te bepalen voor de distributienetbeheerders in het Vlaamse Gewest.

De distributienetbeheerders dienen binnen dit kader hun tariefvoorstellen in te dienen. Ieder jaar wordt het toegelaten inkomen dat de DNB kan behalen uit de distributienettarieven vastgelegd door de regulator. Dit vastgelegd inkomen wordt door de DNB omgezet in tariefvoorstellen.

De regulator ziet toe op de correcte toepassing hiervan.

Jaarlijks dient iedere DNB te rapporteren aan de VREG over de reële endogene en exogene kosten. Deze rapportering wordt geattesteerd door de revisor.

De endogene kosten zijn de kosten voor de uitbouw en het beheer van het distributienet. De DNB heeft controle over deze kosten. Deze kosten bevatten de operationele kosten, afschrijvingen en de kost van kapitaal. Het verschil tussen de opbrengsten uit de distributienettarieven voor de endogene kosten en de endogene kosten vormt de winst voor de DNB. Deze winst kan aangewend worden als vergoeding voor de aandeelhouders voor hun inbreng (dividenduitkering) en als financiering voor investeringen. De opbrengsten uit de distributienettarieven zijn echter geplafonneerd, waardoor een stimulans ontstaat om efficiënt met de beschikbare middelen om te gaan. Het toegelaten inkomen van de endogene kosten wordt bepaald op basis van deze efficiëntieprikkels en een trendberekening. Het verschil tussen de werkelijke endogene kosten en opbrengsten kan zowel een bonus, dan wel een malus voor de netbeheerder betekenen.

De exogene kosten zijn kosten waarover de DNB geen controle heeft. Ze bevatten voornamelijk de transmissienettarieven van Elia evenals de kosten van doorvoer, te betalen retributies aan steden en gemeenten, REG-premies, kosten (inclusief kapitaalkostvergoeding) van het opkopen van GSC en WKC's, afbouw van het regulatorisch actief/passief en de lasten van niet-gekapitaliseerd

aanvullend pensioen. Deze kosten worden doorgerekend in de distributienettarieven. Het toegelaten inkomen van de exogene kosten is gelijk aan het te verwachten bedrag aan kosten. Het verschil tussen de werkelijke exogene kosten en opbrengsten wordt later (in een volgende tarifaire periode) verrekend.

Gereguleerde tariefmethodologie 2021-2024

Het Energiedecreet bepaalt dat de regulator overleg moet plegen met de netbeheerder vooraleer een beslissing te nemen over een nieuwe tariefmethodologie.

In de eerste helft van 2020 werd het formeel overleg tussen Fluvius en de VREG opgestart. De VREG houdt publieke marktconsultaties en zal al dan niet rekening houdend met de opmerkingen, beslissen over de nieuwe tariefmethodologie voor de periode 2021-2024.

Op 13 augustus 2020 heeft de VREG de tariefmethodologie gepubliceerd voor de distributie van elektriciteit en aardgas gedurende de periode 2021-2024.

De VREG stelde een aanpassing aan de tariefstructuur voor zodat deze naar de toekomst toe de kosten voor het gebruik van het net beter weerspiegelt en de kosten evenwichtiger toewijst aan de verschillende netgebruikers. Daardoor worden vanaf 2023 de netkosten voor elektriciteit aangerekend worden op basis van capaciteit (vermogen uitgedrukt in kW) i.p.v. op basis van volume (afgenomen kWh).

Maatregelen en effecten van de tariefmethodologie 2021-2024

De nieuwe tariefmethodologie voor de periode 2021-2024 heeft een negatieve impact op de gereguleerde inkomsten en ook op de winstgevendheid van de DNB's. De redenen hiervoor zijn de daling van de Gewogen Gemiddelde Kapitaalkost (Weighted Average Cost of Capital - WACC) en de daling van de vergoedingsbasis. De vergoeding op de meerwaarde op de gereguleerde activa (Regulated Asset Base – RAB) wordt immers stapsgewijs afgebouwd over een periode van acht jaar. Als gevolg hiervan krijgen de DNB's minder middelen om hun taken en opdrachten uit te voeren en daalt de gereguleerde winst die aan de aandeelhouders kan worden toegewezen.

De Groep werkte op verschillende gebieden acties uit om de 'financiële gezondheid' van de DNB's te kunnen vrijwaren. Er werden verschillende **milderende maatregelen** genomen waaronder een aanvraag tot **voorschottenregeling**. Aangezien het Toegelaten Inkomen door de VREG werd vastgelegd op basis van de trendmethodologie die zich baseert op de endogene kosten in de periode 2015-2019 ontstaat bij een versnelde kostenstijging een discrepantie tussen de gemaakte kosten en de corresponderende opbrengsten. Dat is vooral het geval wanneer grote, nieuwe projecten worden opgestart, zoals de uitrol van digitale meters.

De VREG erkende deze problematiek en heeft door middel van voorschotten het endogeen inkomen van 2021 verhoogd met 43 miljoen euro (14 miljoen euro voor elektriciteit en 29 miljoen euro voor gas). Voor 2022 werd het endogeen inkomen elektriciteit verhoogd met een voorschot van 22 miljoen euro. Ieder jaar kan de VREG de hoogte van de voorschotten bepalen. In 2023 gebeurde, omwille van de vraag tot inperken van de impact van de inflatie op de nettarieven, een volledige terugbetaling van de tot dan toe verkregen voorschotten.

Verder heeft de Groep bijkomende financiële criteria uitgewerkt voor **investeringsuitgaven** en is een programma opgestart om de door de VREG opgelegde **kostenbesparingen** ten belope van 150 miljoen euro te realiseren tegen 2024.

Om het eigen vermogen van de individuele DNB's en de Groep zo sterk mogelijk te behouden werd een aangepaste **dividendpolitiek** (voor het segment elektriciteit en gas) uitgewerkt waarbij de ratio (op basis van BE-GAAP cijfers) Eigen Vermogen ten opzichte van de Regulated Asset Base als basis gehanteerd wordt. Deze vernieuwing werd vanaf 2022 toegepast (zie ook toelichting 'Eigen vermogen').

Tarieven 2023

De VREG heeft op 21 november 2022 de periodieke nettarieven voor elektriciteit en gas goedgekeurd voor de periode vanaf 1 januari 2023 t.e.m. 31 december 2023.

Niet alleen grote bedrijven, maar ook gezinnen en kmo's betalen vanaf dan een capaciteitstarief voor elektriciteit.

De tarieven voor elektriciteit en gas stijgen ten opzichte van 2022. Voor zowel gas als elektriciteit is deze stijging voornamelijk toe te schrijven aan de stijgende inflatie gedurende 2022.

Op 4 oktober 2023 werd het toegelaten inkomen van elke elektriciteits- en aardgasdistributienetbeheerder uit zijn periodieke distributienettarieven voor het jaar 2024 bepaald. Het toegelaten inkomen voor de DNB's stijgt voor elektriciteit met 7,4% en voor gas met 7,87% in vergelijking met het toegelaten inkomen van 2023. Een belangrijke reden voor deze stijging is het negatieve voorschot voor het jaar 2023 dat nu wegvalt. Ook wordt met een verwachte inflatie voor 2024 van 4,07% rekening gehouden.

Verder zal in het jaar 2024 de Vlaamse overheid als compensatie voor de opkoop van certificaten 67 miljoen euro uitkeren ten opzichte van 148 miljoen euro in het jaar 2023.

De VREG zal mogelijks het toegelaten inkomen voor het jaar 2024 nog herzien omdat de tarieven van ELIA voor 2024 significant kunnen stijgen.

Tarieven 2022

Op 22 december 2021 heeft de VREG de distributienettarieven voor 2022 bekendgemaakt. Deze tarieven voor elektriciteit en gas, die het toegelaten inkomen van de distributienetbeheerders bepalen, dalen ten opzichte van 2021. Deze daling was mogelijk door beslissingen van de overheid omtrent de verkoop van GSC, de aanrekening van de openbaredienstverplichtingen en de omvorming van federale toeslagen naar bijzondere accijnzen.

Vanaf 1 juli 2022 zou de aanrekening voor elektriciteit volgens een capaciteitstarief gebeuren met de aanrekening grotendeels op basis van het gemiddelde hoogste maandelijks kwartiervermogen in plaats van de afgenomen kilowattuur per jaar (uitgesteld naar 1 januari 2023).

Op 7 oktober 2022 heeft de VREG het **toegelaten inkomen** voor het jaar 2023 vastgesteld.

Het toegelaten inkomen voor de DNB's daalde vijf jaar op rij maar in 2023 stijgt het toegelaten inkomen voor elektriciteit met 2% en voor gas met 11%. Deze stijging is voornamelijk toe te schrijven aan de stijgende inflatie gedurende 2022. De toename voor elektriciteit werd beperkt door bijkomende maatregelen die werden bekomen van de Vlaamse overheid (een vergoeding van 148 miljoen euro als compensatie voor de opkoop van certificaten) en extra inspanningen door Fluvius (het vervroegd terugbetalen van de toegekende voorschotten van 72 miljoen euro) en geen nieuwe voorschotten voor 2023 (voor elektriciteit en energietransitie) op te vragen.

Op 21 november 2022 keurde de VREG de **nettarieven voor 2023** goed.

Op 6 juli 2022 besliste de VREG om een geldboete in april 2023 naar aanleiding van het niet-naleven door de distributienetbeheerders van de verplichting om maandelijks gebruiksgegevens door te sturen naar leveranciers om hun klanten te informeren.

In aanloop naar de ingangsdatum van 1 april 2023, heeft Fluvius zich grondig voorbereid om op die datum gradueel informatieve maandvolumes aan energieleveranciers te verstrekken. Ondanks alle inspanningen kon de activatie niet doorgevoerd worden, aangezien marktpartijen problemen en schade zouden ondervinden met een negatieve impact op de klanten/eindverbruikers. Na de beslissing en de invorderingsbrieven voor de boetes van de VREG, heeft Fluvius zich positief opgesteld en is constructief in overleg gebleven met de VREG en de leveranciers. De Groep heeft de Informatieve Maandvolumes geleidelijk en gecontroleerd opgestart te starten in 2023, zonder afbreuk te doen aan het engagement om deze volumes vanaf april 2024 voor klanten (met digitale meter) uit te sturen.

Boekhoudkundige verwerking

De regulatoire verschillen worden op specifieke balansrekeningen geboekt en worden 'regulatoire saldi' genoemd sinds de tariefmethodologie door de VREG wordt bepaald. De bewegingen van deze rekeningen (toevoegingen, recuperaties en regularisaties) vormen samen met de federale bijdrage de regulatoire overdrachten.

Hieronder het overzicht van de samenstelling van de netto vorderingen regulatoir actief/passief, federale bijdrage en regulatoire saldi van het afrekeningsmechanisme per jaar.

(In duizenden EUR)	2023	2022
Overdrachten 2022	0	270
Overdrachten 2023	52	0
Totaal federale bijdrage	52	270
Overdrachten 2020	0	5.504
Overdrachten 2021	-70.598	-135.116
Overdrachten 2022	98.824	144.718
Overdrachten 2023	129.756	0
Totaal regulatoire saldi	157.982	15.106
Totaal netto nog te verrekenen	158.034	15.376
waarvan - Kortlopende vordering/(schulden)	158.034	15.376

Reconciliatie van het afrekenmechanisme

(In duizenden EUR)	2023	2022
Vorderingen/(schulden) op 1 januari	15.376	-185.793
Betaling/ontvangst CREG federale bijdrage	-270	14.824
Toevoegingen overdrachten 2022	0	270
Toevoegingen overdrachten 2023	52	0
Totaal bewegingen federale bijdrage	-218	15.094
Toevoegingen overdrachten 2021	0	-16
Toevoegingen overdrachten 2022	808	144.718
Toevoegingen overdrachten 2023	129.756	0
Recuperatie overdrachten 2016	0	-38
Recuperatie overdrachten 2017	0	1.234
Recuperatie overdrachten 2018	0	37.519
Recuperatie overdrachten 2019	0	9.140
Recuperatie overdrachten 2020	-5.504	-400
Recuperatie overdrachten 2021	64.518	-6.082
Recuperatie overdrachten 2022	-46.702	0
Totaal bewegingen regulatoire saldi	142.876	186.075
Totaal van de bewegingen	142.658	201.169
Bewegingen via de resultatenrekening	142.928	186.345
Betaling/ontvangst CREG federale bijdrage	-270	14.824
Vorderingen/(schulden) op het einde van de verslagperiode	158.034	15.376

Op 18 juli 2023 heeft de VREG de regulatoire saldi voor elektriciteit en gas met betrekking tot het boekjaar 2022 goedgekeurd, behoudens een bijkomende op te nemen opbrengst van 808 k euro. Op 19 juli 2022 heeft de VREG de regulatoire saldi voor elektriciteit en gas met betrekking tot het boekjaar 2021 goedgekeurd, behoudens een bijkomende op te nemen kost van 16 k euro. Hierbij vestigen wij de aandacht op het feit dat de overgedragen saldi met betrekking tot ieder boekjaar zo goed mogelijk werden ingeschat, rekening houdende met alle beschikbare informatie. Er zal echter maar zekerheid zijn over deze bedragen na de definitieve goedkeuring van deze saldi door de VREG. Deze onzekerheid houdt in dat de controle door de regulator nog aanleiding zou kunnen geven tot bijkomende delta's die dan achteraf nog dienen verwerkt te worden via aanpassingen van het regulatoire saldi of via het resultaat van het volgende boekjaar.

Momenteel zijn er geen specifieke IFRS-richtlijnen i.v.m. de boekhoudkundige verwerking van het afrekeningsmechanisme in een gereguleerde omgeving.

Op 30 januari 2014 publiceerde de IASB een nieuwe standaard 'IFRS 14 Regulatory Deferral Accounts'. Deze nieuwe standaard is van toepassing voor "first time adopters" en laat opname van gereguleerde activa en passiva toe in afzonderlijke rubrieken van de balans en de winst- en verliesrekening. De Europese Unie heeft deze standaard nog niet goedgekeurd, maar wacht op de definitieve standaard.

Op 28 januari 2021 publiceerde de IASB een ontwerp voor de gereguleerde activa en passiva 'Exposure Draft ED/2021/1 *Regulatory Assets and Regulatory Liabilities*'. Naar aanleiding van de ontvangen feedback werkt de IASB aan de verdere uitwerking van de nieuwe standaard. Er werd nog geen datum vastgesteld om deze standaard te publiceren.

36 Riolering

Werking

De rioleringsactiviteit van de Groep vindt haar oorsprong in het **Waterdecreet**, nu opgenomen in het zogenaamde Waterwetboek (decreet integraal waterbeleid). Dit Decreet stelt dat de saneringsverplichting die op de gemeenten rust, door de gemeente o.a. kan toevertrouwd worden aan een intergemeentelijk samenwerkingsverband. Het Decreet leidde in 2005 tot de invoering van de gemeentelijke saneringsbijdrage (drinkwaterverbruikers) en in 2006 tot de gemeentelijke saneringsvergoeding (eigen waterwinners). Het decreet stelt dat de saneringsbijdrage en -vergoeding bestemd zijn voor de financiering van de gemeentelijke saneringsverplichting. De gemeentelijke saneringsbijdrage respectievelijk -vergoeding moet dus aangewend worden voor investerings- of onderhoudsuitgaven die hun oorsprong vinden nadat een gemeentelijke saneringsbijdrage respectievelijk -vergoeding in de betrokken gemeente werd aangerekend en in de mate dat de uitgaven niet gesubsidieerd of bekostigd worden door het Vlaamse Gewest.

Binnen de Groep deden de toetredende gemeenten volledige inbreng van hun rioleringsinfrastructuur, rechten en plichten (capex) in de opdrachthoudende verenigingen (Fluvius Limburg, Fluvius West, Riobra en Fluvius Antwerpen). Hierdoor staat de Groep in voor de uitvoering van alle werken (capex en opex) aan het rioleringsnetwerk.

De opbrengsten uit de rioleringsactiviteit kunnen in drie grote categorieën ingedeeld worden.

De eerste categorie zijn de **saneringsbijdragen en -vergoedingen** die ontvangen worden van de drinkwatermaatschappijen. Conform de omzendbrief (LNE2013/2) kunnen deze bijdragen en vergoedingen uitsluitend aangewend worden voor investeringen in het rioleringsnet of uitgaven voor onderhoud gerelateerd aan het rioleringsnet.

De tweede categorie zijn de tussenkomsten bij nieuwe aansluitingen en de **vergoedingen** die aan **verkavelaars** worden aangerekend indien de verkavelaar gebruik maakt van bestaande wegenis. Bij aanleg van verkavelingen zonder bestaande wegenis dient de verkavelaar zelf de rioleringsinfrastructuur te financieren en daarna kosteloos aan de Groep over te dragen.

Een derde categorie zijn de **kapitaalsubsidies**. Indien de projecten door het Vlaamse Gewest, via de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) als regulator, als prioritair beschouwd worden, kan een subsidie bekomen worden die 75% bedraagt van de in aanmerking komende investeringen, de zogenaamde "subsidieerbare werken". De Groep voert de werken uit en int de subsidie van het Vlaamse Gewest. Na voltooiing van 20% van de werken kan een eerste schijf van 80% van de subsidie aangevraagd worden. Het saldo van de subsidie wordt uitbetaald bij definitieve oplevering. Indien geen Vlaamse subsidies kunnen bekomen worden, kan een gemeente beslissen om het project toch te laten doorgaan door zelf in plaats van het Vlaamse Gewest de investeringen te subsidiëren.

Rioleringsfonds

De tussenkomsten van de gemeenten resulteren niet steeds in een effectieve cashuitwisseling aangezien de gemeenten hiervoor het rioleringsfonds kunnen aanwenden. Dit fonds is tot stand gekomen als maatregel om de impact van de investeringen in de riolering op de gemeentelijke begrotingen te milderen.

De middelen van het rioleringsfonds kunnen enkel gebruikt worden binnen de krijtlijnen bepaald in de ministeriële omzendbrief m.b.t. de aanwending van de gemeentelijke saneringsbijdrage en -vergoeding.

Regulering

De rioleringsactiviteit is onderworpen aan het toezicht van de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) die als regulator verantwoordelijk is voor zowel het economisch als het ecologisch toezicht.

De gemeentelijke saneringsbijdrage en -vergoeding is wettelijk geplafonneerd op 1,4 maal de bovengemeentelijke bijdrage.

Zowel de bovengemeentelijke als de gemeentelijke saneringsbijdragen en -vergoedingen maken deel uit van de integrale waterfactuur. De Groep rekent de door de drinkwatermaatschappij gefactureerde bijdragen en vergoedingen aan, met inhouding van een kostenpercentage. Deze inhouding is voor de drinkwatermaatschappijen de vergoeding voor administratie en werkingskosten.

Visie 2050

Fluvius heeft haar visienota opgemaakt omtrent de uitbouw van riolering en de manier waarop de onderneming kan bijgedragen om de waterproblematiek ten gevolge van de klimaatwijziging en de toenemende bevolkingsgroei in Vlaanderen aan te pakken.

Fluvius zal werken rond vier doelstellingen die bepalen dat het drinkwaterverbruik dient te dalen, dat het water herbruikbaar is met een maximaal circulair gebruik en de (her)installatie van de natuurlijke cyclus voor regenwater, de rioleringsnetten future proof dienen te zijn en de informatie van het rioolstelsel beschikbaar gesteld zal worden aan de gebruikers van het systeem. Verdere actiepunten voor ieder van deze doelstellingen werden uitgewerkt.

VERSLAG VAN DE COMMISSARIS

Verslag van de onafhankelijke auditor aan de aandeelhouders van de Vlaamse distributienetbeheerders over de geconsolideerde jaarrekening van de Economische Groep Fluvius over het boekjaar afgesloten op 31 december 2023

Wij brengen u verslag uit als onafhankelijke auditor over de geconsolideerde jaarrekening van de Economische Groep Fluvius ("de Vennootschap" en "de Groep"). Dit verslag omvat ons oordeel over de geconsolideerde balans op 31 december 2023, de geconsolideerde winst- en verliesrekening, het geconsolideerde overzicht van de gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten, het geconsolideerde mutatieoverzicht van het eigen vermogen, en het geconsolideerde kasstroomoverzicht van het boekjaar afgesloten op 31 december 2023 en over de toelichting (alle stukken gezamenlijk de "Geconsolideerde Jaarrekening") en omvat tevens ons verslag betreffende overige door wet- en regelgeving gestelde eisen. Deze verslagen zijn één en ondeelbaar. De Geconsolideerde Jaarrekening van de Economische Groep Fluvius bestaat uit elf Opdrachthoudende Verenigingen (OVs): Gaselwest, Imewo, Intergem, Iveka, Iverlek, Sibelgas, Fluvius West, Fluvius Limburg, Fluvius Antwerpen, PBE en Riobra die gezamenlijk controle uitoefenen over Fluvius System Operator CV en haar dochterondernemingen (De Stroomlijn CV, Synductis CV, Atrias CV en Wyre Holding BV) en Fluvius OV.

Verslag over de controle van de Geconsolideerde Jaarrekening

Oordeel zonder voorbehoud

Wij hebben de wettelijke controle uitgevoerd van de Geconsolideerde Jaarrekening van de Economische Groep Fluvius, die de geconsolideerde balans op 31 december 2023 omvat, alsook de geconsolideerde winst- en verliesrekening, het geconsolideerde overzicht van de gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten, het geconsolideerde mutatieoverzicht van het eigen vermogen en het geconsolideerde kasstroomoverzicht over het boekjaar afgesloten op die datum en de toelichting, met een geconsolideerd balanstotaal van € 18.623.535 duizend en waarvan de geconsolideerde resultatenrekening afsluit met een winst van het boekjaar van € 360.325 duizend.

Naar ons oordeel geeft de Geconsolideerde Jaarrekening een getrouw beeld van het geconsolideerde eigen vermogen en van de geconsolideerde financiële positie van de Groep op 31 december 2023, alsook van de geconsolideerde resultaten en de geconsolideerde kasstromen voor het boekjaar dat op die datum is afgesloten, in overeenstemming met de International Financial Reporting Standards zoals goedgekeurd door de Europese Unie ("IFRS") en met de in België van toepassing zijnde wettelijke en reglementaire voorschriften.

Basis voor ons oordeel zonder voorbehoud

We hebben onze controle uitgevoerd in overeenstemming met de International Standards on Auditing ("ISA's") die van toepassing zijn in België. Wij hebben bovendien de door International Auditing and Assurance Standards Board ("IAASB") goedgekeurde ISA's toegepast die van toepassing zijn op huidige afsluitingsdatum en nog niet goedgekeurd zijn op nationaal niveau. Onze verantwoordelijkheden uit hoofde van die standaarden zijn nader beschreven in het gedeelte "Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de Geconsolideerde Jaarrekening" van ons verslag.

Wij hebben alle deontologische vereisten die relevant zijn voor de controle van de Geconsolideerde Jaarrekening in België nageleefd, met inbegrip van deze met betrekking tot de onafhankelijkheid.

Wij hebben van het managementcomité en van de aangestelden van de Vennootschap de voor onze controle vereiste ophelderingen en inlichtingen verkregen.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Benadrukking van bepaalde aangelegenheden

Zonder afbreuk te doen aan ons hierboven tot uitdrukking gebracht oordeel, vestigen wij de aandacht op de toelichting 35 bij de Geconsolideerde Jaarrekening die de specifieke aspecten beschrijft van de regelgeving en tarieven en de bijhorende boekhoudkundige behandeling, alsook de onzekerheden verbonden aan de saldi voortvloeiend uit het reguleringsmechanisme dewelke door de Vlaamse regulator voor gas en elektriciteit, de VREG, nog dienen goedgekeurd te worden.

Verantwoordelijkheden van het managementcomité voor het opstellen van de Geconsolideerde Jaarrekening

Het managementcomité is verantwoordelijk voor het opstellen van de Geconsolideerde Jaarrekening die een getrouw beeld geeft in overeenstemming met IFRS en met de in België van toepassing zijnde wettelijke en reglementaire voorschriften, alsook voor een systeem van interne beheersing die het managementcomité noodzakelijk acht voor het opstellen van de Geconsolideerde Jaarrekening die geen afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten.

In het kader van de opstelling van de Geconsolideerde Jaarrekening is het managementcomité verantwoordelijk voor het inschatten van de mogelijkheid van de Vennootschap om haar continuïteit te handhaven, het toelichten, indien van toepassing, van aangelegenheden die met continuïteit verband houden en het gebruiken van de continuïteitsveronderstelling tenzij het managementcomité het voornemen heeft om de Vennootschap te vereffenen of om de bedrijfsactiviteiten stop te zetten of geen realistisch alternatief heeft dan dit te doen.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle over de Geconsolideerde Jaarrekening

Onze doelstellingen zijn het verkrijgen van een redelijke mate van zekerheid over de vraag of de Geconsolideerde Jaarrekening als geheel geen afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten en het uitbrengen van een commissarisverslag waarin

ons oordeel is opgenomen. Een redelijke mate van zekerheid is een hoog niveau van zekerheid, maar is geen garantie dat een controle die overeenkomstig de ISA's is uitgevoerd altijd een afwijking van materieel belang ontdekt wanneer die bestaat. Afwijkingen kunnen zich voordoen als gevolg van fraude of fouten en worden als van materieel belang beschouwd indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat zij, individueel of gezamenlijk, de economische beslissingen genomen door gebruikers op basis van de Geconsolideerde Jaarrekening, beïnvloeden.

Bij de uitvoering van onze controle leven wij het wettelijk, reglementair en normatief kader dat van toepassing is op de controle van de Geconsolideerde Jaarrekening in België na. De wettelijke controle biedt geen zekerheid omtrent de toekomstige levensvatbaarheid van de Vennootschap en van de Groep, noch omtrent de efficiëntie of de doeltreffendheid waarmee het managementcomité de bedrijfsvoering van de Vennootschap en van de Groep ter hand heeft genomen of zal nemen. Onze verantwoordelijkheden inzake de door het managementcomité gehanteerde continuïteitsveronderstelling staan hieronder beschreven.

Als deel van een controle uitgevoerd overeenkomstig de ISA's, passen wij professionele oordeelsvorming toe en handhaven wij een professioneel-kritische instelling gedurende de controle. We voeren tevens de volgende werkzaamheden uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de Geconsolideerde Jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of fouten, het bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden die op deze risico's inspelen en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Het risico van het niet detecteren van een van materieel belang zijnde afwijking is groter indien die afwijking het gevolg is van fraude dan indien zij het gevolg is van fouten, omdat bij fraude sprake kan zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten om transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van het systeem van interne beheersing;

- het verkrijgen van inzicht in het systeem van interne beheersing dat relevant is voor de controle, met als doel controlewerkzaamheden op te zetten die in de gegeven omstandigheden geschikt zijn maar die niet zijn gericht op het geven van een oordeel over de effectiviteit van het systeem van interne beheersing van de Vennootschap en van de Groep;
- het evalueren van de geschiktheid van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van de door het managementcomité gemaakte schattingen en van de daarop betrekking hebbende toelichtingen;
- het concluderen van de aanvaardbaarheid van de door het managementcomité gehanteerde continuïteitsveronderstelling, en op basis van de verkregen controle-informatie, concluderen of er een onzekerheid van materieel belang bestaat met betrekking tot gebeurtenissen of omstandigheden die significante twijfel kunnen doen ontstaan over de mogelijkheid van de Vennootschap en de Groep om de continuïteit te handhaven. Als we besluiten dat er sprake is van een onzekerheid van materieel belang, zijn wij ertoe gehouden om de aandacht in ons commissarisverslag te vestigen op de daarop betrekking hebbende toelichtingen in de

Geconsolideerde Jaarrekening of, indien deze toelichtingen inadequaat zijn, om ons oordeel aan te passen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot op de datum van ons commissarisverslag.

Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de continuïteit van de Vennootschap of van de Groep niet langer gehandhaafd kan worden;

- het evalueren van de algehele presentatie, structuur en inhoud van de Geconsolideerde Jaarrekening, en of deze Geconsolideerde Jaarrekening de onderliggende transacties en gebeurtenissen weergeeft op een wijze die leidt tot een getrouw beeld.

Wij communiceren met het managementcomité, onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante controlebevindingen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing die we identificeren gedurende onze controle.

Omdat we de eindverantwoordelijkheid voor ons oordeel dragen, zijn we ook verantwoordelijk voor het organiseren, het toezicht en het uitvoeren van de controle van de dochterondernemingen van de Groep. In die zin hebben wij de aard en omvang van de controleprocedures voor deze entiteiten van de Groep bepaald.

Verslag betreffende de overige door wet- en regelgeving gestelde eisen

Vermeldingen betreffende de onafhankelijkheid

Ons bedrijfsrevisorenkantoor en ons netwerk hebben geen opdrachten verricht die onverenigbaar zijn met de wettelijke controle van de Geconsolideerde Jaarrekening en zijn in de loop van ons mandaat onafhankelijk gebleven tegenover de Vennootschap.

De honoraria voor de bijkomende opdrachten die verenigbaar zijn met de wettelijke controle van de Geconsolideerde Jaarrekening bedoeld in artikel 3:65 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen werden correct vermeld en uitgesplitst in de toelichting bij de Geconsolideerde Jaarrekening.

Gent, 27 maart 2024

EY Bedrijfsrevisoren BV
Commissaris
Vertegenwoordigd door

**marnix van
dooren** Digitally signed by marnix van dooren
DN: cn=marnix van dooren,
email=marnix.van.dooren@be.ey.com
Date: 2024.03.27 21:34:38 +01'00'

Marnix Van Dooren *
Partner
* Handelend in naam van een BV

24MVD0111